

Brezplačno glasilo Četrtna skupnosti Sostro

Številka 7, letnik V

Sostrčan

November 2023

VESEL BOŽIČ IN SREČNO 2024!

**Komunala pa to!
Jubileji društev in vrtca
Mladinski svetovni prvak v kanuju**

Dragi bralci glasila Sostrčan!

Najprej se želimo iskreno zahvaliti prejšnji urednici Sostrčana, pionirki gospe Maruši Babnik, za delo in predanost pri nastajanju glasila. Vaši prisotnost, predanost in vodenje so bili ključni za nastanek in uspešno izdajanje Sostrčana, ki je postal nepogrešljiv del naše četrtne skupnosti. Veselimo se tudi nadaljnega sodelovanja.

Veselimo se, da vam lahko predstavimo novo izdajo glasila, ki vas bo popeljalo v svet najnovejšega dogajanja v naši skupnosti. Sostrčan ni le informacijsko središče, je tudi odsev tistega, kar nas povezuje kot skupnost.

V njem boste našli novice o pestrosti našega vsakdana – o predstavitvi novega Sveta ČS Sostro, poteku izgradnje kanalizacije v nižinskem delu; informacije o drugi komunalni problematiki, pestrem dogajanju v naših društvih, jubilejih, dejavnostih na področju kulture, dogajanju v vrtcu in šoli, izvedenih projektih v hribih in dolini Besnice ter o dosežkih našega mladega športnika. Ob vsem naštetem boste lahko prebrali tudi predstavitev župnij Janče in Prežganje

oziroma Treh rajskih far, kot jih imenuje župnik Janez Ferlež, povabila na kulturni prireditvi in Miklavža.

Poleg tega vam bomo prinašali tudi zanimive zgodbe o posameznikih in skupinah v naši skupnosti, ki so navdih številnim. Spoznali boste ljudi, ki so zagnani pri svojem delu, ki si prizadevajo za izboljšanje našega življenja in ki soustvarjajo prihodnost, na katero smo lahko ponosni.

Sostrčan je več kot le glasilo, saj povezuje, obvešča in navdihuje. Naša skupnost je tista, ki daje glasilu življenje, in vabimo

vas, da sodelujete z nami. Pišite nam o svojih dosežkih, zanimivih zgodbah in opažanjih, ki jih želite deliti z drugimi. Tako bomo skupaj gradili bogato in zanimivo vsebino.

Naj vam bo branje glasila v veselje, navdih in vir informacij. Skupaj bomo gradili še boljšo prihodnost našega Sostrčana!

Z najboljšimi željami v letu 2024,

Uredniški odbor glasila Sostrčan

Iz vsebine

Predstavitev Sveta ČS Sostro	3
Komisija za pripravo strategije razvoja ČS	4
Nova predsednica ČS Sostro	5
Komunala pa to!	6
Društva na dlani	12
Kulturni utrip	28
Šola in vrtec	30
Tudi v hribih se dogaja	35
V dolini Besnice	36
Duhovni utrip	37
Športnik z vasi	38
Novo na vasi	38
Vabila	39
Za najmlajše	40

**Četrtna skupnost
Sostro**
Mestna občina
Ljubljana

Organizacija Združenih
narodov za izobraževanje,
znanost in kulturo

Unescovo
kreativno mesto
od 2015

Izdajatelj:
Mestna občina Ljubljana
Četrtna skupnost Sostro

Cesta II. grupe odredov 43
1261 Ljubljana Dobrunje
mol.sostro@ljubljana.si
www.cs-sostro.si

Odgovorna urednica: Marjanca Marn

Uredniški odbor:
Maruša Babnik
Mojca Eržen
Franci Košir
Majda Tomc

Lektoriranje: Saša Grčman

Oblikovanje: Color.Id, Uroš Sterle s.p.

Tisk: Tiskarna Januš d.o.o.

Naklada: 2.500 izvodov.

ISSN 2670-7071

Svet Četrtnne skupnosti Sostro - Smelo naprej!

Dobro leto je minilo od zadnjih lokalnih volitev. V ČS Sostro so volitve prinesle tako spremembe v sestavi, kot v vodenju Sveta ČS.

Dosedanjemu predsedniku Sveta ČS Sostro gospodu Igorju Koprivnikarju se zahvaljujemo za uspešno vodenje, prizadevnost in vloženi trud ter vse dosežke, ki jih ni bilo malo. Hvala tudi vsem ostalim svetnikom prejšnje sestave sveta.

Z volitvami se je spremenila sama sestava Sveta ČS Sostro, saj je na volitvah kandidirala nova stranka Gibanje Svoboda, iz katere so bili izvoljeni trije kandidati. Predsedovanje Svetu ČS je bilo zaupano Listi Zorana Jankoviča, ki je tudi na teh volitvah doseglo izvolitev štirih članov Sveta ČS Sostro. Razmerje izvoljenih na listi Zorana Jankoviča in na listi SDS je bilo na lanskih lokalnih volitvah v primerjavi s preteklimi približno enako, predsedniško mesto pa je bilo zaupano članu SLS. Po medsebojnih pogovorih smo se dogovorili, da je dobro, da predsedniško funkcijo v Svetu ČS Sostro prevzame kandidat/ka stranke, ki je dobila na lokalnih volitvah največ svetniških mest, to je član Sveta iz Liste Zorana Jankoviča. Tako je postala predsednica Sveta ČS Marjanca Marn, dolgoletna svetnica, ki delo in probleme, ki jih administrativno pokriva ČS Sostro, pozna. Podpredsednika Sveta ČS sta Branka Kastelic (Gibanje Svoboda) in g. Marjan Bitenc (SDS).

Člani Sveta ČS Sostro so poleg že omenjenih: Maruša Babnik (SDS), Tomaž Svete (SDS), Jan Bitenc (Nova Slovenija-Krščanski demokrati), Franc Košir (Gibanje Svoboda), Tanja Šmit (Gibanje Svoboda), Igor Koprivnikar (SLS), Jasminka Vrakelja (SLS), Anton Vidmar (Lista Zorana Jankoviča), Jelka Boštjančič (Lista Zorana Jankoviča), Stanko Miklavec (Lista Zorana Jankoviča).

Novo imenovani Svet ČS Sostro je začel delovati v mesecu januarju 2023.

Imenovana so bila tudi delovna telesa Sveta in njihovi člani. V okviru Sveta ČS Sostro so bile potrjene Komisija za urejanje prostora in komunalno infrastrukturo v sestavi Stanko Miklavec (predsednik), Jelka Boštjančič (članica), Marjan Bitenc (član), Ernest Gradišar (zunanji član), Ciril Strojinc (zunanji član), Komisija za kulturo in družbene dejavnosti v sestavi Marjanca Marn (predsednica), Maruša Babnik (članica), France Košir (član), Mojca Eržen (zunanja članica), Majda Tomc (zunanja članica) in nova Komisija za pripravo vizije in izdelavo strategije razvoja ČS Sostro, v sestavi Maruša Babnik (predsednica), Stane Miklavec in Jan Bitenc kot predstavnika ČS Sostro ter Milan Škrjanc, Janez Novak, Matej Pestotnik in Katarina Žakelj kot predstavniki krajanov.

Do sedaj smo se svetniki Sveta ČS sestali na 9. sejah, kjer je bilo središče obravnav potek in problematika v zvezi s kanalizacijo in končnim zaključkom cest, povezanih z njo. Temeljni problem, ki so ga občutili občani ČS Sostro, so bile prometne ovire zaradi gradbiščih, ki so praviloma trajale veliko dlje, kot je bila projekcija oz. obljuba investitorja. Ne le prometne ovire v zvezi z izgradnjo kanalizacije, veliko je bilo dela, zlasti s strani predsednice, ko se je bilo potrebno usklajevati oziroma miriti občane v Podmolniku, kamor se je preselil ves promet, zaradi gradnje kanalizacije v Sadinjo vas. Občanom so bile ponujene različne opcije za prebroditev težavnih razmer na obremenjenem cestišču skozi vas Podmolnik.

Svet se je na svojih sejah soočil tudi z mnogimi pobudami, ki jih občani ČS Sostro množično naslavljajo na nas. Nekateri smo uspešno s pomočjo ustreznih služb MOL rešili, nekaterih, zaradi objektivnih razlogov ne.

Nasploh se vsi svetniki trudimo, da s strani volivcev zaupano vlogo v Svetu ČS opravičimo v smislu prizadevanj,

da v čim večji meri prisluhnemo potrebam in zahtevam občanom, ki pa se morajo zavedati, da Svet ČS sicer nima ne čarobne paličice in tudi ne ustreznih sredstev za rešitev vseh vprašanj, ki nas tarejo vse, kot občane v ČS Sostro. Verjemite, da se vsi, vključno z našo predsednico Marjanco, trudimo pristojnim v MOL-u, kot tudi županu Zoranu Jankoviču predstaviti problematiko na območju ČS Sostro, ki predstavlja predmestje Ljubljane, tako v smislu ohranjanja lepe narave, zgodovinskih, kulturnih znamenitosti in zaledja mesta v smislu samooskrbe tako občanov naše ČS, kot mesta Ljubljana nasploh. Naši kraji so zakladnica še ne odkritih in neizkoriščenih priložnosti tako v gospodarskem, družbeno storitvenem, kulturnozgodovinskem in turističnem smislu.

Na tem področju morajo najti skupen jezik tako narava, kot občani, v zavesti, da bodo naši zanamci želi tisto, kar bomo mi sedaj sejali. Pri tem ni pomembna stranka, iz katere izhaja posamezen svetnik naše ČS, ampak so pomembni interesi naših občanov, ki jim moramo prisluhniti z namenom skupnega dobrega. Tu ne sme biti nobenih ideoloških vprašanj in zavor, ki nam bi preprečevale realizacijo interesov občanov. Naše namere in delo naj bodo usmerjene izključno k občanu in okolju, v katerem živimo. Živima pa v okolju, ki nam ga lahko marsikdo zavida. Na nas je, da se tega zavedamo!

Veliko nam je tudi do medsebojnega razumevanja v delovanju posameznih društev in organizacij, v katerih občani zadovoljujejo svoje interese na različnih področjih življenja. Njihovo delo in aktivnosti Svet ČS ceni in ga vzpodbuja v mejah možnosti. Še naprej bomo vzpodbujali aktivnosti društev in njihovo medsebojno sodelovanje, saj se zavedamo, da je v slogi moč.

Branka Kastelic,
podpredsednica Sveta ČS Sostro

Komisija za pripravo vizije in izdelavo strategije ČS Sostro za obdobje 2023–2030

Na sedmi redni seji Sveta Četrtna skupnosti Sostro je bila ustanovljena Komisija za pripravo vizije in izdelavo strategije ČS Sostro za obdobje 2023–2030 kot začasno delovno telo v sestavi Maruša Babnik, predsednica, Stane Miklavc in Jan Bitenc kot predstavnika ČS Sostro ter Milan Škrjanc, Janez Novak, Matej Pestotnik in Katarina Žakelj kot predstavniki krajanov. Komisija v tej sestavi je bila na naslednji, osmi redni seji Sveta Četrtna skupnosti Sostro tudi uradno potrjena.

Sostro je trajnostna četrtna skupnost Ljubljane, ki svoje bogastvo črpa iz izročila. Prebivalcem kot obiskovalcem omogoča zdrav način življenja, učenje o trajnosti, kakovosten oddih ter povezovanje v skupnost, zato program vizije in izdelave strategije ČS Sostro v obdobju 2023–2030 vključuje:

1. Sostro, zeleno območje Ljubljane

- Kmetijstvo: vrtnarstvo, sadjarstvo, živinoreja in čebelarstvo (usmerjeno tudi v različne niše – ekološko, turistične kmetije, vzpostavitev najemniških vrtičkov)
- Kratke oskrbovalne verige (oskrbovanje vrtcev in šol z lokalno hrano, oskrbovanje okoliških gostiln in restavracij, prodaja na domu ...)
- Povezovanja ponudnikov za doseganje večje konkurenčnosti in podpora raznim lokalnim proizvodom
- Blagovna znamka Pridelek iz Sostrega
- Tržnica: spodbujati prodajo na domu, zelenjavomati, naročanje lokalne ponudbe sezonske zelenjave po spletu, ureditev pogojev za lokalno tržnico
- Različna društva z namenom izobraževanja, predavanja,

- demonstracije, povezovanje
- Sostro kot Razvojna zelena agencija ...

2. Sostro, kjer čakajo doživetja

- Tematske poti (arheologija, nočno nebo, bogastva narave ...)
- Vzpostavitev kolesarskih poti in postojank ob njej
- Vzpostavitev konjeniških poti ter intenziteta jahanja kot možnost rekreacije
- Povezovanje krajanov in medgeneracijsko sobivanje
- Razpršeni »hoteli« (nastanitve po različnih kmetijah)
- Tematska turistična ponudba (za domače in tuje obiskovalce – npr. program za tiste, ki pridejo z avtomodi ...)
- Ogledi naravnih znamenitosti z letalom
- Športno-rekreacijski park na prostem v nekdanjem kamnolomu

3. Sostro, kjer je doma narava

- Strateško ohranjanje zelenih površin, ekološko kmetovanje, varovanje vodnih teles
- Izobraževalni programi o pomenu biotske raznovrstnosti
- Izvedba opazovalnic živali
- »Fotolov« s člani Lovske družine Pugled
- Zgornji del potoka Gobovšek kot gojitveno območje različnih rib

4. Sostro, kjer želimo nadzorovano razvijati druge družbene infrastrukture ob četrtnem centru

5. Sostro, kjer bo v bližini obstoječih industrijskih površin in bližini obvoznice omogočen nadzorovan razvoj industrijske infrastrukture

6. Ostalo pomembno in zanimivo:

- Razvoj Sostrega s pomočjo vzpostavitve boljših prometnih povezav

- Energetska samooskrbnost Sostrega
- Javna dela v ČS Sostro ali tudi na kmetijah (novih sosedov – zapornikov)

V Sostrem želimo omogočiti trajnosten in zdrav način življenja s poudarkom na medgeneracijskem povezovanju krajanov in sprejemanju določenih skupin obiskovalcev, ki cenijo lokalno kmetijstvo in spoštujejo naravne danosti kraja in običaje, z namenom uživanja v neokrnjeni naravi, v čistem in mirnem okolju in razvijanju na kmetijah ob zdravi lokalni hrani. S premišljeno oblikovano ponudbo želimo dobrodošlico takim obiskovalcem, ki spoštujejo naravo, kmeta, izročilo. Zato želimo premišljeno in omejeno omogočiti »neinvazivne« oblike sprostitve in rekreacije, takšne, ki ne puščajo veliko sledi v naravi in jih okolje lahko prenese, prebivalci pa sprejmejo, npr. z ureditvijo tematskih poti s promocijo naravne in kulturne dediščine ter turistične ponudbe podeželja. In tudi z možnostjo podaljševanja oddiha z ogledi najlepšega mesta na svetu. Želimo tudi spremeniti namembnost obstoječemu kamnolomu in primerno – varno urediti obstoječo prometno infrastrukturo ter omogočiti lokalno omejeni razvoj predvsem mirnih dejavnosti.

Člani Komisije za pripravo vizije in izdelavo strategije ČS Sostro za obdobje 2023–2030 prijazno vabimo krajanke, da s svojimi predlogi in pobudami dopolnjujejo program in skupaj razvijamo Četrtno skupnost Sostro. Vaše predloge zbiramo na mol.sostro@ljubljana.si.

Komisija za pripravo vizije in izdelavo strategije ČS Sostro za obdobje 2023–2030

Novo delovno mesto – upokojenec

Bojan Pirih je tisti gospod, ki vam je prijazno odprl vrata naše četrtna skupnosti, ko ste potrebovali kakršno koli informacijo, podali pobudo ali vprašanje, poskrbel za vse ključne malih in velikih vrat ali pa je bil prvo sito, ko ste razburjeni vstopili v prostore Zadružnega doma Zadvor, ker se vam je zdelo, da se vam godi krivica. Pripravljen posredovati odgovor na vprašanja ali posredovati ustrezni službi na MOL in pomagati vsem in vsakomur posebej. Kot strokovni delavec je svoje profesionalno delo opravljal za našo ČS Sostro od leta 2002. Kot se je pošalil, so ga takrat »poslali v Sostro« za nekaj mesecev, ostal pa je kar 21 let. Njegova strast so potovanja po svetu in med vrsticami predvsem zgodovinske in potopisne knjige. Za tovrstne »luštne aktivnosti« bo imel odslej veliko več časa, saj odhaja na novo delovno mesto – upokojenec. V imenu Sveta Četrtna skupnosti Sostro se mu za ves trud, predano delo, pomoč in strokovno podporo iskreno zahvaljujemo.

Člani Sveta Četrtna skupnosti Sostro

Nova predsednica sveta Četrtnne skupnosti Sostro

Lepo pozdravljeni, krajanke in krajani Četrtnne skupnosti Sostro. Iskreno se vam zahvaljujem za izkazano zaupanje.

Rojena na podeželju med Ljubljano in Zasavjem, kjer se razprostirajo najlepši pogledi na naše najvišje vrhove, v Gabrju pod Jančami, sem se s podeželjem v srcu že kot mladostnica vključevala v dejavnosti kraja, ki so nas medsebojno povezovale, krepile in so pripomogle k pospeševanju razvoja hribovskih vasi, kar sem zagotovo povzela po svojem očetu Janezu Končarju, ki si je ves čas z vsemi močmi prizadeval za boljši jutri krajev v okolici Janč.

Od nekdaj sem želela postati učiteljica in to željo sem tudi uresničila. Po končanem šolanju na Pedagoški akademiji sem se takoj zaposlila kot učiteljica. Na zdajšnjem delovnem mestu učiteljice in vodje Podružnične šole Janče sem od leta 1990. V tem času je šola postala nenadomestljivo središče življenja in celotnega dogajanja na območju Sadne ceste med Javorom in Jančami. Kljub močni vpetosti v šolo in razvoj kraja sem našla čas še za nadaljnji študij in pridobila univerzitetno izobrazbo. Vse življenje sem v svojem prostem času vpeta v snovanje razvoja krajev, pri čemer sem vedno iskala sogovornike za uresničitev idej, ki so pripomogle k izboljšanju kakovosti življenja na podeželju. Od leta 2002 sem svoje ideje udeleževala v vodilni projektni skupini za razvoj podeželja pri Mestni občini Ljubljana, v okviru katere sem ustvarila turistični dan dejavnosti za najmlajše Modrost stare mame v deželi jagod. Leta 2006 sem soustvarjala Strategijo lokalnega razvoja petih občin (Ig, Ivančna Gorica, Grosuplje, Mestna občina Ljubljana in Škofljica), ki je bila temeljni dokument za črpanje evropskih sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, ter leta 2007 postala predsednica Lokalne akcijske skupine Sožitje med mestom in podeželjem za obdobje 2007–2013. V tem obdobju smo na območju naše občine izvedli sedem projektov v skupni vrednosti 265.799,25 evra, od tega je bilo 150.568,08 evra evropskih sredstev. V programskem obdobju 2014–2020 sem bila znova izvoljena za predsednico. V naši občini je bilo v tem obdobju izvedenih pet projektov v skupni višini 805.132,38 evra, evropskih sredstev je bilo 270.187,06 evra.

Z izvedenimi projekti so bili uresničeni cilji izboljšanja kakovosti življenja in pozitivnega odnosa do ohranjanja narave ter lokalnega okolja kot tudi zagotavljanja enakih možnosti in decentralizacije dostopnosti do osnovnih storitev na podeželju.

Moje poslanstvo kot predsednice Sveta Četrtnne skupnosti Sostro je voditi našo četrtno skupnost k boljši prihodnosti, kjer se vsak prebivalec počuti vključenega in slišane. Zavežujem se, da bom skupaj z vami gradila odprto, vključujočo in usmerjeno skupnost, v kateri bomo spoštovali raznolikost, znanje in mnenja vseh prebivalcev. Skupaj z vami in s svetom četrtnne skupnosti bomo oblikovali projekte, ki bodo izboljšali našo infrastrukturo, ohranili naravo in spodbujali družbeno povezanost. Odprta bom za vaše ideje, vprašanja in pomisleke, ob tem pa si bom prizadevala za njihovo uresničitev.

Skupaj s člani sveta se bom trudila za enakomeren razvoj celotnega območja, v nižinskem delu bomo še naprej skrbno spremljali gradnjo kanalizacije in pomagali pri razreševanju težav. Po svojih močeh bomo poskušali odgovorne prepričati o nujnosti čimprejšnje ureditve Litijske ceste. Oskrba s pitno vodo je in bo prioriteta tako v hribih kot na območju celotne četrtnne skupnosti.

Prav tako se bomo zavzemali za uresničitev drugih projektov, predvsem za ureditev odvodnjavanja, napeljavo optike v hribovitem delu, postavitve enotnih postajališč za vso četrtno skupnost in pridobivanje novih metrov asfalta tako na naših makadamskih cestah kot tudi že na dotrajanih asfaltiranih odsekih. Zavedam se, da imamo pred seboj izzive, vendar sem prepričana, da jih bomo skupaj premagali. Sodelovanje in komunikacija sta ključna, zato pozivam vsakega izmed vas, da prispevate svoje ideje, predloge in energijo ter dejavno sodelujete pri ustvarjanju boljše prihodnosti za vse nas.

Skupaj smo močnejši in skupaj lahko ustvarimo Sostro, na katero bomo vsi ponosni.

Naj bodo bližajoči prazniki polni veselja, radosti in topline. Srečno 2024!

Marjanca Marn,
predsednica Sveta Četrtnne skupnosti Sostro

Pomembno je sodelovati

Osmega in devetega septembra je v Tivoliju potekal Ljubljanski festival športa z namenom združitve prebivalcev Mestne občine Ljubljana v gibanju v obliki športnega dne Ljubljane. Z različnimi športnimi dejavnostmi, ki združujejo vse, željne rekreacije, na isti dan ob istem času, so Ljubljano predstavili kot pravo lokacijo za športno dejavnost, ne glede na raven telesne pripravljenosti vseh udeležencev. Poseben sklop športnih tekmovanj in izzivov so pripravili za četrtno skupnost, s katerimi so poskrbeli za rekreacijo in nostalgične spomine. Tako so se mestne četrti pomerile v osmih igrah: hoja s hoduljami, slepe miši, osliček, kdo te jaha, petelinček, frcanje gumbov, zemljo krast, gnilo jajce in ristanec. Našo četrtno skupnost je zastopala ekipa, ki so jo sestavljali pripadniki različnih generacij. Igre smo vzeli prav zares in na koncu osvojili tretje mesto. Pravzaprav pa ni pomembno osvojeno mesto, temveč sodelovanje in sproščeno druženje s spomini na otroštvo.

Ekipa ČS Sostro

Dejavnosti za urejanje prostora in komunalne infrastrukture

Izgradnja kanalizacije

Projekt **Odvajanje in čiščenje odpadne vode** na območju vodonosnika Ljubljanskega polja vključuje tudi dograditev javne kanalizacije v aglomeracijah Mestne občine Ljubljana, večjih od 2000 PE, ki niso opremljene v skladu z veljavnimi predpisi, in sicer aglomeracije Ljubljana, Tacen, **Sadinja vas** in Zg. Gameljne. Osnovni namen izgradnje kanalizacije je doseči vsaj **95 odstotkov celotne obremenitve v aglomeracijah**. V projektu je predvidena izgradnja kanalizacije za **odvod komunalnih odpadnih vod na 39 območjih znotraj Mestne občine Ljubljana**, ki ležijo znotraj štirih aglomeracij, kamor spadajo tudi naša območja **Dobrunje, Sostro** in **Žabja vas**. Tako na območju ČS Sostro od maja 2021 potekajo dela za izgradnjo kanalizacije, za katero si Svet ČS Sostro ves čas prizadeva, da bi se izvedla kakovostno in v začrtanih rokih. Žal so se in se še vedno pri sami gradnji pojavljajo številne težave, na eni strani pri izvajalcih in na drugi pri krajanih (predvsem glede zemljišč, potrebnih za širitev ceste). Z namenom rešitve težav so bili opravljeni pregledi stanja na terenu, številni pogovori in sestanki tako z izvajalci, krajanji kot OGDG MOL MU.

Svet ČS Sostro se je že v preteklem mandatu aktivno ukvarjal z izgradnjo kanalizacije, tako da je sodeloval s krajanji, se sestajal s predstavniki Mestne občine Ljubljana ter izvajalci z namenom sprotnega reševanja nastalih težav. Takšno prakso dobrega sodelovanja nadaljujemo tudi v tem mandatu in že takoj v začetku leta izvedli prve sestanke ter poslali številne pobude za reševanje aktualnih težav. Prvo polovico leta 2023 se je Svet ČS Sostro tako večinoma ukvarjal z vzdrževanjem obvoza Sadinja vas–Mareška pot–Podmolnik–Sadinja vas. Stanje na obvozni cesti, ki je bilo vzpostavljeno na pobudo Sveta ČS Sostro prejšnjega sklica, se je ob vsakokratnih padavinah drastično poslabšalo, zato je Svet ČS Sostro stalno urgiral ali telefonsko ali s sklicem sestankov tako z izvajalci kot pri odgovornih na OGDG MOL MU MOL za redno vzdrževanje. V ta namen je MOL OGDG 18. januarja organiziral sestanek, na katerem so bili sprejeti sklepi: 1. Izvajalec gradnje je dolžan obvozne ceste dnevno pregledovati in vzdrževati, da bo

zagotovljena prevoznost, če je mogoče pred jutranjo konico, za kar je odgovornost prevzelo podjetje V3, d. o. o.

2. Znova je treba preveriti stanje šolskih prevozov s kombiji/avtobusi, saj te koristi cca 150 otrok s širšega območja Sostrega, za kar odgovornost prevzel MOL OGDG s predstavniki OPVI in LPP.

3. Zaradi trenutnih vremenskih razmer se v času poslabšanja vremenskih razmer s sneženjem vzpostavi prevoznost ceste Sadinja vas prek gradbišča. Izvajalec V3 bo v četrtek do konca dneva zasul gradbeno jamo in do petka v jutranjih urah vzpostavil prevoznost ceste, kar bo trajalo do izboljšanja vremenskih razmer predvidoma do konca naslednjega tedna. V tem času se temeljito sanirajo makadamski deli obvoznih poti z nasipanjem asfaltne frezance.

4. Predstavnica MOL OGDG bo preverila možnost izvedbe asfaltiranja makadamskih odsekov obvoznih poti z grobim asfaltom, s čimer bi se olajšalo vzdrževanje obvoznih cest za naprej. Asfaltiranje bi bilo mogoče izvesti šele po odprtju asfaltnih baz, tj. predvidoma v sredini meseca marca.

Svet ČS Sostro je prav tako podal predlog za asfaltiranje obvoznih cest, saj je bilo takrat stanje alarmantno za ves promet. Prav tako je Svet ČS Sostro na drugi seji 26. januarja 2023 sprejel sklep, da vztraja pri asfaltiranju celotne obvozne ceste proti Ljubljani (pod Marečkom) ter od Podmolnika do odcepa za kamnolom. Da bi se stanje čim prej uredilo, je predsednica poslala še dopis županu, kajti s predlagano rešitvijo bi se zagotovilo varnejšo vožnjo vseh udeležencev v prometu, preprečilo poškodbe na vozilih, prašenje v sušnih mesecih, odnašanje peska po travnikih in ne nazadnje tudi povsem zmanjšalo stroške vzdrževanja imenovanih obvoznih cest. Mestna občina Ljubljana je pripravila projekt, svetnik ČS Sostro g. Marjan Bitenc je obiskal lastnike zemljišč ob obvoznih cestah z namenom pridobitve soglasij. Nato je bil na pobudo nekaterih lastnikov zemljišč ob zadevni cesti 13. aprila 2023 sklican sestanek z g. Miranom Rebernikom (OGDG MU MOL) in g. Bojanom Šoparjem, projektantom, da se podrobneje predstavi projekt in pridobi soglasja. MOL in Svet ČS Sostro sta namreč želela asfaltirati obvoz Podmolnik–Sadinja vas, kar bi bila optimalna rešitev,

za vse občane, ki se dnevno vozijo po tej cesti, pa veliko olajšanje, vendar se večina lastnikov zemljišč ob obvozni cesti s predlagano rešitvijo ni strinjala, zato se asfaltiranje obvoza ni izvedlo, kar je škoda za celoten kraj, saj bi lahko s tem po koncu izgrajevanja kanalizacije pridobili urejeno kolesarsko stezo in večjo kakovost vožnje za lokalne prebivalce, brez prašenja poleti ter blatne ceste v deževnih obdobjih. Odpadli bi tudi vzdrževanje ceste in številna razburjanja krajanov zaradi udarnih jam, ki se pojavijo praktično po vsakem deževju. V nadaljevanju izgradnje je Svet Četrtna skupnosti Sostro, Mestne občine Ljubljana, predlagal, da se v času obvoza za Sadinjo vas zaradi večje varnosti ter pretočnosti prometa vozi skrajšani mestni avtobus številka 13 namesto sedanega s priklopnikom. Zahteval je, da se pri izgradnji kanalizacije proti Sadinji vasi uredi širina vozišča, tako da kamioni in avtobusi ne bodo vozili po pločniku, ter preneha obratovanje kamnoloma do tedaj, ko bo zgrajena obvozna cesta do Podlipoglava.

V aprilu 2023 je potekal sestanek z izvajalci, kjer jim je bilo predstavljeno, da realizacija sklepa številka šest iz 26. novembra 2022, ki govori o ureditvi iztoka z asfaltiranjem Sostrske ceste, ni bila izvedena. Takrat se je dogovorilo, da se del Sostrske ceste od številke 12 do križišča z Litijsko cesto izvede po ureditvi iztoka na Litijski cesti najpozneje do 3. marca 2023. Izvajalec je pojasnil, da je za ta del pristojno podjetje PZG KPL, ki pa je povedal, da ni pridobil gradbenega dovoljenja. Predsednica je poklicala vodjo projekta s pozivom, naj takoj začne dela za ureditev iztoka in konča asfaltiranje imenovanega dela Sostrske ceste. Glede asfaltiranja Litijske ceste od obvoznice mimo gostilne Micka do odcepa na Cesto II. grupe odredov je bilo dogovorjeno, da se asfaltira leva stran 7. aprila 2023, desna stran pa 11. aprila 2023. Litijska cesta proti Vevčam naj bi bila končana z asfaltiranjem do sredine junija in Cesta II. grupe odredov konec septembra. Sledi še izgradnja kanalizacije po Govekarjevi ulici ter v Novo naselje 1 in 2, za kar še ni gradbenega dovoljenja. Tudi za tretjo in četrto fazo (črpališče) še ni pridobljenega gradbenega dovoljenja. Izvajalec je bil pozvan, naj v suhem vremenu zaradi prašenja redno poliva obvozni cesti za Sadinjo vas.

Na junijskem sestanku z izvajalci del (V3, Hidrotehnik, KPL, PZG) je bilo veliko veselje videti, da je izgradnja kanalizacije skozi Sadinjo vas končana in s tem je bilo skoraj konec težav z obvoznimi cestami. Dogovorjeno je bilo, da bodo uredili talne označbe in vso preostalo prometno infrastrukturo. Sledila bo še gradnja na odcepih: Sadinja vas 1 in 2 – levo (5 stanovanjskih hiš), za kar je že pridobljeno gradbeno dovoljenje. Mimo Kovača je treba urediti črpališče, za katero še ni gradbenega dovoljenja. V Češnjici je treba dokončati odcep 2 (10 hiš) – za ta del se prav tako še čaka na gradbeno dovoljenje. Na Sostrski cesti je treba urediti pokrove in jaške. Konec julija naj bi bila Sostrska cesta do konca asfaltirana. Na območju Litijske ceste izvajalec odpravlja napake v treh jaških, zato je asfaltiranje predvideno za 10. julij 2023. Odprlo se je novo gradbišče na severnem delu – Zavogljje.

Na avgustovskih sestankih so bili izvajalci spet pozvani k nujni ureditvi Sostrske ceste, saj še vedno ni zadnjega sloja asfalta, čeprav se je na Litijski cesti v delu od Znamenška proti Sostrski zgradila kanalizacija in cesta asfaltirala (28. 8. 2023). Na Sostrski cesti je bil v ta namen opravljen geodetski posnetek in naročen TV-posnetek z namenom pregleda kanalizacije. Po prejetju rezultatov se bo dogovorilo o obsegu sanacije ceste. Izgradnja kanalizacije na Litijski cesti do odcepa za Vevče je bila prav tako končana. Izpostavljeno je bilo postajališče nasproti stare pošte, ker še ni asfaltirano. Po posredovanju Sveta ČS Sostro je MOL zagotovil, da se bo postajališče v kratkem asfaltiralo.

Trenutno imamo odprti dve gradbišči, eno na Cesti II. grupe odredov, od stare pošte do odcepa za Dobrunje. Na tem delu sledi še izgradnja na Govekarjevi ulici ter v Novo naselje 1 in 2, za kar še ni gradbenega dovoljenja. Drugo gradbišče je v Zavogljem, kanalizacija se na tem območju gradi na stranskih ulicah. Sama gradnja je otežkočena zaradi ozkih cest oziroma ulic.

Svet ČS Sostro je na osmi seji z dne, 14. 9. 2023, podal pripombe na tabelo projektov MOL glede izgradnje kanalizacije v ČS Sostro in seznanil MOL, da kanalizacija v ČS Sostro še ni dokončno končana v nobeni ulici, prav tako še ni povezana v sistem. Svet ČS Sostro je na pristojne službe naslovil vprašanje, kdaj bodo kanalizacijo priključili v sistem in jo bodo uporabniki lahko začeli uporabljati.

Na oktobrskem sestanku z izvajalci je bilo predstavljeno, da se bo v kratkem začela

obnova Sostrske ceste, ki bo končana v prvem tednu decembra, gradnja kanalizacije v kraju Češnjica pa se začne v drugem tednu novembra. Izvajalci so bili opozorjeni na pokanje (kovinski ropot) jaškov na cesti v Sadinjo vas, prav tako na napačno vgrajene in slabo nivelirane jaške, kar bodo pristojni preverili in ustrezno sanirali. Kanalizacija Sostro – sever je v izgradnji, ustavila se je v smeri Pot v Podgorje, ker ni primerne obvoza. Na tem mestu lepo prosimo vse krajanje, da v dobro kraja po svojih najboljših močeh pomagata ter v skladu z dogovori podate soglasja za ureditev obvoza, da se bo izgradnja kanalizacije lahko nadaljevala. Dragi krajanje, brez vašega dobrega sodelovanja tudi žal ne gre, pa če se svetniki še tako zelo trudimo, da bi izboljšali kakovost bivanja v našem kraju. Zato vas res vljudno prosimo, da nam stopite naproti, saj bo kraj z izgradnjo kanalizacije veliko pridobil.

Za Žabjo vas je MOL vložila na upravno enoto Zahtevo za izdajo uporabnega dovoljenja. Ugotovljeno je bilo, da je zgrajenega več, kot je bilo predvideno v gradbenem dovoljenju, zato se mora popraviti PID, kar bo trajalo približno dva meseca.

ČS Sostro ostaja veliko gradbišče in še nekaj časa bo tako, zato se vam krajanje zahvaljujemo za potrpežljivost in hkrati prosimo za razumevanje in sodelovanje v prihodnosti, saj bomo le tako uspešno prišli do cilja. Mi pa se bomo še naprej trudili, da se dela pospešijo, kolikor je mogoče, ker se zavedamo nastalega položaja. Kot doslej bomo spremljali delo na terenu in sproti reševali težave z vsemi udeleženci.

Delovanje Kamnoloma Sostro

Svet ČS Sostro se želi zaradi pogostih pritožb krajanov seznaniti z okoljevarstvenim dovoljenjem za Kamnolom Sostro. Svet ČS Sostro je zato zaprosil OUP MU MOL, naj ČS Sostro posreduje veljavno okoljevarstveno dovoljenje za delovanje kamnoloma. Svet ČS Sostro znova seznanja PP Moste, da tovorna vozila v kamnolom in iz njega pogosto vozijo po pločnikih ob Cesti II. grupe odredov, pogosto vozniki vozijo tudi prehitro, predvsem skozi Sadinjo vas in po cesti V Karlovce. Svet ČS Sostro zato prosi PP Moste, naj večkrat nadzira vožnjo tovornih vozil in meri hitrost vozil na tem območju. Prav tako Svet ČS Sostro prosi za redno tehtanje tovornih vozil, ki vozijo v kamnolom in iz njega. Predsednica sveta se je za razrešitev težav glede delovanja Kamnoloma Sostro

25. oktobra 2023 sestala z g. Draganom Videkanjičem. Dogovorila sta se, da bo KPL zgradilo bazen za čiščenje tovornih vozil, da bo redno skrbelo za čiščenje ceste v primeru blata ter poleti za redno polivanje ceste, da se prepreči prašenje okolice. Po besedah direktorja pristojne službe redno tehtajo tovorna vozila, vozniki pa vozijo v skladu s prometnimi predpisi. Prav tako je KPL zagotovilo, da ima vse potrebne dokumente za delovanje kamnoloma, tako da delujejo v skladu z veljavnimi dovoljenji, zaprtje kamnoloma pa ni v načrtu.

Izboljšanje javne razsvetljave v vasi Šentpavel

Svet Četrtna skupnosti Sostro je podprl predlog krajanov, da se v vasi Šentpavel izboljša javna razsvetljava in da se posodobijo napeljave telefonskih kablov. Svet ČS Sostro je pobudo posredoval v reševanje na OGD in na Javno razsvetljava.

Ureditev javne razsvetljave na Malem Lipoglavu

Svet Četrtna skupnosti Sostro je na pobudo stanovalcev Malega Lipoglava pristojne službe pozval, naj se javna razsvetljava uredi tudi v kraju Mali Lipoglav, in sicer od hišne številke 1 do 57 ter 64, kjer javne razsvetljave še nimajo. S tem bi omogočili večjo varnost otrok, ki jim je to šolska pot, ter drugih udeležencev v prometu.

Čelostna ureditev okolice četrtnega centra

Svet Četrtna skupnosti Sostro se zavzema za celostno ureditev okolice Četrtnega centra Sostro z vso pripadajočo infrastrukturo ter za ureditev potrebnih parkirišč.

Zagotavljanje delovanja ambulant družinske medicine v ZD Polje

Svet Četrtna skupnosti Sostro je zaprosil pristojne službe (ZD Ljubljana) za nadaljnje postopke zagotavljanja in ureditve delovanja ambulant družinske medicine v ZD Polje, kot je bilo pred zaprtjem teh pred 30. novembra 2022.

Urejanje Litijske ceste

Glede ureditve Litijske ceste je Svet ČS Sostro na pristojne službe poslal naslednje predloge:

- Da se na Litijski cesti v dolžini, do koder se bo polagalo kanalizacijo in drugo komunalno opremo, uredi enostranski pločnik s kolesarsko stezo.
- Da se na Litijski cesti pri gostilni Micka zaradi varnejšega prehoda čez cesto zariše prehod za pešce ter postavi semafor za pešce (na timer – časovni interval za pešce).
- Da se križišče Litijska cesta–Cesta II.

grupe odredov semaforizira ali da se uredi krožni promet.

- Da se v času izvajanja kanalizacije redno vzdržuje križišče s Cesto II. grupe odredov.
- Da se po koncu kanalizacije Litijska cesta ustrezno sanira ter se uredijo tudi bankine.

Svet ČS Sostro je tudi pooblastil podpredsednico sveta ČS Sostro go. Branko Kastelic, da se glede ureditve Litijske ceste dogovori za sestanek z ministrico za infrastrukturo gospo mag. Alenko Bratušek.

Ureditev ploščadi pred gasilskim domom na Lipoglavu

Svet Četrtn skupnosti Sostro MOL podpira pobudo in poziva pristojno službo OGDP MU MOL, da preuči možnost ureditve ploščadi pred gasilskim domom PGD Lipoglav zaradi zagotavljanja večje prometne varnosti.

Nova cesta do Podlipoglava

Svet Četrtn skupnosti Sostro MOL je preučil osnutek OPPN – 484 – Cesta v Sadinjo vas ter v času javne razgrnitve na osnutek podal naslednje pripombe:

- Predlagani osnutek OPPN za Cesto v Sadinjo vas niti v eni točki ne izpolnjuje soglasno sprejetih predlogov in pobud Sveta ČS Sostro, ki jih je Svet ČS Sostro prejšnjega mandata podal Svetu MOL.
- Iz predlagane rešitve je razvidno, da ne gre za moderno obvozno cesto, ki jo Svet ČS Sostro podpira in jo kraj tudi nujno potrebuje, marveč gre za tovorno cesto v kamnolom. Ta s svojimi številnimi nivojskimi križišči z lokalnimi cestami brez semaforjev, razvrstilnih pasov, krožišč, pločnikov ali kolesarske steze prometno varnost kraja namesto izboljšuje dodatno še poslabšuje. S tako zastavljenim konceptom ceste, ki naj bi bila obvozna cesta, se ne moremo znebiti občutka, da gre za izgradnjo tovarne ceste za podjetje v privatni lasti, in sicer z javnimi sredstvi, čemur odločno nasprotujemo.
- Iz navedenega razloga se Svet ČS Sostro s predlaganim osnutkom OPPN ne strinja in je pozval spoštovane svetnice in svetnike MOL, da podprejo lokalno skupnost ter glasujejo proti predlagani rešitvi.

V nadaljevanju je Svet Četrtn skupnosti Sostro pristojno službo MOL zaprosil, naj na sedež ČS Sostro pošlje termiski plan izvedbe graditve ceste v Sadinjo vas v sklopu OPPN – 484 – Cesta v Sadinjo vas. Ker se svet ČS Sostro ni strinjal s predlaganimi rešitvami v OPPN, je MOL sklical sestanek s predstavniki ČS Sostro. Tako so se predstavniki Sveta ČS Sostro

27. septembra 2023 glede izgradnje nove ceste na terenu sestali s podžupanom MOL g. Dejanom Crnekom, predstavniki OUP MU MOL, s predstavnico OGDP MU MOL ter s predstavniki SLS MU MOL in podani so bili naslednji predlogi, informacije in dogovori:

- ČS je predlagala, da se zaradi velikega posega v kmetijska zemljišča trasa nove ceste na lokaciji Pri Riflu v smeri proti Sadinji vasi prestavi bolj vzhodno, torej bližje obstoječi strugi vodotoka. ČS je seznanila prisotne, da je stara vodna struga v naravi zasuta in ne obstaja več, zato se lahko nova cesta prestavi bližje obstoječemu vodotoku.
- ČS je predlagala, da se priključek oziroma pododsek nove ceste za v Kamnolom Sostro spelje po že obstoječi cesti (parcelna št. 902/1, k. o. Podmolnik, ki je v lasti MOL). S to spremembo bi se izognili pridobivanju novih zemljišč, potrebnih za cesto. Prav tako bi se ohranila celovitost kmetijskih površin lastnika, ki mu predvidena trasa v veljavnem OPN MOL kmetijska zemljišča razdeli na več delov.
- ČS je predlagala, da se, če je le mogoče, uredita kolesarska steza in pločnik ob celotni trasi nove ceste (zabeležka sestanka z županom 26. junija 2019). Če to ni izvedljivo, se kolesarska steza in pločnik obvezno zagotovita vsaj na pododseku ceste, ki pelje do kamnoloma, saj se za izgradnjo tega priključka uporabi obstoječo pešpot in pot, namenjeno kolesarjem.
- MOL bo preučil navedene predloge ČS Sostro. Morebitne spremembe bo treba vključiti v ustrezne postopke (sprememba OPN, OPPN, OP idr.). Če bi se spreminjala trasa nove ceste, je treba to preučiti v okviru sprememb in dopolnitev OPN MOL. Glede na SD OPN MOL bi bilo predvidoma treba spremeniti in dopolniti tudi OPPN, OP in preostalo dokumentacijo. Zaradi priprave vse dokumentacije in sprememb prostorskih aktov bi se čas izgradnje ceste zamaknil za najmanj tri leta.

Sanacija podpornega zidu na pokopališču Javor

Svet Četrtn skupnosti Sostro MOL je obravnaval pobudo za ureditev pokopališča na Javoru ter predlagal OGDP MU MOL in Žale, d. o. o., da se podporni zid na pokopališču čim prej sanira, ker obstaja nevarnost podora. S predstavniki podjetja Žale d. o. o. je bil opravljen tudi terenski ogled pokopališča.

Etnološka zbirka Edvarda Svetka

Svet Četrtn skupnosti Sostro MOL

je podprl izvedbo projekta Etnološka zbirka Edvarda Svetka v Spominski hiši v Podlipoglavu. Finančna sredstva bo mogoče pridobiti iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja v letu 2024, ko bo lokalna akcijska skupina Sožitje med mestom in podeželjem objavila javni poziv. Svet ČS Sostro bo o umestitvi zbirke še razpravljal in poskušal ob pomoči strokovnjakov predmetnega področja preučiti možnosti za postavitve zbirke na primernem prostoru.

Ureditev prometa skozi Novo naselje

Svet Četrtn skupnosti Sostro je predlagal OGDP MU MOL, naj promet skozi Novo naselje uredi na ustrezen način, ki mora zagotavljati umirjanje prometa in preprečevati tranzit skozi naselje mimo gostilne Micka.

Ureditev odvodnjavanja meteornih voda v vasi Šentpavel

Zaradi izrednega položaja v Šentpavlu z odvajanjem meteorne vode, ki jo je bilo nujno treba urediti, je Svet ČS Sostro spremenil plan malih komunalnih del ČS Sostro za leto 2023. Svet ČS Sostro je namesto asfaltiranja ceste do Dobrunjske ceste 50 (kot je bilo predvideno) finančna sredstva v okviru malih komunalnih del ČS Sostro v letu 2023 namenil za ureditev odvodnjavanja meteornih voda na makadamski cesti, parc. številka 926 k. o. Podmolnik, v Šentpavlu. Na podlagi pristojnega oddelka (OGDP MU MOL), ki skrbi za izvajanje malih komunalnih del, je bilo v vasi Šentpavel uspešno izvedeno odvodnjavanje meteornih voda.

Namestitev obvestilnih tabel za defibrilatorje na območju ČS Sostro

Svet ČS Sostro je predlagal pristojnemu oddelku MU MOL, naj se ob vseh glavnih cestah, kjer so v bližini nameščeni defibrilatorji, namesti obvestilne table za defibrilatorje. ČS Sostro s predlogom ni uspela, saj MOL takšnih tabel ne postavlja.

Ureditev sistema Bicikelj v Sostrem

Svet ČS Sostro je predlagal OGDP MU MOL, naj se na območju ČS Sostro za spodbujanje okolju prijazne mobilnosti vzpostavi sistem Bicikelj na treh lokacijah, in sicer:

- Ureditev sistema Bicikelj pred sedežem ČS Sostro.
- Ureditev sistema Bicikelj na končni postaji LPP 13 v Sostrem.
- Ureditev sistema Bicikelj v parku ob Poti heroja Trtnika.

Ureditev igrišča na Prežganju

Svet ČS Sostro se je dolgo časa trudil, da bi se na Prežganju pod šolo uredilo igrišče.

Mestna uprava, Oddelek za šport, Odsek za razvoj in infrastrukturo na področju športa, je pridobila podjetje Taurus, d. o. o., ki opremlja športne površine na prostem in otroška igrišča v MOL, da je uredilo športno igrišče na Prežganju kot donacijo Mestni občini Ljubljana. Donator je zarisal črte na igrišču in v novembru bo na ploščadi namestil koša in gola.

Ureditev vodotoka Rastučnik

Svet ČS Sostro ugotavlja, da je vodotok Rastučnik pod Cesto II. grupe odredov lepo urejen, vendar na določenem delu prihaja do zastoja vode in naplavin. Svet ČS Sostro je zato na navedene težave opozoril izvajalca del (podjetje Hidrotehnik) ter ga zaprosil, naj zadevo ustrezno strokovno uredi.

Ureditev lastništva zemljišč za javne ceste

Svet ČS Sostro je seznanil MOL MU ORN, da so bila zemljišča, po katerih poteka cesta do objektov Mali vrh pri Prežganju 8, 8a, 8b, 8c, 8d, 8h, 8j, 8k, 8l, že skoraj vsa brezplačno prenesena na MOL, razen dveh parcel. Ker se lastnika tudi teh dveh parcel strinjata, da zemljišča brezplačno preneseta na MOL, je Svet ČS Sostro predlagal ORN MU MOL, naj izvede vse potrebne postopke za prenos lastništva zemljišč, da bo celotna trasa ceste v lasti MOL. Zadeva je v postopku na navedenem oddelku MOL. Prav tako je Svet ČS Sostro predlagal ORN MU MOL, naj nadaljuje postopke prenosa zemljišč, po katerih poteka cesta do objektov Volavljje 48 in 48a. Krajanji so podali soglasja za brezplačen prenos zemljišč na MOL. Izvedena je bila že parcelacija zemljišč, zato je Svet ČS Sostro zaprosil ORN MU MOL, naj izvede vse nadaljnje postopke za prenos zemljišč na MOL. Postopki za prenose zemljišč so v teku na pristojnem oddelku.

Svet ČS Sostro je seznanil ORN MU MOL, da je cesta do objektov Malo Trebeljevo 64, 65, 66, 67 in 69 delno že v lasti MOL, razen treh parcel. Zato je Svet ČS Sostro predlagal, da se izvede vse potrebne postopke, da se prenesejo na MOL še te tri parcele, po katerih poteka cesta.

Svet ČS Sostro je ORN MU MOL zaprosil tudi, naj začne postopke za prenos lastništva zemljišč za cesto v vasi Češnjica, ki poteka od objektov 5d do 4. Cesta je bila pred časom že odmerjena, zdaj je treba urediti še prenos lastništva.

Svet ČS Sostro je seznanil ORN MU MOL, da cesta proti objektu Gabrije pri Jančah 19 v naravi poteka drugje, kot je vrisana na karti, zato je treba to neskladje ustrezno urediti. V zvezi s tem je Svet ČS Sostro zaprosil ORN MU MOL, naj odmeri zemljišča ter uredi zamenjavo,

odkup in prenos zemljišč, da bo celotna trasa ceste potekala po MOL-ovem zemljišču in bo v kartah zarisana tam, kjer dejansko poteka.

Odvažanje komunalnih odpadkov na območju ČS Sostro

Svet ČS Sostro ugotavlja, da odvažanje komunalnih odpadkov na celotnem območju Sostrega ni ustrezno urejeno, zato je Svet ČS Sostro na sejo v septembru povabil predstavnike JP VO-KA Snaga, na katerem bi se dogovorili o odvažanju komunalnih odpadkov na celotnem območju ČS Sostro. Ker se predstavniki JP VO-KA Snaga seje niso mogli udeležiti, jih bo Svet ČS Sostro povabil na sestanek.

Svet ČS Sostro ugotavlja, da krajanji Malega vrha pri Prežganju 8, 8a, 8b, 8c, 8d, 8h, 8j, 8k, 8l tudi nimajo urejenega odvažanja komunalnih odpadkov, zato je Svet ČS Sostro pobudo za čimprejšnjo ureditev poslal na OGD MU MOL. Svet ČS Sostro meni, da je treba tem uporabnikom kot tudi vsem drugim uporabnikom na območju ČS Sostro zagotoviti ustrezen odvoz komunalnih odpadkov. Stanovalci navedenih objektov morajo namreč zabojnike za komunalne odpadke vleči po klancu navzgor skoraj 500 metrov, kar je nesprejemljivo. Do teh objektov namreč poteka javna cesta in Svet ČS Sostro meni, da mora MOL zagotoviti odvoz odpadkov. Če OGD MU MOL meni, da cesta ni ustrezna, Svet ČS Sostro prelaga, da se cesta ustrezno uredi, da bo varna in primerna za odvažanje komunalnih odpadkov. Krajanji so namreč sami že uredili ustrezno obračališče ter podali soglasje za brezplačen prenos zemljišča na MOL.

Redno vzdrževanje cest

Svet ČS Sostro se vzdrževalcu cest Komunalnemu podjetju Ljubljana zahvaljuje za redno vzdrževanje cest na območju ČS Sostro, ki je bilo letos močno povečano, k čemur so prispevale tudi izjemne vremenske razmere in še vedno številni kilometri makadamskih cest.

Hkrati je Svet ČS Sostro predlagal OGD MU MOL, naj se cesti do objektov Malo Trebeljevo 64, 65, 66, 67 in 69 ter do objektov Volavljje 48 in 48a dodata na seznam rednega vzdrževanja, saj so krajanji zemljišča že brezplačno predali na MOL.

Škoda zaradi divjadi (divjih prašičev) na kmetijskih površinah

Svet ČS Sostro ugotavlja, da se škoda zaradi divjadi še kar povečuje, zato je Svet ČS Sostro znova pozval Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije k takojšnjemu ukrepanju za zaježitev

povzročanja škode divjih prašičev in druge divjadi na kmetijskih površinah.

Zazidljivost parcel za namen gradnje stanovanjskih hiš za mlade s kmetij v vaseh v okolici Janč in na drugih območjih ČS Sostro

Svet ČS Sostro je na OUP MU MOL in na Ministrstvo za kmetijstvo podal predlog, naj se zainteresiranim mladim s kmetij omogoči zazidljivost parcel na njihovi lastni kmetiji za gradnjo stanovanjskih hiš, saj bo le na ta način poskrbljeno za zmanjšanje odseljavanja in hkrati ohranitev življenja v posameznih vaseh. Navedeno pobudo je Svet ČS Sostro podal tudi v okviru sprememb in dopolnitev OPN MOL.

Postavitev pokritih postajališč na avtobusnih postajališčih

Svet ČS Sostro je znova predlagal OGD MU MOL, naj na območju celotne ČS Sostro postavijo pokrita postajališča, ker v slabih vremenskih razmerah otroci in drugi potniki težko čakajo na avtobus (poleti vročina in dež, pozimi sneg, veter ...). Od navedenega oddelka MOL smo že v preteklem mandatu prejeli odgovor, da pripravljajo idejni projekt, ki bo omogočal postavitev enakih hišic na vseh avtobusnih postajališčih. Ker zadeva še kar ni zaživela, je Svet ČS Sostro poslal vnovično pobudo, naj se zadeva čim prej izvede.

Umiritev prometa na Dobrunjski cesti

Svet ČS Sostro ugotavlja, da na Dobrunjski cesti, kjer je ta ravna, številni vozniki vozijo nad dovoljeno hitrostjo ter s tem ogrožajo pešce in kolesarje, ker tam ni ne pločnika in kolesarske steze. Svet ČS Sostro je seznanil OGD MU MOL, da tudi Litijska cesta nima pločnika in kolesarske steze, zato se številni kolesarji vozijo po Dobrunjski cesti, ki tudi ni varna. Zato je Svet ČS Sostro zaprosil OGD MU MOL, naj strokovno preuči zadevo ter postavi ustrezno prometno signalizacijo za umiritev prometa na Dobrunjski cesti. Prav tako Svet ČS Sostro prosil OGD MU MOL, naj na navedeni cesti čim prej zgradijo pločnik in kolesarsko stezo, da bodo zaščiteni najranjivejši udeleženci v prometu.

Prav tako je Svet ČS Sostro zaprosil MR MOL, naj izvaja redno merjenje hitrosti na Dobrunjski cesti, ker številni vozniki vozijo nad dovoljeno hitrostjo.

Ureditev posedanja ceste v Završju

Svet ČS Sostro je na podlagi oglada cest ugotovil, da se cesta v Završju (mimo objekta številka 17) nevarno poseda, zato je na OGD MU MOL poslal dopis za nujno sanacijo ceste. Cesta se je v zadnjem letu vidno posedla in predstavlja nevarnost, da plaz odtrga hrib in s tem tudi del ceste. Svet

ČS Sostro zato naproša OGDG MU MOL, naj čim prej začne sanacijo navedenega odseka ceste (približno 80 metrov ceste) ter zagotovi varno vožnjo po navedeni cesti. Po tej cesti vozi tudi šolski kombi, zato je Svet ČS Sostro predlagal, naj se cesta uredi do septembra 2023, kar je MOL upošteval in so cesto tudi lepo sanirali.

Ureditev odvodnjavanja na Podmolniški cesti

Svet ČS Sostro je poskrbel za ureditev odvodnjavanja meteornih voda na cesti mimo Podmolniške ceste 64 v okviru Komunale – ČS Sostro.

Ureditev avtobusnega postajališča na Malem Lipoglavu

Svet ČS Sostro je predlagal OGDG MU MOL, naj se nasproti gasilskega doma na Malem Lipoglavu uredi avtobusno postajališče, ker je avtobusno postajališče ob gasilskem domu nepregledno in zato tudi nevarno. Avtobusno postajališče na predlaganem zemljišču bi bilo varnejše, ker bi bilo preglednejše. Vendar so žal s pristojnega oddelka MOL sporočili, da je zemljišče nasproti gasilskega doma v zasebni lasti in ker se lastnik z ureditvijo postajališča ne strinja, avtobusnega postajališča tam ni mogoče urediti. Če bi se našlo primerno zemljišče, se bo avtobusno postajališče lahko uredilo.

Povečanje investicijskih sredstev za četrtne skupnosti MOL

Svet ČS Sostro je predlagal, naj se v proračunu Mestne občine Ljubljana za leto 2024 za zagotavljanje nujnih investicijskih del, ki jih bo na podlagi pobud sveta skupnosti ali občanov in dokončne presoje sveta četrtne skupnosti določila oziroma v svoj program uvrstila četrtna skupnost, zagotovi dodaten milijon evrov investicijskih sredstev za posamezno četrtno skupnost. Tako naj bi se v proračunu za leto 2024 in nadaljnja leta zagotovil dodatni znesek 17,0 milijona evrov (za vsako četrtno skupnost po milijon evrov). Ta se zagotovi v okviru vsakokratnega sprejema mestnega proračuna. Tako za izvedbo programov kot tudi za uresničitev preostalega dela proračuna poskrbijo mestna uprava in druge pristojne službe.

Semafor v križišču Ceste II. grupe odredov in Ceste 13. julija

Svet ČS Sostro je predlagal OGDG MU MOL, naj zaradi večje varnosti v križišču Ceste II. grupe odredov in Ceste 13. julija semafor, ki je postavljen kot začasen, ostane za stalno, tudi po koncu izgradnje kanalizacije. Svet ČS Sostro je seznanil OGDG MU MOL, da je promet v križišču

tudi bolj pretočen, od kar je postavljen semafor. Prav tako od takrat v tem križišču ni bilo prometne nesreče.

Ureditev prometne signalizacije na Cesti 13. julija

Svet ČS Sostro je predlagal OGDG MU MOL, naj na Cesti 13. julija postavi prometne znake, ki so bili že pred izgradnjo kanalizacije, torej znak za oster ovinek in znak 40 km/h, ter da se na novo zariše prehod za pešce pri brunarici Zadvor (kjer se konča pločnik), da se postavi prometni znak Žabe na cesti ter zarišejo talne označbe za kolesarje. Pri bajerju pa se postavi še znak za lastnike psov, naj za svojimi ljubljenci počistijo iztrebke. Prav tako je Svet ČS Sostro zaprosil, naj se tabla za pobiranje pasjih iztrebkov postavi tudi pri ajzenponu v Sostrem.

Navazanje zemlje na kmetijsko zemljišče na Javoru

Svet ČS Sostro je na podlagi opozoril krajanov obvestil pristojne inšpekcijske službe, da je bilo na kmetijsko zemljišče na Javor (Žagarski vrh) pripeljanih več tovornjakov zemlje, s katero želijo zasuti dolino. Po navedbah krajanov naj bi šlo za mešanico zemlje, gradbenih odpadkov in pepela, ki lahko vsebuje zdravju škodljive snovi. Nižje v dolini je izvir pitne vode, zato bi lahko takšna zemlja ogrožala podtalnico in posledično pitno vodo. Svet ČS Sostro je zato zaprosil inšpekcijske službe za preveritev zadeve v skladu s svojimi pristojnostmi.

Sanacija ceste Sadinja vas–Podlipoglav

Svet ČS Sostro je vnovič zaprosil OGDG MU MOL, naj sanira cesto od Sadinje vasi proti Podlipoglavu (LC 213012, stacionaža cca 1730 metrov do 2030 metrov). Cesta je namreč v precej slabem stanju in je nujno potrebna sanacije oziroma preplastitve. Navedeno zadevo je Svet ČS Sostro tudi med prioritete naloge za leto 2023.

Sanacija ceste skozi vas Češnjica

Svet ČS Sostro je predlagal OGDG MU MOL, naj čim prej uredi razširitev in sanacijo ceste skozi vas Češnjica (JP 717392). Cesta je preozka in nujno potrebna sanacije. Svet ČS Sostro je pobudo že poslal na OGDG MU MOL v preteklem mandatu in ker zadeva še ni urejena, je Svet ČS Sostro znova zaprosil OGDG MU MOL, naj začne postopke za ureditev ceste.

Zmanjšanje poplavne ogroženosti ob Dobrunjščici

Svet ČS Sostro je pozval Direkcijo za vode in vse pristojne službe, naj izvedejo vse potrebne ukrepe, da se nemudoma

zmanjša poplavna ogroženost ob vodotoku Dobrunjščica. Svet ČS je opozoril, da je nujno treba povečati pretočnost pod mostom pri gostilni Kovač v Sostrem, prav tako je treba poskrbeti za ustrezno pretočnost na celotnem vodotoku.

Ureditev avtobusnih postajališč na liniji LPP številka 24 na Poti Heroja Trtnika in pri cerkvi v Sostrem

Svet ČS Sostro je znova zaprosil OGDG MU MOL in LPP, naj se na progi LPP številka 24 uredita dve dodatni avtobusni postajališči, in sicer pri cerkvi v Sostrem ter na Poti Heroja Trtnika. Svet ČS je predlog za ureditev navedenih postajališč že predlagal v preteklem mandatu in ker postajališči še nista urejeni, je Svet ČS zaprosil za čimprejšnjo izvedbo.

Izgradnja optičnega omrežja v hribovitem delu ČS Sostro

Svet ČS Sostro se zavzema za čimprejšnjo izgradnjo optičnega omrežja na območju ČS Sostro. Zato se je predsednica ČS ga. Marjanca Marn večkrat sestala s predstavniki podjetja RUNE. Na podlagi dogovora s predstavniki omenjenega podjetja je ob pomoči nekaterih prizadevnih krajanov pridobila soglasja vseh zainteresiranih z območij Mali vrh pri Prežganju, Veliko Trebeljevo, Malo Trebeljevo, Prežganje, Volavlje, Janče, Tuji Grm, Gabrje pri Jančah, Dolgo Brdo, Vnajnarje, Zgornja Besnica, Besnica in Koške Poljane. Zainteresiranih je več kot 70 odstotkov vseh gospodinjstev. Dogovorjeno je, da izvajalec pri objektu uporabnika naredi jašek ter nato preboj v hišo, tako da dodatnih omaric na hiši ne bo treba delati. Po informacijah podjetja RUNE je zadeva v stopnji projektiranja. Dela naj bi se začela v začetku prihodnjega leta, odvisno od vremenskih razmer. Po napeljavi optičnega omrežja se bodo uporabniki lahko odločili za katerega koli ponudnika internetnih storitev v Sloveniji (Telekom, Telemach, T2, A1 ali Mega M).

Zemljišče in stavba Kmetijske zadruge Dobrunje v Besnici (prostori nekdanje KS)

Svet ČS Sostro je predlagal MOL, naj za potrebe občanov ČS Sostro od Kmetijske zadruge Dobrunje odkupi zemljišče v Besnici, parcelna št. 552/1, 552/2, 553 – vse k. o. Javor 1777. Svet ČS Sostro je seznanil MOL, da je na tem območju včasih delovala KS Besnica in že od takrat si krajani želijo, da zemljišča odkupi MOL ter ga nameni za potrebe kraja (športno igrišče, bencinska črpalka ...), kakor je tudi predvideno s prostorskim aktom OPN MOL. Prav tako je na navedenem zemljišču obračališče

avtobusne linije LPP številka 10 in če se lastnik zemljišča zamenja, lahko nastanejo težave s soglasjem za to.

Svet ČS Sostro je seznanil MOL, da ima lastnik KZ Dobrunje več ponudnikov za nakup zemljišč, vendar je Svet ČS Sostro poudaril, da je nakup tega zemljišča v velikem interesu občanov ter Sveta ČS Sostro, zato je ta zaprosil MOL, naj v dobro kraja odkupi vsa navedena zemljišča, vključno s stavbo. Predsednica Sveta ČS Sostro ga. Marjanca Marn je podala pobudo o možnosti obnovitve in nadgraditve črpalke v Besnici tudi Petrolu, d. d., Ponujeno lokacijo so pregledali, ocenili prodajni potencial in sporočili, da lokacija za Petrol ni zanimiva.

Ureditev avtobusne povezave med Malim Lipoglavom in Grosupljim

Svet ČS Sostro je predlagal OGD MU MOL in LPP, naj se vzpostavi avtobusna povezava med Malim Lipoglavom in Grosupljim. Veliko krajanov z Malega in Velikega Lipoglava, Repč in okolice veliko zadev ureja v Grosupljem, ker jim je bližje kot Ljubljana. Svet ČS Sostro zato predlaga, da se krajanom navedenega območja omogoči avtobusna povezava.

Stanje pod mostovi na državni cesti 645-1189 Sostro - Litija

S strani Komisije za komunalno infrastrukturo pri Svetu ČS Sostro je bil izveden terenski ogled vseh mostov na imenovani cesti s predstavnikom Gradbenega podjetja Kranj g. Aljošo Kuharjem. Na občinski cesti Podgrad - Besnica pa je bil opravljen pregled brežin in vodotoka Besnica s predstavnikom Hidrotehnika z g. Miho Lukekom.

Pluženje cest na območju ČS Sostro

Svet ČS Sostro je predlagal OGD MU MOL, naj na seznam rednega pluženja cest doda naslednje cestne odseke: Dobrunjska cesta 2, 4, 4a in 4b, Podmolniška 43–47, Podmolniška 80–82, Sostrska 43b, Cesta II. grupe odredov 67–79, V Karlovce 45–47, Češnjica 5d–4, V Češnjico 19–23, V Češnjico 17–13, Javor Lanišče 33g–34b, Javor 36, Javor 19–19a, Vnajnarje 16–16e in 16g–16l, Volavlje 48–48a, Veliko Trebeljevo 42–58, Malo Trebeljevo 69–64.

Na podlagi številnih pobud krajanov in članov Sveta ČS Sostro je Svet ČS Sostro zaprosil za postavitve naslednje prometne signalizacije na območju ČS Sostro:

1. Postavitev prometnih znakov stop in križišče s prednostno cesto v križišču Pleše–Repče (znak STOP: JP 717341 stacionaža 7 metrov; znak prednostna cesta LC 213131 stacionaža 3683

- metrov).
2. Postavitev prometnega znaka območje umirjenega prometa v Novem naselju.
3. Postavitev prometne signalizacije za umiritev prometa na Dobrunjski cesti.
4. Postavitev smerokazov za pokopališče Sostro (na več lokacijah).
5. Postavitev uličnih tabel s hišnimi številkami na Malem in Velikem Lipoglavu: Cerkev svetega Nikolaja, pokopališče, Mali Lipoglav 1c, 2a, 16, 20–24, 26, 26a 27, 28a, 28c 31–37, 31–43b, 41c, 42a, 42b, 42c 55, 57, 58 71, 75, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84.
6. Postavitev uličnih tabel s hišnimi številkami v vasi Vnajnarje (POBUDA S ŠTEVILKAMI V PRILOGI).
7. Postavitev table vi vozite v vasi Gabrje pri Jančah, pri objektu 1, LC 213041V, stacionaža cca 2560 metrov.
8. Postavitev prometnega znaka z obeh smeri nevaren ovinek na Cesti 13. julija (od križišča s Cesto II. grupe odredov proti Podmolniku – LC 213111 V stacionaža cca 285 metrov in 380 metrov).
9. Postavitev prometnega znaka za omejitev hitrosti 30 km/h na Cesti 13. julija (ista stacionaža kot pod točko 8).
10. Ureditev prehoda za pešce na Cesti 13. julija (LC 213111 V, stacionaža 490 metrov; pri odcepu za brunarico Zadvor).
11. Postavitev znaka žabe na cesti pri bajerju v Žabji vasi (LC 213111, stacionaža cca 100 metrov in 220 metrov).
12. Postavitev opozorilne table pobirajte pasje iztrebke pri bajerju v Žabji vasi (ob LC 213111, stacionaža 166 metrov).
13. Postavitev opozorilne table pobirajte pasje iztrebke ob cesti čez ajzenpon (ob JP 719550, odsek 715552, stacionaža cca 230 metrov in ob odseku 719551, stacionaža cca 70 metrov).
14. Slabo viden znak stop v križišču Besnica–Podgrad: treba bi bilo obrezati vejevje (LC 231081, stacionaža 17 metrov).
15. Zamenjava manjšega ogledala za večjega (ker se slabo vidi) v Velikem Trebeljevem (LC 138021V, stacionaža 1850 metrov).
16. Postavitev prometnega znaka za omejitev hitrosti 30 km/h v Velikem Trebeljevem, kjer sta ravnina in naselje (LC 138021, stacionaža cca 1785 metrov in 2050 metrov) in ureditev prehoda za pešce.
17. Zamenjava ogledala v Besnici, ker se v njem nič ne vidi (stalno meglen in orošen); križišče Besnica–Vnajnarje; LC 213081V, stacionaža 683 metrov in LC213151V, stacionaža nič metrov.
18. Omejitev hitrosti 30 km/h, za odsek ceste Besnica 35–56: postaviti na parc. št. 1862/11 k. o. Javor.

19. Postavitev znaka prepovedano za tovornjake in avtobuse na cesti Besnica–Prežganje (z obeh strani), prvi znak se postavi na LC 213032V stacionaža 498 metrov in velja za JP 712921V, ki pelje s Prežganja do Besnice. V dolini se znak postavi na JP 712921V, stacionaža en meter.
20. Postavitev prometnih znakov otroci na vozišču v bližini šol in vrtcev po ČS Sostro (v bližini OŠ Sostro, PŠ Besnica, PŠ Janče in PŠ Mali Lipoglav).
21. Postavitev smerokazov za Janče in Janče – planinski dom ter table s hišnimi številkami Janče 12, 13, 14 in 15 na cesti Janče–Laze (JP 717014, stacionaža šest metrov).

Svet ČS Sostro je na OGD MU MOL poslal tudi seznam cest, ki jih je treba v ČS Sostro še asfaltirati ali prenoviti: asfaltiranje ceste Vnajnarje od hišne številke 2 do 4, skozi vas Gabrje (obnova), Gabrje – transformator, Janče–Laze, Janče–Jevnica, do hiše Janče 11, Trebeljevo–Mali vrh pri Prežganju (obnova), Dolgo Brdo – transformator, Vnajnarje (2, 2a)–Srednja Besnica, Tuji Grm – od vasi do hišnih številk 13 in 14, skozi vas Javor, Javor 1–4, Javor–Roje, do Dobrunjske ceste 50, Podmolniške do vodohrana v Podmolniku – cca 300 metrov, odseka ceste (50 m) V Karlovce 45, 47, 49, Gobarske poti, v Češnjico – odsek od objektov 2 do 5b, v Zavogljem – do 14, na Prežganju 2–55, Mali Vrh 8–8l, Volavlje–Brezova Ravan, Selo pri Pancah–Veliki Lipoglav, Veliki Lipoglav do vodohrana, Ravno Brdo 17 in 18.

Vodovodi v ČS Sostro

V vodohranu na Javoru bo do konca leta nameščen UV-filter za čiščenje pitne vode na sistemu Javor, Žagarski vrh. V večjem delu vasi Tuji Grm bo do konca leta obnovljen vodovod, ki se napaja iz vodohrana pri planinskem domu Janče, v katerega priteka voda iz vrtine Trebeljevo.

Za vodovod Besnica – prva stopnja gradbeno dovoljenje še ni pravnomočno, do konca leta 2023 bo izveden razpis za izbor izvajalca del, spomladi se začne gradnja v Zgornji Besnici. Za drugo stopnjo (iz Zgornje Besnice proti Besnici) se pridobiva gradbeno dovoljenje. Vzpostavitev celotnega vodovoda je predvidena do konca leta 2024. Celotni projekt zajema 13 kilometrov vodovoda, izgradnjo črpališča in vodohrana, obnovo kar štirih cest v skupni dolžini 2,6 kilometra (odcep za Ravno Brdo, odcep v Zgornji Besnici, cesta v Besnici in odcep za Vnajnarje).

Marjanca Marn in Mojca Bokal

Društva na dlani

DRUŠTVO AJDA SOSTRO

V društvu Ajda Sostro smo bili tudi letos zelo delovni. Biodinamiki pri svojem delu na polju, vrtu, sadovnjaku, skratka pri vsem, kar je povezano z vzgojo, nego ali zaščito rastlin, ne uporabljamo nobenih mineralnih snovi, pesticidov, fungicidov; izključno kompost in biodinamične pripravke, ki jih v društvu za naše člane pripravimo sami.

Vsako tretjo sredo v mesecu smo imeli predavanja, namenjena članom in širši javnosti. Predavali so vrhunski predavatelji: Radovan Šuman, demeter vinogradnik in čebelar; Slavko Turšič, strokovnjak s področja sadjarstva; Miran Šubelj Sagmeister, naš krajan; Sanja Lončar, urednica revije Skupaj za zdravje človeka in narave; pater Karel Gržan; doc. dr. Darja Ačko Kocjan, prof. na Biotehnični fakulteti; Jože Munih, raziskovalec zdravnih vodnih virov; Katja in Majda Temnik, zeliščarstvo in predelava z Vrta Majnik v Žičah, ddr. Ana Vovk, Mednarodni institut za samooskrbo Poljčane; mag. Andreja Videmšek, Biodinamična kmetija na Dobu pri Domžalah.

Organizirali smo delavnice: obrezovanje sadnega drevja, nabiranje zelišč za pripravke in čaje, izdelava kompostnih pripravkov, homeopatskih sredstev za zaščito rastlin proti škodljivcem in plevelom. Spomladi smo organizirali začetni tečaj za nove člane in tiste, ki si želijo utrditi znanja, in tudi tečaj radiestezije. Letošnjo strokovno ekskurzijo smo organizirali konec maja v Vipavsko dolino z ogledom Ajdovščine, Vipavskega križa in biodinamične vinogradniške kmetije Guerila v lasti Zmaga Petriča. Sodelovali smo na raznih

prireditvah, tako na lokalni in občinski ravni kot širše.

Sodelovali smo na več prireditvah kot običajno. Opazili ste nas lahko na festivalu nabiralništva v Ljubljani na Pogačarjevem trgu v Ljubljani, jagodni in kostanjevi nedelji na Jančah, dnevu Četrtni skupnosti Sostro v Podmolniku in na konjeniškem dnevu v Podmolniku. S predavanjem o biodinamiki smo sodelovali tudi na mednarodnem sejmu AGRA v Gornji Radgoni, nismo manjkali na golažijadi v Brunarici Zadvor, udeležili smo se prireditve Podeželje v mestu vrtljak okusov in doživetij, praznika jeseni v šoli v Sostrem z razstavo pridelkov ter praznika BIODINAMIKE v Ljubljani v organizaciji Zveze biodinamikov Slovenije in Združenja Demeter Slovenije, kjer smo bili zbrani vsi predstavniki biodinamičnih društev v Sloveniji in demeter kmetje. Ta prireditev je bila namenjena počastitvi bližajoče se stoletnice kmetijskega tečaja, ki ga je imel utemeljitelj biodinamičnega kmetovanja dr. Rudolf Steiner.

Dvakrat na leto gostimo prvi letnik Waldorfske gimnazije iz Ljubljane, kar je zanj Obvezni kmetijski praktikum. Spomladi so bili dijaki v Sadinji vasi, na sedežu društva, pred kratkim pa

na kmetiji Jožeta in Lorene Hočevar v Hrušici, kjer na dveh hektarjih velikem nasadu gojita sibirske borovnice, maline, robide in drugo jagodičevje. Dijaki so si ogledali nasad, kompostni kup in druge biodinamične pripravke, ki jih uporabljajo na kmetiji. Zakopali so rogove, ki bo spomladi preparat 500. Z gospo Štefko sva dijake seznanili z vsemi sredstvi, tudi s homeopatskimi pripravki proti škodljivcem in plevelom, kako se biodinamično pripravi škropivo ter kako in koliko ga je treba uporabiti v določen namen.

Ne samo na predavanjih in srečanjih, tudi na prireditvah imamo možnost ozaveščati javnost in širiti vedenje o biodinamiki, ki je eden od načinov pridelave zdrave hrane v svetovnem merilu, to je demeter kakovost. Zemlja, negovana po biodinamiki, bo ostala rodovitna za naše zanamce.

Biodinamičnih društev je v Sloveniji 16, Društvo AJDA SOSTRO je včlanjeno v Zvezo biodinamikov Slovenije, ta pa v BFDI – Mednarodno zvezo biodinamikov kot dejavni član.

Alenka Svetek,
predsednica Društva Ajda Sostro

ČEBELARSKO DRUŠTVO LJUBLJANA MOSTE-POLJE

Čebelarstvo društvo Ljubljana Moste - Polje je v zastavljenem programu za leto 2023 ne glede na vremenske, tehnične in druge neprilike uspešno izpeljalo tako tematski kot tudi terenski program.

V februarju smo izvedli predavanje Matevža Levičarja Prilagajanje na podnebne spremembe. V istem mesecu nas je obiskala priznana apiterapevtka in čebelarka Nika Pengal in nam predstavila svojo knjigo z naslovom Skrivnosti gospodične Medične.

V marcu smo sadili medovite rastline pri šolskem čebelnjaku Sostro in Medeni hiški na Vevčah.

Prvega aprila smo izvedli občni zbor Čebelarskega društva Ljubljana Moste - Polje, tradicionalno, kot se za to spodobi že dolga leta, v gostišču Pri Micki. Našim čebelarjem in članom smo sponzorirali nakup majic in kap z emblemom našega društva.

V aprilu smo na posestvu Staneta Šublja posadili še nekaj medovitih dreves. Lani posajena drevesa v počastitev stoletnice društva. Sto medovitih dreves za sto let pa se je uspešno ukoreninilo.

Dvaindvajsetega aprila smo se skupaj z praporščakom udeležili slovesne prireditve Vpis slovenskega čebelarstva v nesovno dediščino pri UNESCO. Prejeli smo faksimile certifikata.

Dvajsetega maja smo zaznamovali svetovni dan čebel.

Tretjega junija smo izvedli strokovno čebelarstvo ekscurzijo v Porabje. Tam smo si ogledali Markovce, Monošter in čebelnjak na posestvu gospoda Hrovata. Obiskali smo tudi uredništvi slovenskih radia in časopisa ter vzorčne kmetije v Gornjem Seniku.

Vsako leto pri naših šolskih čebelnjakih gostimo otroke osnovnih šol in vrtcev. Šestega in trinajstega junija je čebelnjak Medena hiška obiskalo kar nekaj razredov

Osnovne šole Kašelj.

Sedemnajstega julija smo organizirali dogodek Dan odprtih vrat čebelnjaka Sostro. Po ogledu smo pripravili pogostitev – degustacijo medenih proizvodov in peciv.

Desetega septembra smo sodelovali na zadvorski golažijadi in med 13 ekipami osvojili drugo mesto.

Kmetijskega pomurskega sejma AGRA 2023 smo se udeležili od 26. do 31. avgusta.

Šestindvajsetega avgusta je Čebelarstvo društvo Ljubljana Moste - Polje sodelovalo na dnevu Četrtna skupnosti Sostro in konjeniškem dnevu.

Štiriindvajsetega septembra smo se na prireditvi Pozdrav jeseni čebelarji predstavili s svojo stojnico, na kateri

smo predstavili medene proizvode, različne brošure in zgibanke s tematskim naslovom Čebela zblizuje, med povezuje. Tridesetega septembra smo skupaj z našim praporščakom sodelovali na prireditvi Slavnostna akademija ob 150-letnici organiziranega čebelarstva na Slovenskem.

Jeseni priredimo še sklepna predavanja za naše čebelarje.

Osemnajstega oktobra smo gostili Vlada Avguščina iz Čebelarske zveze Slovenije ki nam je predaval o tehnologiji pridelave in predelave voska.

Šestega novembra smo poslušali predavanje Mojce Pribernik, ČZS, o izdelavi razvojnih načrtov, devetega novembra pa dr. Petra Kozmusa o vzreji matic.

Kronologija dogodkov in izvedenih projektov Čebelarskega društva Ljubljana Moste - Polje je objavljena na spletni strani ČDLJMP www.cd-ljubljanapolje.si.

Tomaž Svete,
predsednik Čebelarskega društva
Ljubljana Moste – Polje

DRUŠTVO PODEŽELJA LIPOGLAV

V letu 2023 smo bili v našem društvu kar dejavni.

Naš zdaj že tradicionalni Prešernov pohod je bil prva akcija. Letos smo imeli še celo sneg in vendar se nas je zbralo kar nekaj. Začeli smo na Malem Lipoglavu. Kmalu je že bila prva postaja pri naših članih na Pancah, kjer smo se okrepčali s čajem in seveda njihovim domačim šnopčkom. Le kdo se mu ni mogel upreti? ☺ Naš pohod je bil dolg sedem kilometrov, končali smo ga na Malem Lipoglavu v kmečkem turizmu z enolončnico.

Kmalu je sledila naslednja akcija. Peka pic v krušni peči v Dolenčevem mlinu. Bilo je res super. Učil nas je izkušen picopek, ki nam je izdal super recept za testo in nam vse pokazal. Udeležba naših članov je bila visoka. Vsak si je lahko po svoji izbiri spekel dve pici. V marcu smo imeli občni zbor v Dolenčevem mlinu. Tam se vedno počutimo dobrodošli. Prijazna gostiteljica Olga nam pripravi odlično hrano. Najprej imamo uradni del, sledi pogostitev, kjer se lahko vsi udeleženci v lepem ambientu in prijetni družbi družimo in snujemo načrte za delo društva. Nabiranje in spoznavanje čemaža je bila naslednja akcija. Tudi tej bi lahko rekli tradicionalna. Naša predsednica je tudi zeliščarka. Z njo gremo skupaj na teren, kjer nam pokaže rastišče, opozori na morebitne strupene rastline. Prav tako nas opomni na kodeks nabiranja rastlin v naravi. Vsako leto organiziramo tudi izmenjevalnico semen v gasilskem domu. Zavedamo se, da je doma pridelana hrana zlata vredna. Vse bolj spoznavamo, da so domača semena bolj kaljiva kot kupljena. In pri tej akciji se najdemo tisti, ki v tem vidimo nekaj več, da imamo črno za nohti se v smehu še pohvalimo. Družijo nas različni pogovori, kdaj, zakaj, kako saditi, sejati, kako negovati rastline v rastni dobi. Tudi kakšen recept podelimo in spijemo kavo ali čaj. Na željo in povpraševanje naših članov smo izvedli delavnico izdelovanja mazila in kreme. Ker se zavedamo, da nam znanja nihče ne more vzeti, smo delavnico izvedli na domačiji Grum. Izdelali smo ognjičevo

mazilo s kamilico in kremo, smilj z vrtnico. Izvedeli smo vse razlike med mazilom in kremo, vse male in velike skrivnosti, kako predhodno pripraviti olja, da lahko skuhamo sami doma vrhunske kreme brez kakršnih koli industrijskih primesi. Udeleženci so s seboj odnesli vsak svoj lonček mazila in kreme.

Pomlad je pri društvu bogata z delom. Že pred dvema letoma smo postavili knjižnico na prostem, ki je lepo obiskana. Ravno zato je letos spomladi dobila čisto novo klopco iz lesa iz palet. Zdaj knjižnica na prostem vabi, da se mimoidoči usedete, prelistate knjige, ki so na voljo, in se odločite, katero boste odnesli domov. Ali samo posedite na klopci. Dobrodošli.

Sledil je že tudi tradicionalni sprehod po zeliščnem vrtu pri Mihaeli Grum. Tu vsako leto dobimo veliko informacij o zeliščih, pridelavi in uporabi. Mihaela nam vedno podeli polno različnih že preizkušenih znanj. Tudi ona nas vedno pogosti s svojim dobrim kruhom in kakšnim inovativnim namazom. In seveda spijemo skodelico ali dve čaja. Še dobro se nismo oddahnili, že smo imeli prvomajski piknik. Na gozdni jasi sredi gozda. Dobra družba, čas, ki si ga vzamemo drug za drugega, smeh. In vsako leto praznujemo tudi rojstni dan našega najstarejšega člana. Letos že 91. rojstni dan. Še na mnoga naša druženja, so naše želje, ko se razidemo.

Čez poletje smo si vzeli malo dopusta.

V septembru smo imeli strokovno ekskurzijo oziroma društveni izlet. Program je bil poln. Avtobus nas je pripeljal v Rogaško Slatino. Tam smo imeli vodena ogleda steklarne in mesta, kosili smo v gostišču Jelenov Greben. Ogledali smo si tudi turistični center Piki. Mimo čokoladnice Olimje seveda ni šlo. Za konec smi si ogledali še etnološki muzej Staro Selo v Kumrovcu. Vsak za sebe smo obujali spomine na stare čase. Izlet je bil poln doživetij, o sami Rogaški Slatini smo izvedeli marsikaj novega. Po vodenem ogledu proizvodnje v steklarni pa smo se strinjali, da bomo bolj znali ceniti vse, kar bo prišlo iz rok teh delavcev. V septembru smo z udeležbo v Osnovni šoli Sostro podprli praznik jeseni, ki ga organizira društvo J. E. Krek Sostro. V oktobru smo imeli še eno zelo pomembno akcijo. V sodelovanju z gasilskim društvom Mali Lipoglav pod vodstvom njihovega člana Matjaža Levičnika smo obnovili znanje prve pomoči. Izvedeli smo, kako pravilno poklicati 112, kako izvajati temeljne postopke oživljanja pri odraslem, mladostniku, otroku. Kako uporabiti avtomatski defibrilator, kako oskrbeti poškodovanca v primeru zloma, krvavitve, opekline. Tudi na tej delavnici je bila udeležba naših članov visoka. Čakata nas vsaj še dve akciji. Kostonj je pada po tleh, imeli bomo še kostonjev piknik, konec leta pa bomo okrasili našo knjižnico na prostem.

KONTAKT: dp.lipoglav@gmail.com

SPLETNA STRAN: <http://dp-lipoglav.blogspot.com/>

FB: Društvo podeželja Lipoglav

Zeliščarka Mihaela svetuje

POVIŠANA TEMPERATURA

Smo v jeseni in zima je pred vrati, spet se bomo srečevali s prehladnimi obolenji. Prehlad je največkrat povezan z virusi, ki jih spremlja povišana temperatura. Namesto s tabletami lahko povišano temperaturo zbijamo s hladnimi obkladki, največkrat pa posežemo po čaju. Lipa in bezeg, ki raste okrog naših domov, sta najboljši zelišči za zbijanje temperature. Pomaga tudi čaj sladkega pelina, perile, vendar sta to že bolj »eksotični rastlini«, ki jih ne pozna vsak. Takoj ko začutimo, da se nas loteva prehlad, si naredimo čebulni sirup. Čebulo narežemo na kolote, na katero damo štiri žlice medu. Če je nujno, jo lahko začnemo uživati že čez dve uri, sicer pa pustimo mešanico stati čez noč. Uživamo eno žlico na dve uri, otroci malo žličko na dve uri. Pijemo redno čez dan, da je telo ves čas prepojeno z blagodejnimi učinkovinami. Poleg tega sirupa lahko začnemo uživati še tinkturo ameriškega slamnika in piti čaje proti prehladu, ki so sestavljeni iz mete, timijana, sleza, trobentice, ožepa ...

Če temperature ne znižamo z domačimi pripravki, posežemo po tabletah oz. obiščemo zdravnika.

ŠE NEKAJ O REGRATU

Regrat je zelo razširjena rastlina, raste okrog naših domov in pozna ga skoraj vsak. Je pa tudi zelo zdravilen. Spomladi ga najprej pojemo v solatah, ko zacveti, pobereemo cvetove, ki jih posušimo ali naredimo regratov med. Ko odcveti, lahko liste posušimo za čaj. V jeseni pa izkoplremo korenine, uživamo sveže ali jih posušimo (do 60 stopinj).

Regrat pomaga pri težavah s prebavili in sečili, blagodejno deluje tudi pri težavah z revmo. Za tak pripravek potrebujemo cvetove, liste in korenine. Najprej kuhamo korenine in ko vrejo dve minuti, dodamo liste in cvetove, odstavimo in v pokriti posodi pustimo 15 minut. Pijemo trikrat na dan po 2 dcl te čajne mešanice.

Regratova korenina, pomešana z listi artičoke, v tinkturi blagodejno deluje tudi na naš holesterol. Sladkorni bolniki pa naj zdaj v jeseni prav tako uživajo korenino regrata.

Naj nam ta čas, ki prihaja, mine brez zdravstvenih težav in zakorakajmo v novo leto zdravi in srečni.

Mihaela Grum,

predsednica Društva podeželja Lipoglav

SPLETNA STRAN: <http://www.zeliscamihaela.si/> | **E-MAIL:** mihaela.grum@gmail.com | **GSM:** 031 457 623

DRUŠTVO ŽENA IN DEKLET LJUBLJANA MOSTE - POLJE

Pozdravljeni, sokrajani ČS Sostro, pozdravljamo vse bližnje in daljne prijatelje, ki berejo in listajo naše lokalno glasilo SOSTRČAN. Predstaviti se moramo v najlepši luči, saj smo v društvo žena in deklet vedno pripravljene delati in pomagati v našem kraju.

deklet vedno pripravljene delati in pomagati v našem kraju.

Naš moto je še vedno prijetno druženje in s skupnimi močmi pomagati našemu kraju in sokrajanom. Druženje članic je vsak prvi četrtek v mesecu, saj si imamo veliko povedati in opraviti delo za naslednji mesec ali pozneje. Tako se sproti dogovorimo za delo in dejavnosti. Najbolj se veselimo druženja na občnem zboru društva žena in deklet, ko sprejemamo nove dejavnosti v prihajajočem letu in polna udeležba članic se konča ob prijetnem klepetu in veselem druženju. Začele smo s spomladansko delavnico, s predavanjem o naših rožicah v domu in okoli doma. Gospa Violeta nam je prikazala letošnje lepote rož in zasaditve v korita. Kulinarični dan smo preživele v Dolenčevem mlinu ob pripravi odličnega kosila s pomočjo gospe Marije, mentorice, s kuhanjem kokošje juhe, izdelovanjem rezancev, priloge in cvrtjem piščanca. Za sladico nam je zmanjkalo časa, pa drugič. V letu 2023 praznujemo stoto obletnico smrti Ivana Tavčarja in tako sta nam Darja in Alenka pripravili čudovito ekskurzijo po Poljanski dolini in njeni okolici, ogledale smo si njegov življenjepis in odlomek iz filma Cvetje v jeseni. Odlično vodenje gospe iz TD

Poljanska dolina. Ekskurzijo smo sklenile z kosilom in veselim vračanjem domov. Pripravile smo delavnico za shranjevanje zelišč in zelenjave. Gospa Julija nam je pripravila suha zelišča, mlinčke in tako smo pripravile zeliščno sol za juhe in prikuhe. Imele smo še nekaj predavanj gospe Štefke iz društva AJDA.

Nismo pa pozabile sodelovati z našimi društvi v naši lokalni skupnosti Sostro. V avgustu smo sodelovale s ČS SOSTRO s predstavitev in degustacijo na stojnici društva žena in deklet, pripravile smo nekaj naših domačih dobrot. V nedeljo pa je imelo Konjensko društvo prireditve KONJENIŠKI DAN, kjer smo se predstavile z našimi domačimi dobrotami. Ta dan je bilo zelo vroče, vendar smo dan vseeno uspešno končale. TD Zadvor je pripravilo že DESETO GOLAŽIJADO, na kateri smo z velikim veseljem sodelovale, dekleta so bila odlična, tudi brez pokala, pa nič ne de, pomembno je sodelovati. Golaža pa tako ali tako vedno zmanjka, naj bo dober ali slab. Sodelovanje z društvi smo sklenile na prireditvi PRAZNIK JESENI v OŠ Sostro, razstavo so pripravili člani sadjarskega društva J. E. KREK, z lepo urejeno razstavno mizo in seveda z veliko količino domačega jabolčnega zavitka, po domače ŠTRUDLJA. Ker pa se rade družimo tudi brez

obveznosti do društva, smo se odpravile na tridnevno potepanje po Bosni. Alenka nam je pripravila odlično organizirano potepanje Sarajevo– Mostar–Jajce, Banjaluko smo samo prevozili. Najlepše pa nam je ostala v spominu dolina Neretve, kakšno lepoto izdela narava. Najlepša hvala Alenki, ki nam je pripravila in izpeljala odličen izlet v Bosno. Seveda pa še ni konec leta in že načrtujemo nove dogodke. Društvo žena Suhe krajine nas je za Martinovo nedeljo

povabilo na obisk Žužemberka in njegove okolice. Spoznajmo tudi druga društva v naši bližini in jih počastimo z obiskom. Leto pa bomo sklenile z novoletnim

srečanjem pri GAŠPERLINU na Vevčah ob dobri hrani in veselem razpoloženju, ki si ga bomo pripravile.

Tako smo vam opisale naše poslanstvo v ČS Sostro za podporo kmečkemu okolju, ki ga počasi zmanjkuje zaradi pogleda na kmetijsko politiko. Na naših srečanjih se veliko pogovarjamo, kdo bo še delal na naših poljih in travnikih s takim nespoštovanjem do kmeta in njegovega dela. Društvo žena in deklet bo še vedno zagovarjalo domače pridelano hrano in spodbujalo domače ekološko.

No, upanje umre zadnje, zato še vedno pričakujemo izpolnitev obljube gospoda Jankovića, da nam bo pomagal pri pridobitvi kuhinje v novem Gasilskem domu. Nestrpno čakamo izgradnjo gasilskega doma v naši ČS Sostro. Me iz društva žena in deklet Moste - Polje pa gledamo naprej in se veselimo novega leta 2024 z obilico dobre volje in sodelovanja, veselo na delo.

V letu 2024 pa želimo vsem krajanom ČS Sostro in prijateljem SREČNO NOVO LETO 2024!!!

Olga Černe,
predsednica Društva žena in deklet
Ljubljana Moste – Polje

SADJARSKO VRTNARSKO DRUŠTVO J. E. KREK – SOSTRO

30 let narava z nami in med nami

V letošnjem letu Sadjarsko vrtnarsko društvo J. E. Krek - Sostro praznuje 30 let delovanja, ki smo ga proslavili 18. junija skupaj s TD Zadvor, ki je proslavilo 50 let delovanja. Namen ustanovitve društva je bil pospešiti pridelavo vrtnin in sadja na vzhodnem delu Ljubljane.

V vaseh Češnjica in Zagradišče so že pred drugo svetovno vojno množično pridelovali sadje in ga prodajali na tržnici v Ljubljani. Rodnost dotedanjih sadovnjakov se je počasi iztekala. Ustanovitev SVD J. E. Krek - Sostro je prišla pravočasno, da so vaščani nasade začeli obnavljati in na novo zasajati. Tedanja občina Ljubljana Moste - Polje je odobrila subvencije in ponudila strokovno pomoč. Tistemu, ki je bil pripravljen posaditi nasad, je bil za

svetovanje dodeljen g. ing. Franc Kotar, ki je ponujal strokovno pomoč in nadziral delo v nasadih. Vzporedno je svetovalna služba z go. Matejo Strgulec prispevala veliko strokovnega dela. Po prenehanju delovanja občine Ljubljana Moste - Polje je delo nadaljevala Mestna občina Ljubljana, z vodjo oddelka za kmetijstvo g. Gorazdom Maslom. Do konca prejšnjega stoletja je bilo na vzhodnem delu predvsem na višinskem področju

posajenih veliko nasadov, samooskrba se je izboljšala z lokalno pridelanim sadjem. Z delovanjem SVD J. E. Krek - Sostro je bil dosežen napredek tako pri urejenosti videza našega kraja kot pri pridelavi lokalne zdrave hrane.

V tridesetletnem delovanju društva imamo v zimsko-spomladanskem času izobraževanje za člane in krajanje, kdor ima željo, se lahko pridruži na predavanjih.

Organiziramo praktične prikaze na vrtovih in v sadovnjakih. Spomladi in jeseni se odpeljemo po Sloveniji na strokovne ekskurzije, da še pridobimo dodatno znanje. V treh desetletjih je društvo pripravilo 23 prireditev Praznik jeseni z razstavo, ki poveže večino društev, ki delujejo v naši četrtini skupnosti. Pri kulturnem programu in okrasitvi prireditvenega prostora redno sodelujeta Osnovna šola Sostro in Vrtec Pedenjped, enota Učenjak, iz Zadvora.

Spoštovani krajinani in krajanke, vljudno vas vabim, če le imate možnost pridelovati zelenjavo in sadje, da se nam pridružite in si zagotovite zdravo hrano iz samooskrbe. Vsakega novega člana ali članice bomo sprejeli z veseljem in navdušenjem, deležen bo vseh ugodnosti, ki so na voljo v društvu. To bo moralo privabiti mlajše ljudi, ker če teh ne bo, bo ogrožen obstoj društva. V obdobju treh desetletij smo se seveda postarali, nekateri so se že poslovili. Lepo vabljeni v društvo sadjarjev in vrtnarjev, kontaktna spletna stran www.sadjarskodrustvosostro.si.

Po 30 letih delovanja društva se iskreno zahvaljujem Mestni občini Ljubljana, ki društvo sofinancira na javnih razpisih, Četrtni skupnosti Sostro, ki nam zagotavlja prostore za delovanje in finančno pomoč v danih možnostih, Kmetijski gozdarski zbornici Slovenije in Zavodu Ljubljana za strokovno pomoč. Zahvala ustanovitelju, prvemu predsedniku g. Avgustu Matosu, ki je postavil temelje za delovanje društva, in ge. Mateji Stergulc za strokovno svetovanje. Hvala vsem, ki

so delovali v organih društva. Hvala vsem pridelovalcem, ki prispevate pridelke za prireditev. Hvala Osnovni šoli Sostro in Vrtnu Pedenjped, enoti Učenjak, Zadvor za sodelovanje pri prireditvi Praznik jeseni. Hvala šoli za možnost postavitve Praznika jeseni v njenih prostorih. Zahvala vsem društvom, ki redno sodelujete pri prireditvi Praznik jeseni. Hvala vsem članicam in članom društva za požrtvovalno delo v društvu. Spoštovani krajinani in krajanke, letošnje leto je bilo neugodno in zahtevno za pridelavo pridelkov, spomladi je bila pozeba, čez leto preveč dežja. V osrednjem delu Slovenije smo brez sadja, uživali

bomo uvoženo sadje. V prihodnjem letu si želimo boljšo letino. Srečno!

Marjan Bitenc,
predsednik Sadjarsko vrtnarskega društva J. E. Krek Sostro

LOVSKA DRUŽINA PUGLED

LD Pugled se je tudi letos udeležila Dnevo ČS Sostro, na katerih se je predstavila na svoji stojnici v sodelovanju z Lovsko zvezo Slovenije. V letu 2023 se je povečalo število primerov škode, ki jo povzročajo divji prašiči. Na to problematiko se je LD odzvala s povečano dejavnostjo odstrela. Tako smo že v letu 2023 izpolnili 70 odstotkov predvidenega odstrela za leti 2023 in 2024. Skupaj z Župnijo Sostro smo se dogovorili o najemu prostorov na Urhu, kjer bo LD Pugled imela prostore za sestanke in zборе, LD pa bo skrbela tudi za urejenost okolice. Pri tem gre velika zahvala župniku Alešu za njegov posluh do zelene bratovščine.

Borja Grčar,
starešina LD Pugled

DRUŠTVO UPOKOJENCEV LIPOGLAV

Dogajanja v društvu v letu 2023

Spoštovani sokrajani in prijatelji glasila Sostrčan!

Kot se spodobi, bi morali začeti novo leto z občnim zborom društva, vendar smo člani Društva upokojencev Lipoglav kot prvi društveni dogodek v letu 2023 (21. 2.) imeli pustno srečanje v gostilni Sla-Ma-R v Šmarju - Sapu. Bilo je veselo. Večina članov našega društva se je zbrala na Zboru društva (občnem zboru) 31. 3. 2023 v gostilni Pr Jakopc na Lipoglavu. Zbora so se udeležili tudi g. Marjan

Sedmak, predsednik MZU, ga. Marjanca Marn, predsednica ČS Sostro, predstavnica PŠ Lipoglav, predstavniki lokalnih društev in prijatelji kluba. Po izčrpanju dnevnega reda je sledilo družabno srečanje. Z uporabo javnega prevoza smo 15. 6. 2023 organizirali izlet oziroma ekskurzijo v Hrastnik. Pod vodstvom lokalnega vodnika smo si ogledali Muzej premogovništva in premogovnik, seveda ni manjkalo skupno kosilo. Bilo je zanimivo in poučno. Dvajsetega oktobra 2023 smo izvedli

tradicionalni kostanjev piknik. Tokrat smo piknik izvedli v lokalni gostilni Pr Jakopc, kar je število udeležencev pomnožilo. V mesecu novembru (8. 11. 2023) načrtujemo še izlet oziroma ekskurzijo v Slovenske gorice, kar bomo združili z martinovanjem. Društvene dejavnosti bomo sklenili s prav tako tradicionalnim novoletnim srečanjem, za katero pa še nimamo podrobnejših načrtov.

Bojan Dolenc

DRUŠTVO UPOKOJENCEV ZADVOR

Upokojenci iz Zadvora v pokoronskem obdobju

Ob koncu februarja smo se zbrali na občnem zboru Društva upokojencev Zadvor. Potrdili smo poročila za lani in načrtovane dejavnosti za letos. Razveseljuje dejstvo, da nas je še vedno več kot 400 članov.

Marca smo se udeležili izleta v Lendavske toplice in si ogledali razgledni stolp Vinarium. Ustavili smo se na pokušini vina Vinarstva Magdič, s kosilom v bližnji gostilni smo sklenili prijeten izlet. Kot sem obljubil v prejšnji številki Sostrčana, bom tokrat nadaljeval opis lanskih dejavnosti.

Maja lani smo se podali na večdnevni izlet v Srbijo. Najprej smo si ogledali Drvengrad, etno vasico, ki so jo zgradili po zamisli filmskega režiserja Emirja Kusturice. Nato je sledila vožnja z znamenito Šargansko osmico po delu ozkotirne železnice, imenovane Čiro, ki je nekoč povezovala Beograd s Sarajevom in Dubrovnikom. Nato smo si ogledali Zlatibor, eno najbolj znanih planin in turističnih destinacij v

Srbiji. Sledila sta ogled narodnega parka Tara in vožnja z ladjico po jezeru Peručac, ki je nastalo z zajezitvijo reke Drine. Nato smo si ogledali srednjeveški samostan Rača, ki ga krasijo freske in ikone ter ikonostas, eden najlepših v Srbiji. Dan smo sklenili s pravim srbskim večerom s tradicionalno srbsko hrano, živo glasbo in folklornim nastopom, na koncu pa so nas obiskali znameniti trubači. Zadnji dan smo obiskali Bijeljino na meji z Bosno, kjer smo si ogledali znameniti manastir svetega Petka in etno selo Stanišići. Pred odhodom domov smo se okrepčali v restavraciji Semberski salaš. Zadovoljni in polni vtisov smo se po treh dneh vrnil domov. Letos smo se konec maja udeležili večdnevnega izleta po poteh Avnoja. Zaradi močnega deževja in poplav v Bosni in Hercegovini je bil izlet do konca pod vprašajem. Vseeno nam je uspelo izpeljati načrtovano, razen ogleda izvira reke Une. Najprej smo si ogledali opuščeno vojaško letališče nekdanje JLA Željava pod planino

Pješevica na meji med Bosno in Hrvaško. V Bihaću smo videli naraslo reko Uno, med ogledom mesta pa smo videli stavbo, v kateri je bilo leta 1942 prvo zasedanje Avnoja. V Drvarju, mestu znamenitega desanta, smo si ogledali Titovo pečino in muzejsko zbirko. V lepo urejenem starem delu mesta Jajce smo si ogledali prizorišče drugega zasedanja Avnoja. V Banjaluki smo po ogledu mesta obiskali znamenito tržnico, kjer za nekaj deset evrov dobiš ponaredke vseh svetovnih znamk. Samostan trapistovega (ime sira) reda Marija Zvezda smo si ogledali od zunaj, ker zadnjega meniha ni bilo mogoče priklicati. Z ogledom spominskega kompleksa Kozara in spomenika žrtvam Jasenovca smo sklenili večdnevni izlet v zahodno Bosno. Tako lani kot letos nam je uspelo organizirati le en izlet s kopanjem v Izoli. Vzrok za slabo udeležbo na teh izletih tiči v zastojni vožnji za upokojence po vsej Sloveniji.

Septembrski izlet v neznano pa je postal stalnica, ko se polnoštevilo odpravimo v kraje, ki jih še nismo obiskali. Lani smo si ogledali muzej gozdarstva in znameniti kozolec v Nazarjah, končali pa s kosilom na gori Oljki. Letos smo se podali na najbolj mrzle kraje v okolico gradu Snežnik, kjer smo si ogledali muzejsko zbirko in lovski muzej. Prečkali smo tudi reko Obrh, ki predstavlja začetek nam znane reke s sedmimi imeni – Ljubljanice. Tradicionalne golažijade v organizaciji TD Zadvor smo se udeležili tako lani kot

letos. Lani smo osvojili en pokal, letos pa smo skuhalo najboljši golaž, na žalost pa komisija ni bila enakega mnenja. Festivala za tretje življenjsko obdobje pod pokroviteljstvom Mestne zveze, osrednje slovenske pokrajinske zveze DU Ljubljana, se udeležujemo vsako leto. Na prazniku jeseni, ki ga organizira Sadjarsko vrtnarsko društvo J. E. Krek, sodelujemo s panojem, s katerim slikovno predstavimo delovanje našega društva. Martinovanje smo lani začeli z ogledom gradu Bogenšperk, končali pa na Muljavi

pri Obrščaku. Letos si bomo ogledali muzej v Novem mestu, s kosilom, krstom vina in plesom pa bomo martinovanje končali v Blanci. Prednovoletno srečanje bo, tako kot lani, v zadruženem domu drugo soboto v decembru. Pričakujemo, da se nas bo zbralo okrog sto. Druženje ob prijetni glasbi bomo sklenili z željo, da se v prihodnjem letu zopet srečamo na naših izletih in drugih dejavnostih.

Franc Košir,
predsednik DU Zadvor

ŠPORTNO DRUŠTVO ZADVOR

Aktivno leto Športnega društva Zadvor

V letu 2023 smo člani Športnega društva Zadvor skupaj z ljubitelji športa in rekreacije v naši četrti pripravili številne dejavnosti in dogodke, ki so omogočili dejavno preživljanje prostega časa ter združevanje v športnih dejavnostih. Predstavljamo nekaj vrhuncev našega delovanja v tem letu.

Molniški tek: Premagovanje naravnih omejitev

Kislo vreme, konstantne padavine, blato, spolzke korenine in visoke vode – vse to bi lahko predstavljalo nepremagljive izzive za organizacijo vsakoletnega Molniškega teka, tradicionalne rekreativne tekaške prireditve v ČS Sostro. Vendar se je tudi 14. maja v svoji 42. izvedbi ta tekaška prireditev izkazala za uspešno, pri čemer je postala ponos Športnega društva Zadvor. Nekaj dni pred dogodkom in na samem teku so številni prostovoljci delali požrtvovalno, da bi zagotovili nemoteno izvedbo teka. Njihova predanost in trud so poskrbeli za prijetno razpoloženje na dogodku ter poskrbeli, da je nedelja minila v resnično dobrem razpoloženju. Zahvala gre vsem udeležencem, ki so prispevali svoj delež in s svojo voljo do premagovanja naravnih omejitev omogočili, da je bil Molniški tek še enkrat nepozaben. Očitno je, da nevihte in izzivi, ki jih je postavila narava, niso mogli zadržati tekačev in navijačev, ki so se zbrali, da bi uživali v športu in druženju v naravi. Molniški tek je kljub zahtevnim razmeram potrdil svoj ugled kot odlična priložnost za ljudi vseh starosti, da se skupaj preizkusijo, izkusijo naravo in se potegujejo za najboljše

rezultate.

Vsako leto se Molniški tek izkaže za nepozaben dogodek, na katerem so združene rekreacija, narava in skupnost, s čimer spodbuja zdrav način življenja in poudarja pomembnost športa ter gibanja za vse generacije. Vse to je prispevalo k temu, da se je športno društvo v spominu udeležencev in organizatorjev izkazalo kot odlično družabno središče. Ob izteku teka pa je bila tudi letos tradicionalna podelitev priznanj najboljšim, ki so se izkazali na progi.

Vsekakor se zdi, da nobene naravne sile ne morejo ustaviti strasti in navdušenja, ki obdajata vsakoletni Molniški tek, in upajmo, da bo ta lepa tradicija še dolgo nadaljevala svojo pot. Športno društvo Zadvor se že veseli prihodnjega teka in vseh izzivov, ki jih bo ta prinesel.

Veter v laseh – s športom proti zasvojenosti (6. 10. 2023)

V petek, 6. oktobra, je Športno društvo Zadvor v sodelovanju s Osnovno šolo Sostro in klubom Sankukai karate Ljubljana pripravilo nepozaben dogodek Veter v laseh – s športom proti zasvojenosti. To je akcija, ki jo Športna unija Slovenije organizira že veliko let; vsaj v primeru našega društva je zdaj že tako, da pri njej sodelujejo tudi tisti, ki so medtem že odrasli. Ta čudoviti dan je bil namenjen več kot 300 otrokom, ki so se odpravili na zdravo pustolovščino po gozdnih poteh v okolici OŠ Sostro. Sonce je sijalo in narava se je izkazala s svojo lepoto, kar je prispevalo k nepozabnemu razpoloženju. Dolžina pohoda je bila prilagojena zmoglostim posamezne generacije, še

posebej pa velja omemba petošolcev, ki jih noge z lahkoto nesejo hitro in daleč. Osrednji dogodek je letos potekal na čudovitem območju okoli Zadvorskega hriba, v dolini Konjščica ter na ploščadi na Urhu, kjer je bilo postavljenih več poligonov in izzivov za otroke. Že ob prihodu so otroci začutili razburljivo pričakovanje in energijo, ki je preplavila ta čudoviti del narave. Ena od dejavnosti, ki je takoj pritegnila pozornost, je bila hoja po vrvi. Otroci so se z veseljem preizkusili v ravnotežju in spretnosti, ko so hodili po »visoki« vrvi, ki je bila napeta med drevesi. Sledilo je ciljanje tarče, kjer so otroci preizkušali svoje natančnost in ročne spretnosti. Spretnostni nogometni poligon je bil pravo mesto za ljubitelje nogometa. Otroci so pokazali svoje veščine z žogo in se pomerili v različnih izzivih, ki so zahtevali hitrost in natančnost. Plazenje pod mrežo je prav tako navdušilo udeležence, ki so se potegovali za najboljši čas prehoda

skozi izzivno oviro. Poseben vrhunec dneva pa je bilo skakanje v vrečah, kjer so otroci tekmovali v zabavnem tekmovanju in si prizadevali za najvišje stopničke na zmagovalnem odru. Veselje in smeh sta napolnila prostor, ko so se otroci potegovali za naslov najboljšega vrečarja. Absolutni vrhunec vedno znova predstavlja medrazredno merjenje moči v vlečenju vrvi. Kot po navadi je bilo glasno in močno. Čisto spotoma in na kratko so se otroci ta dan preizkusili tudi v karateju. Vse te dejavnosti so bile ne samo zabavne, ampak so tudi promovirale zdrav način življenja ter poudarile pomembnost športa in gibanja pri preprečevanju zasvojenosti med mladimi. Organizatorji so s tem dogodkom želeli otrokom ponuditi alternativno možnost za preživljanje prostega časa in jih spodbuditi k aktivnemu življenjskemu slogu. Ob koncu dneva in zasluženih palačinkah so otroci odšli domov s širokimi nasmehi na obrazih in novimi izkušnjami ter spoznanjem, kako pomembna sta šport in druženje v naravi. Dogodek Veter v laseh – s športom proti zasvojenosti je bil nedvomno uspešen in je ponudil za marsikoga nepozabno izkušnjo v jesenskem gozdu. Od tam je prišlo z udeleženci v raznobarnih vrečkah kar nekaj kostanja, našel se je celo kakšen jurček.

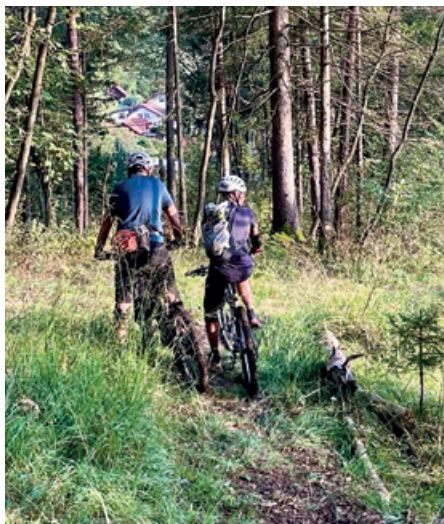
Vmes se hvalimo tudi z udeležbo na jubilejni Golažijadi

Deseti september se je približeval s hitrimi koraki in z njim tudi eden izmed najbolj pričakovanih dogodkov v Zadvoru – ZADVORSKA GOLAŽIJADA. Brunarica Zadvor je bila prizorišče dogajanja, kjer so se ustvarjalci okusnih golažev pomerili v svojih kulinarčnih spretnostih. Tekmovanje v kuhanju najbolj okusnega golaža je bilo srčika prireditve, kjer so ekipe dokazovale svoj kuharski talent in čarobno povezavo med sestavinami. Vonj sveže pripravljenih golažev je napolnil zrak, prijetna napetost pa je spremljala okuševalce, ki so komaj čakali na svoj prvi grizljaj. Vendar pa Golažijada ni bila le tekmovanje za okusne užitke. Ekipe

Športnega društva Zadvor z imenom Latino ladies se je udeležila prireditve in pripravila prijetno presenečenje z visokimi uvrstitvami. Njihov golaž je očaral okuševalce in postavil ekipo v sam vrh tekmovanja. Njihov trud in kuharski talent so bili nagrajeni, kar je pripomoglo k slavnostnemu razpoloženju jubilejnega dogodka. Poleg kulinarčnih užitkov je bila v ospredju tudi ustvarjalnost. Sodelujoči so tekmovali v okrasitvi svojih stojnic, kar je dogodku dodalo pridih barvitosti in izvirnosti. Gledalci so uživali v raznolikih stojnicah, ki so odražale bogato domišljijo udeležencev.

Športni vikend ČS Sostro (6.–8. 10. 2023)

V oktobru smo organizirali Športni vikend ČS Sostro, ki je potekal od petka do nedelje. To je bil pravi športni raj, ki je privabil domače prebivalce in obiskovalce, ki so iskali športno in zabavno razvedrilo. Dogajanje se je začelo s pustolovščino v naravi za otroke, nadaljevalo s tradicionalnim pohodom ter kolesarskim maratonom in tudi z nedeljsko vadbo, ki je ponudila priložnost za vse, da preizkusijo različne vadbne in se odločijo, katera jim najbolj ustreza. Že septembra smo se odpravili na nepozaben pohod na slikovite Orle v družbi Skike kluba Ljubljana in v sodelovanju z Mestno občino Ljubljana. Dogodek je potekal v okviru Tedna odprtih vrat Športnega društva Zadvor in projekta Ljubljana je šport. Ob sončnem jutru 17. septembra smo se zbrali ob 9.30 pri brunarici Zadvor in se pripravili na to čudovito pustolovščino. Orle, naravni biser Ljubljane, so nam ponudile raznoliko pokrajino, ki smo jo raziskovali z nordijskimi palicami in SKIKOM. Raznolikost dogodka je pritegnila udeležence vseh starosti in izkušenj. Kot običajno smo se poleti spopadali z dopustniškimi dejavnostmi

in pustili društvo v nemar. Zato pa je bila prva polovica leta polna dejavnosti. Ob Molniškem teku smo sodelovali v Tednu gibanja – Move Week (22.–28. maj 2023), ki je promoviral dober vpliv telesne vadbe na zdravje. Organizirali smo brezplačne športno-rekreativne dejavnosti in vadbne za različne generacije ter spodbujali zdrav življenjski slog. Tradicionalno smo tudi letos ponudili nekaj celoletnih dejavnosti na prostem. Rekreativne akcije Na kolesu okrog Ljubljane, Barjanska pot, Vzponi na Orle so kolesarske akcije, ki so spodbujale kolesarje k raziskovanju okoliških poti ter jim omogočile pridobivanje priznanj za dosežke. Že desetič smo organizirali akcijo GREM, GREVA, GREMO NA ORLE, ki je privabila pohodnike vseh starosti. Pohodi so primerni za družine in posameznike ter omogočajo razgled na okoliške hribe, Barje in mesto. Del vsakoletnih dejavnosti je tudi sodelovanje na tradicionalni čistilni akciji, ki je potekala 1. aprila 2022, s čimer si je društvo prizadevalo prispevati k trajnostnemu razvoju in ohranjanju narave. To so vrhunci našega delovanja v letu 2023, ki so zaznamovali našo skupnost in poudarili pomembnost športa in rekreacije v vsakdanjem življenju, pri čemer sploh še nismo poudarili pomena rednih tedenskih vadb, ki potekajo na različnih notranjih in zunanjih lokacijah po četrtni skupnosti, še posebej pa v dvoranah OŠ Sostro in Zadrurnem domu Zadvor. Dejavnosti, ki sestavljajo športno realnost vzhodnega dela Ljubljane, so košarka, nogomet, odbojka, pilates, pilates – zdrava hrbtenica, joga, splošna telovadba, latino, latino ladies, ples v parih, ples za predšolske in šolske otroke, namizni tenis, boot camp, funkcionalna vadba, jutranja telovadba ter telovadba za otroke. Športno društvo Zadvor se veseli prihodnjih izzivov in priložnosti za še boljše delo v korist naše skupnosti in se obenem zahvaljuje tako tistim posameznikom znotraj društva, ki prispevajo k delovanju društva kot tudi vsem sodelujočim (ČS Sostro, MOL, OŠ Sostro, Športna zveza Ljubljana, Športna unija Slovenije, Gasilsko društvo Sostro, Turistično društvo Zadvor), ki na tak ali drugačen način omogočajo, da Športno društvo Zadvor lahko izvaja rekreativne športne dejavnosti za vse.

Udeležba na vadbah je še vedno mogoča – poišči svojo vadbo in se pridruži: <https://sportnodrustvozadvor.si/>
Se vidimo kmalu na vadbah.

Primož Leban,
predsednik ŠD Zadvor

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO PREŽGANJE

Evakuacijska vaja in obisk gasilcev

Oktober je mesec požarne varnosti in ker se zavedamo, da je učenje pomembno od malih nog, smo se gasilci iz PGD Prežganje dogovorili z okoliškimi šolami, da jih obiščemo in preverimo njihovo pripravljenost v primeru požara. Tako smo v petek, 20. oktobra, izvedli evakuacijsko vajo na podružničnih šolah Prežganje, Besnica, Janče in Vrtec Pedenjped, enota Potepuh, na Jančah. Tako smo preverili svojo pripravljenost v primeru požara na šoli in vrtcu, prav tako pa so se učenci in

učitelji preizkusili v pripravljenosti zbiranja na zbirnem mestu in iskanju manjkajoče osebe v šoli in reševanja te. Strokovni delavci šole in vrtca pa na tak način pridobijo informacije o tem, kako se na opisani primer odzovejo otroci, kje so morebitne težave ali zadrege in podobno – vse z namenom, da bi v morebitni nesreči lahko ukrepali pravilno, hitro in zbrano. Po uspešno izvedeni evakuacijski vaji smo gasilci predstavili otrokom svoje delo, jim povedali, kako morajo skrbeti

za svojo varnost, kako ravnati v primeru naravnih in drugih nesreč (poplava, požar, potres, prometna nesreča). Seznanili smo jih z opremo gasilcev, njihovim delom, ravnanjem v primeru določenih nesreč, kako se ponudi prva pomoč ... Nikakor pa nismo pozabili na otrokom najzabavnejši del, ko so lahko sami preizkusili, kako se gasi požar, in pogledali našo opremo.

Gasilci PGD Prežganje

35 LET KOŠARKARSKEGA KLUBA JANČE

Na začetku osemdesetih let je bila pred OŠ na Jančah narejena prva asfaltna ploščad v tedanji krajevni skupnosti Besnica, ki je bila površinsko največja v tedanji občini Ljubljana Moste - Polje.

Po dolgotrajnih pogajanjih s takratnim učiteljem na OŠ Janče je bilo doseženo soglasje, da se je asfaltna ploščad lahko uporabljala tudi za igranje košarke, čeprav v celoti dimenzijsko ni bila ustrezna košarkarskim pravilom. Na tem igrišču je bila odigrana otvoritvena tekma med takratnima prvoligašema Trnovim in Slovanom. Tako se je na tem igrišču in tem območju na vzhodu Ljubljane začela igrati košarka. Že takoj na začetku so se zvrstile tekme med vami na tem območju, še zlasti pa je postal tradicionalen derbi med Jančami in Prežganjem. Kmalu se je izoblikovala selekcija Janč, ki je začela organizirati košarkarske turnirje. Na prvih turnirjih so največkrat sodelovale ekipe iz okoliških krajev, kot so Jevnica, Kresnice, Belinka, Zalog, Grosuplje, Kočevje ... Ker se je zanimanje za košarko močno povečalo, poleg tega pa se je iz leta v leto igrala boljša košarka, se je na pobudo Franca Birka ustanovil košarkarski klub JANČE. Tako je uradni datum ustanovitve kluba 30. junij 1988. S tem datumom se je klub tudi včlanil v Košarkarsko zvezo Slovenije in začel

nastopati v različnih ligah. Domače tekme je ekipa igrala v OŠ Sostro, vendar se je morala v začetku devetdesetih let preseliti v novozgrajeno dvorano v Zgornjem Kašlju, zaradi neustreznosti te, glede na raven tekmovanja. Po selitvi na novo lokacijo se je klubu priključil tudi Boris Završnik, ki je tedaj na OŠ Polje skrbel za vzgojo mladih košarkarjev. To je bila tudi prelomnica v delovanju kluba, saj se je od tedaj naprej

prioriteta delovanja kluba preusmerila predvsem v mladino. Po 35 letih sodimo med najuspešnejše slovenske klube, saj vsako leto pustimo poseben pečat pri svojem delu z otroki in mladostniki. Leta trdega dela, odrekani in ljubezni do košarke so nas vodila do uspehov, ki se jih veselimo tudi v prihajajočem letu. Iz naših vrst prihajajo košarkarji, ki so člani reprezentanc na državni ravni v vseh kategorijah. Vodijo nas ljubezen do igre z oranžno žogo, še bolj pa socialne vrednote, ki jih gojimo in razvijamo pri vseh naših igralcih. V sodelovanju z Otroško košarkarsko šolo Ljubljana, katere soustanovitelj je naš predsednik Boris Završnik, delujemo na osmih osnovnih šolah v Ljubljani. Seveda nas vse vezi vlečejo v domače okolje Četrtna skupnosti Polje, iz katerega prihaja velika večina igralcev naših selekcij. V ponos in veselje nam je dejstvo, da se lahko na ves glas pohvalimo z našim zlatim reprezentantom Gašperjem Vidmarjem, ki je v čevlje vrhunske košarke stopil iz našega kluba.

V tridesetih letih, od ustanovitve kluba na Jančah, ki ga je v začetku vodil Franci Birk, pa do danes, ko je domača dvorana športna dvorana OŠ Kašelj, smo osvojili resnično veliko.

Osvojili smo več naslovov državnih prvenstev, še več drugih in tretjih mest v vseh kategorijah.

Ponosni smo tudi na vse igralce, ki vsako poletje odigrajo vidnejše vloge v mlajših selekcijah državne reprezentance, in ponosni smo na vse koše, ki stojijo pred hišami v naši četrtini skupnosti, kar pomeni, da se košarka preliva po žilah naših krajanov.⁴

LJUBLJANA PRESEASON BASKETBALL TOURNAMENT

V septembru smo organizirali že drugo izvedbo mednarodnega košarkarskega turnirja Ljubljana Preseason Basketball Tournament. Na OŠ Ledina, OŠ Sostro in OŠ Kašelj je tekmovalo skupno 13 ekip v selekcijah U14 in U16. V veliko čast nam je, da smo lahko gostili ekipe iz Avstrije (Stars Basketball Wien), Slovaške (MBK AŠK Slavia Trnava), Hrvaške (KK FSV Rijeka) in iz Bosne (KK Turbina Jablanica). Še posebej smo se razveselili kluba iz Nemčije, vsem dobro znanega Bayerna iz Münchna. Vsekakor velik dogodek za naš klub, vendar se tu ne bomo ustavili. Turnir bi radi še razširili, povabili še več tujih ekip in postali ciljna točka za vse klube, ki bi radi pred začetkom sezone odigrali vrsto močnih tekem.

VIZIJA KK JANČE

V klubu se zavedamo, kako pomembno je, da nam otroci in starši ostajajo zvesti,

saj vedo, da trenerji svoje delo vidijo kot poslanstvo. Klub želi vzgajati in razvijati izjemne košarkarske talente. Z zagotavljanja vrhunskih tekmovalnih želimo, da naši igralci postanejo prepoznavni na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni. Želimo, da naši otroci postanejo boljši športniki in boljši ljudje. Poleg košarkarskih veščin si prizadevamo za njihov celostni razvoj, vključno z izobraževanjem, razvojem karakterja in socialno odgovornostjo. Verjamemo, da bi moral biti šport dostopen vsem otrokom, ne glede na njihovo sposobnost ali finančno stanje. Vizija vključuje programe, ki zagotavljajo enake priložnosti za vse. Klub želi postati zgled poštenosti, spoštovanja, vztrajnosti in požrtvovalnosti. Otroci, ki pridejo v naš klub, bodo odraščali kot odgovorni, etični in predani posamezniki. Vključen bo v dobrodelne dejavnosti in prizadeval si bo za dober vpliv na širšo družbo. S to vizijo želimo postati prepoznavni še bolj, kot smo, zgled najboljših praks v športni vzgoji, in verjamemo, da bomo s trdim delom, predanimi trenerji in strastnimi igralci

dosegli svoje cilje ter spodbudili razvoj naslednje generacije košarkarskih talentov. V klubu redno trenira in tekmuje do 200 otrok. V vsaki selekciji imamo ekipe A in B, saj želimo vsem otrokom, ki so željni košarke, omogočiti treniranje in tekmovalje. Vizija kluba je postati vidna ekipa 2. SKL, ki je znana po tem, da je vedno najmlajša v Sloveniji in daje možnost mladim in vanje verjame. Lani smo pridobili številne navijače, ki so v zaključku prvenstva zapolnili našo domačo dvorano na OŠ Kašelj. Radi bi, da bi bile članske tekme še bolj obiskane, zato vabimo vse prebivalce ČS Polje in Sostro k spremljanju objav na našem Instagramu (@kk_jance_lj) in Facebooku (Košarkarski klub Janče), kjer boste poleg napovednikov vseh tekem lahko spremljali vse, kar počnemo.

Pridite, z nami boste vedno preživeli športne in borbene trenutke. Košarka ni šport le za »dvometraše«. Košarka je šport za tiste, ki imajo srce. Srce bije za KK JANČE!

Frenk Birk, ustanovitelj kluba in Boris Završnik, predsednik kluba

TURISTIČNO DRUŠTVO BESNICA - JANČE

Ob sodelovanju prebivalcev, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Mestne občine Ljubljana (Moste - Polje) se je leta 1993 začel izvajati program CRPOV. Krajan na tem območju so se odločili za prodajo pridelkov, predvsem jagod na domu. Začele so se razvijati tudi turistične kmetije. V tem času so se izvajali različna izobraževanja in pridelava različnih bolj zanimivih kmetijskih pridelkov. Tako se je oblikovala delovna skupina CRPOV v KS Besnica. Imenovana je bila 13. aprila 1993. V veliko pomoč je bil g. Gorazd Maslo s sodelavci Mestne občine Ljubljana. Pridelovalci jagod in drugega sadja so se združili v Sadno cesto med Javorom in Jančami. Zato so na ustanovnem občnem zboru 15. januarja 1996 ustanovili Turistično

društvo Besnica - Janče. Za prvega predsednika delovne skupine je bil izvoljen Srečo Hribar (1993). Kot predsednik je bil zelo zaslužen, da se je društvo tako uspešno razvijalo in izvajalo več različnih projektov in prireditvev. Bil je predsednik do leta 2003. Od 2003

do 2009 je bil predsednik Zvone Perc. V tem obdobju smo začeli postavljati janške butare »velikanke« pred cerkvijo sv. Miklavža na Jančah. Na delavnica naredimo rože iz papirja, ki so tradicija v teh krajih. Od leta 2009 pa društvo vodi Srečko Birk. Veliko dela smo imeli zaradi

sprememb zakonov, ki so močno vplivali na delovanje društva pri izvedbi prireditev in same ponudbe kmetij Sadne ceste. Bili so težki časi, zato smo vložili veliko časa in dela, da društvo še lahko deluje. Leta 1994 je bil izpeljan prvi slovenski podeželski praznik jagod na Jančah, ki je bil pred planinskim domom na Jančah. Naslednje leto se je prireditev preselila na travnik pri planinskem domu. Prazniki so potekali junija, od 2005 po dve jagodni nedelji. Leta 1995 je prireditev potekala kot praznični teden dežele jagod v treh krajih – Janče, Prežganje in Javor. V tem času je bila izdana prva zloženka, v kateri je bilo vključenih 28 domačij. Leta 1997 so bila postavljena igrala za otroke na prireditvenem prostoru – JAGODOŽER. Izdana je bila tudi knjižica V deželi jagod. Leta 1998 so se člani odločili, da bi imeli prireditev tudi jeseni. Najprej se

je imenovala kostanjev piknik, nato so jo preimenovali v kostanjevo nedeljo. Imeli so dve prireditvi, kasneje so se odločili za tri v oktobru. Društvo je za izvedbo prireditev kupilo nove stojnice in klopi. Postavljene so bile označevalne table domačinov Sadne ceste. Na prireditvenem prostoru smo postavili pokrit oder za nastopajoče. Turistično društvo je ob pomoči Mestne občine Ljubljana na tem območju uredilo dve pohodni poti. Borovničeva pohodna pot, ki poteka od Podgrada, Vnajnarij, Gabrja do Janč. Druga je Kostanjeva pohodna pot, ki poteka od Sadinje vasi prek Žagarskega vrha in Javora do Malega Vrha. Vsako leto v okviru društva potekajo čistilne akcije, sodelovanja z drugimi društvi, podružničnimi šolami in Četrtno skupnostjo Sostro.

V zadnjih letih smo organizirali veliko različnih delavnic – izdelava rož iz papirja, kuharske delavnice, peka peciva, izdelovanje čestitk, izdelovanje jagod kot spominek, računalniški tečaj, plesni tečaj, pletenje košar, vezenje, šivanje, ogrlice. Društvo je dobilo svoje prostore za sestanke in delavnice v obnovljeni in nadgrajeni podružnični šoli Janče v okviru projekta Vaška učna točka. Zaslužna za ta projekt pa je ga. Marjana Marn, ki je tudi vodja podružnične šole Janče. Ponosni smo tudi na dva posebna projekta, ki smo ju uspešno izpeljali ob pomoči evropskih sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja: Več znaš – več veljaš in Vaška učna točka – medgeneracijski dom.

*Liljana Maren,
TD Besnica - Janče*

TURISTIČNO DRUŠTVO ZADVOR

50 let delovanja in plaketa glavnega mesta Ljubljana

Leto 2023 je za TD Zadvor dejavno, delovno, leto presenečenj in praznovanja.

Kmalu po novoletnih praznikih smo že začeli začrtane dejavnosti. Tako kot že nekaj let do zdaj, družina Šubelj, po domače pri Muzlu, organizira prijeten pohod prvo soboto v letu. Tudi letos se je kljub mrzlemu vremenu 7. januarja ob 8.00 zbralo kar nekaj udeležencev na domačiji in krenili smo po že ustaljeni trasi. Na žalost je bilo zelo malo udeležencev iz vrst TD Zadvor. Letos smo bili ob vrnitvi na izhodišče bogato postreženi z bogračem, pecivom, palačinkami in pijačo. Razšli smo se malo utrujeni, vendar zadovoljni.

Osemnajstega februarja smo se predstavili na sejmu NATOUR Alpe–Adria 2023, ki je potekal na Gospodarskem razstavišču od 15. do 18. februarja 2023. Na stojnici smo predstavili dejavnosti društva in rekreacijske dejavnosti v naši Četrtni skupnosti – pohodništvo, kolesarjenje, obisk trim steze. Za obiskovalce smo pripravili degustacijo s flancati in špehovko. Seveda niso manjkali kruhki z domačo salamo, zaseko in kislim zeljem, aperitiv in za otroke bomboni. Za neposreden stik z obiskovalci sejma so poskrbeli predsednica, ga. Ivanka Markovič, ga. Olga Černe in g. Marjan Bitenc. Z veseljem smo 22. februarja v Zadružnem domu Zadvor organizirali predstavitev knjige Najvišji vrhovi evropskih držav. Domačina ga. Andreja Tomšič Drab in g. Jože Drab sta se kot prva Slovenca povzpela na vse najvišje vrhove 48 evropskih držav.

V knjigi so zbrani natančni opisi tur, od najzahtevnejših alpskih vzponov do kratkih turističnih sprehodov na najvišje vrhove. Avtorja knjigo dopolnjujeta s pestrimi zgodbami in dogodivščinami, ki so se jima pripetile med popotovanjem po Evropi. V soboto, 4. marca, se je enajst članov TD Zadvor udeležilo 29. Pohoda po Jurčičevi poti. Dobili smo se na velikem parkirišču v Višnji Gori ob 8.00, nato pa krenili mimo ostankov gradu grofov višnjegorskih čez Pristavo in Zavrtač do Polževega, ki je najvišja točka poti. Nato je sledila lahkotna pot po krajih, kjer je Josip Jurčič črpal motive za svoje pripovedi in romane. Po dobrih treh urah hoje se je pohod končal na Muljavi, kjer smo si ogledali osrednjo prireditev. Po vrnitvi v Ljubljano smo se okrepčali v gostilni Zajčja Dobrava z dobrim kosilom.

V sodelovanju z učenci, učiteljicami in starši otrok smo 10. marca pripravili prireditev Luč v vodo – gregorjevo. Učenci so v šoli izdelovali gregorčke, nato smo se odpravili k bajerju v Žabji vasi, kjer smo »lučke, ki kličejo pomlad in ljubezen« s pomočjo gasilcev PGD Sostro spustili v bajer. V društvu smo jih za njihov trud nagradili z vafli, bomboni in sokom.

Nekateri člani društva in krajanje so že dolgo razmišljali o ureditvi prostora na vrhu Molnika. Treba je bilo zamenjati dotrajane mize in klopi. Kot vedno je prvi pristopil k akciji član društva Janez Šubelj, ki je društvu poklonil hrastovo drevo za mize in klopi, uredil posek in razžaganje. V soboto, 4.

marca, je z ekipo prijateljev poskrbel, da so nove mize in klopi zamenjale stare in 11. marca je na vrhu Molnika ob koncu del zaplapolala zastava na 25-metrskem drogu, smreki.

V sredo, 22. marca, smo izdelovali velikonočne dekoracije in voščilnice. Delavnico je vodila ga. Štefka Polše. Delavnice se je udeležilo sedem članic. Material smo nabavili v društvu, članice so s seboj prinesle svoje škarje, svoje ideje in veliko dobre volje.

Tradicionalna, 16. salamijada je potekala 31. marca v Brunarici Zadvor z začetkom ob 17.00. Prisotni so ocenjevali 18 salam. Letos zmagovalna salama ni bila iz domačih logov, vendar je na prireditvi vseeno vladalo prijetno razpoloženje in udeleženci so obljubili, da prihodnje leto prinesejo v ocenitev še boljše salame.

Otroci vrtca Pedenjped iz enote Učenjak so 21. in 22. marca izvedli čistilno akcijo Za lepšo Ljubljano. Tega dne, na dan voda, so

se jim pridružili tudi učenci in učitelji OŠ Sostro in akcijo poimenovali Od potoka do potoka.

Člana društva rejcev drobnice sta čistilno akcijo nadaljevala 29. marca s pobiranjem smeti ob cesti Podlipoglav–Javor (do strelišča) in odkrila divje odlagališče, za katero je predsednica TD Zadvor podala prijavo inšpekcijskim službam. Nato smo člani vseh društev v nižinskem delu ČS Sostro 1. aprila končali urejanje in čiščenje kraja. Veseli smo bili, da so se nam pridružili številni krajanji, predvsem cele družine. Po uspešno opravljeni akciji smo se zbrali pred brunarico Zadvor, kjer smo udeležence čistilne akcije pogostili s hrano in pijačo. Z zadovoljstvom smo poklepetali in ugotovili, da nam je služilo tudi vreme in da smo s svojim delom vsaj malo prispevali k zdravemu okolju in boljšemu počutju. Na deponijo se je odpeljalo cca 20 m³ različnih odpadkov.

Kresovanje 30. aprila žal ni uspelo. Prostor, ki smo ga vsako leto namenili za postavitev kresa, ni v lasti TD Zadvor. Z velikim veseljem smo že navozili velik kup najrazličnejšega materiala za kres, ko nas je lastnik obvestil, da letos prostor ureja za svoje potrebe, tako da smo morali kresovanje odpovedati. TD Zadvor je 1. maja organiziralo že 17. pohod na Molnik. Letos smo še posebno ponosni, saj smo s člani in krajanji uredili vrh Molnika. Med 8.00 in 9.00 so se začeli zbirati pohodniki pred brunarico Zadvor. Po skupinah so pod vodstvom članov društva krenili proti Molniku. Na startu smo našli 72 pohodnikov. Na vrhu Molnika nas je pričakalo vsaj še enkrat toliko domačinov iz vasi Podlipoglav, Sadinja vas, Podmolnik ... Člani TD Zadvor, ki so nas na Molniku pričakali s kuhanimi klobasami in pijačo, so imeli veliko dela, da so postregli prihajajočo množico pohodnikov. Veselo razpoloženje med pohodniki je naredila slovenska pesem, ki se je razlegala v sončen majski dan. Po vrnitvi na startno mesto nas je že čakal dober golaž. Vsak pohodnik je prejel tudi rdeči nagelj, simbol prvega maja. Lepo vreme, pesem in prijetno razpoloženje so naredili lep praznični dan. Pohoda Ob žici okupirane Ljubljane se je 6. maja udeležilo 16 pohodnikov iz TD Zadvor. Množičen dogodek je namenjen ohranjanju spomina na okupacijo in osvoboditev Ljubljane. Po koncu 12-kilometrski poti smo se okrepčali v gostilni Julči, nato pa nadaljevali pot proti središču mesta in nato z mestnim avtobusom proti domu in tako sklenili prijeten dan. Na pobudo Četrtna skupnosti Sostro je

Ljubljanski občinski mestni svet na svoji seji sprejel sklep, da se Turističnemu društvu Zadvor podeli **plaketa glavnega mesta Ljubljana za leto 2023**. To prestižno nagrado smo prejeli na svečani seji mestnega sveta na Ljubljanskem gradu 9. maja, ob prazniku Mestne občine Ljubljana. Za naše društvo je to največje priznanje in vesela sem, da se je to zgodilo v mojem mandatu. S ponosom smo prejeto nagrado proslavili na naši slovesnosti ob 50-letnici delovanja društva v nedeljo, 18. junija. Nagrada je sad dela dejavnih članov društva in tudi vseh, ki so nekdaj delovali in ustvarjali TD Zadvor. V imenu TD Zadvor bi se rada zahvalila vsem in hkrati sporočam: **MOČ JE V NAS ...** in verjamem, da bomo z vztrajnostjo, prizadevnostjo in pozitivnim pristopom do ljudi nadaljevali začrtano pot.

Leto 2023 je za TD Zadvor prav posebno leto, saj praznuje 50-letnico obstoja in delovanja. Kot se za takšno obletnico spodobi, smo se dogovorili za bolj slovesno praznovanje. Letos praznuje 30-letnico tudi SVD J. E. Krek Sostro in strinjali smo se, da bi pripravili skupno praznovanje. Dogovorili smo se za soboto, 20. maja, v brunarici Zadvor. Priprave so stekle, vabila so bila razposlana, vendar nam je praznovanje odnesla višja sila, slabo vreme. Priprave smo ponovili in praznovali na sončno nedeljo, 18. junija. Če se ozremo nazaj, ugotovimo, da je za nami veliko preizkušenj in premaganih ovir, pa tudi veliko lepih prireditev in projektov, ki so zaznamovali obdobje petdesetih let delovanja TD Zadvor. Vse

to je nastajalo in še nastaja v prijetnem gozdnem ambientu, kjer je še ohranjen čist zrak in kjer bo marsikateri krajan, občan ali meščan Ljubljane še vedno našel oazo miru, naravne lepote in dobro počutje. Skušamo živeti za odprt in spontan odnos, človečnost in neposrednost. Podeljeno nam je bilo tudi priznanje z zlatim znakom Turistične zveze Slovenije, ki nam nalaga še več odgovornosti in dela pri razvoju turizma. Seveda nismo pozabili na družabni del dneva. Ob pogostitvi s hrano, pijačo in torto smo se zavrteli ob zvokih glasbe ansambla JOKER. Prireditev je na humoren način povezoval France Pestotnik - Podokničar, ki je bil presenečenje prireditve naše najemnice ge. Mojce Židan.

Ob 82. obletnici ustanovitve Molniške čete in ob krajevnem prazniku ČS Sostro smo se 13. julija udeležili prireditve pri brunarici Zadvor. Kulturno prireditev s slavnostno govornico, ministrico za kulturo go. Asto Vrečko je prekinilo hudo neurje s točo. Drugo srečanje krajanov zaselka Žabja vas je potekalo 20. avgusta. Zbralo se nas je kar lepo število in v veselem druženju smo se še bolj spoznali in izrazilo se je kar nekaj idej, želja in celo zahtevkov, ki se jih je posredovalo Svetu ČS Sostro. S ponosom smo 23. avgusta v brunarici Zadvor sprejeli svetovnega mladinskega prvaka v kanuju, domačina Žiga Lina Hočevarja. Trdo delo v šoli Kanu klub Simon na Vevčah in odrekanje sta komaj 16-letnika pripeljala do laskavega naslova. Čestitke. V soboto, 26. avgusta, smo se udeležili

prireditve Dan ČS Sostro na prireditvenem prostoru v Podmolniku. Med kratkim kulturnim programom nam je ČS Sostro izrekla zahvalo za 50 let uspešnega sodelovanja in sooblikovanja kakovosti življenja v lokalni skupnosti in podarila čudovit šopek iz krep papirja delo predsednice Sveta ČS Sostro ge. Marjance Marn. Tudi naslednji dan, 27., smo bili prisotni na tradicionalni prireditvi Konjeniški dan v organizaciji Konjeniškega društva Sostro, ki v letošnjem letu praznuje 30-letnico delovanja.

S svetlobno hitrostjo se je približevala naša tradicionalna prireditev Zadvorska golažijada. V nedeljo, 10. septembra, smo že desetič gostili amaterske kuharice in kuharje v kuhanju golaža. Udeležilo se je 13 ekip in laskavi naslov v najboljšem golažu je pripadel skupini LATINO LADIES iz Športnega društva Zadvor in s tem tudi prehodni pokal prireditve. Hkrati je osvojila drugo mesto v kategoriji Naj stojnica. Seveda je prvo mesto tudi letos pripadlo ekipi KUD BEŽ'CA. Za spomin ob deseti golažijadi pa smo vsem tekmovalnim ekipam podarili metrske kuharice. Prireditve je prijetna tudi zaradi zabavnega povezovanja našega člana Matjaža Mihelič - Muca. Ves čas prireditve pa so nas spremljali

zvoki skupine Joker, ki so nas zabavali še dolgo v večer.

Na prireditvi PRAZNIK JESENI v organizaciji Sadjarsko vrtnarskega društva J. E. Krek Sostro 24. septembra smo se predstavili tudi letos. Skozi fotografijo smo obiskovalcem prikazali dejavnosti društva. Za vse okoliške OŠ in VVO je bila razstava odprta še naslednji dan, v ponedeljek, 25. Predvsem najmlajši so z velikim zanimanjem prisluhnili razlagi in predstavitvi.

Sedmega oktobra smo se podali na raziskovanje Valvazorjeve Notranjske v jedro Kranjske dežele. Po vstopu turistične vodnice smo vožnjo nadaljevali prek najstarejšega krajinskega parka Rakov Škocjan. Sledila je pot na planoto Menišija, kjer je rojstna vasica Maksima Gasparija. Pot smo nadaljevali na Bloško planoto, kjer so kraji poznani po mrazu, in domačini so ponosni na svoje smuči. Še več, bloškemu smučarju so postavili stalno muzejsko zbirko, ki smo si jo z veseljem ogledali. Le lučaj stran se razprostira Loško polje, kjer na robu že stoletja stoji grad Snežnik. Po grajskem ogledu smo se zapeljali še v najhladnejši naseljeni kraj v Sloveniji – Babno polje, kjer smo si ogledali Rihtarjevo domačijo in prisluhnili pripovedi o življenju

nekoč in danes. Čudovit dan smo končali s poznim kosilom v domači gostilni v bližini Cerknškega jezera.

Prišel je čas kostanja in mošta in v tem času v društvu pripravimo prireditev NEDELJSKO POPOLDNE OB KOSTANJU. Glede na slabo napoved za predviden datum smo prireditev prestavili na 22. oktober. Tudi na ta dan nam jo je zagodel dež ravno v času predvidenega enournega pohoda po trim stezi. Pa kljub temu se je ena družina sama podala na raziskovanje zadvorskega hriba. Po vrnitvi sta deklici Ira in Mila narisali, kar sta videli na poti. Za umetnini smo ju nagradili z majčko društva, baloni in bomboni. Pri brunarici pa je bilo za vse obiskovalce poskrbljeno s praženim krompirjem, pečenim kostanjem in dobro kapljico. Presenetili so nas tudi glasbeniki JADRANSKI MAESTRALI, ki so še bolj popestrili razpoloženje.

Do konca leta imamo v načrtu še kar nekaj dejavnosti, ki se jih bomo trudili izpeljati. Veselimo se sodelovanja z ljudmi dobre volje in še naprej nas bo vodila misel **VEDNO VERJEMI, DA SE BO ZGODILO NEKAJ ČUDOVITEGA.**

*Mojca Eržen,
predsednica TD Zadvor*

KRAJEVNA ORGANIZACIJA ZVEZE DRUŠTEV ZA VREDNOTE NOB (ZZB NOV) SLOVENIJE

Delo krajevne organizacije ZB za vrednote NOB Zadvor - Sostro v letu 2023

Naša organizacija je ena najdlje delujočih civilno-druženih členov naše skupnosti (ustanovljena 1948) s konstantnim programom v splošno korist. Seveda pa sta se program in način delovanja ves čas spreminjala in prilagajala potrebam družbe.

Na območju ČS Sostro delujeta dve krajevni organizaciji ZB, in sicer KO Zadvor - Sostro in KO Janče - Prežganje. V okviru našega območja skrbimo za zaščito, urejanje in obnovo kar petindvajsetih spominskih znamenj, za katera so odgovorni na mestni občini, naši člani, podporniki in donatorji. V tem letu lahko z velikim zadovoljstvom poročamo, da smo izvedli kar pet večjih obnov spomenikov:

- namestili smo nadomestno spominsko tablo na znamenju tabora Molniške in Radomeljske čete tik pod vrhom Molnika (originalna plošča je bila odžagana in ukradena);
- v celoti smo obnovili spominske kamne štirim padlim borcem na pokopališču Mali Lipoglav. Vrtnarska ureditev: KP Žale. Obnova črk: Siničič in prijatelji;
- uredili smo okolico in nov betonski podstavek na spomeniku Tiskarne Urška nad Reškim kovačem. Dela izvedli člani

stranke Levica;

- očistili in obnovili smo spominsko ploščo na pročelju PGD Sostro. Obnovo izvedel Andrej Trkov.

Ves čas pa skrbimo za vzorno ureditev vseh spomenikov z okolico in tudi za okrasitev s cvetjem, venci in svečami, da tako pokažemo svoj odnos do slavne zgodovine in ponos na žrtve za našo svobodo in domovino. Iskreno se zahvaljujemo vsem,

ki so prispevali k urejanju in vzdrževanju naših pomnikov zgodovine. Seveda pa spomeniki ne samevajo in ob njih se spominjamo pomembnih dogodkov iz NOB. Ob obletnicah prirejamo proslave, najodmevnejše in najbolj obiskane so na Jančah, Pugledu, Orlah, pri spomeniku Molniške čete in seveda na Urhu. Urh je spomenik državnega pomena in od leta 2020 je tam znova odprt muzejski prostor v nekdanji kasarni z ohranjeno

mučilnico, imenovan RAZSTAVA 1941–1945. Muzej je odprt vsak dan od 8.00 do 13.00, po napovedi pa dlje za vodene skupine. Veseli nas, da je teh skupin čedalje več, ravno tako pa pride vse več skupin učencev osnovnih šol in dijakov. Upravitelj muzeja je Mestni muzej, za ostalo pa poskrbimo člani ZB. Ob dnevu spomina na mrtve 1. novembra vsako leto počastimo spomin na vse padle in žrtve vojne s komemoracijami pred vsemi spomeniki. Osrednja slovesnost je vedno pred grobnico na Urhu.

Naša osrednja prireditev je vsakoletna proslava ob ustanovitvi prve slovenske partizanske enote – Molniške čete 13. julija 1941. Organizacijo proslave podpira ČS Sostro. Premalo se zavedamo pomena tega dogodka v našem kraju, ki predstavlja začetek upora na Slovenskem in ima velik državni pomen. Zato vztrajno poskušamo približati in ovrednotiti ta dan, ki ga s ponosom imenujemo krajevni praznik. Tudi letos smo pripravili proslavo, ki jo zlahka imenujemo »divja«, saj nam je nevihtno vreme dopustilo le eno uro programa, potem pa smo bili mokri, a se nismo pustili pregnati. Glasbeni nastop so nam podarili člani Papirniškega pihalnega orkestra Vevče v zahvalo za prejem visokega priznanja Zveze borcev. Za kulturni del so poskrbeli učenci OŠ Sostro in Barbara Jozelj. Številne prisotne so pozdravili predsednica ČS Marjana Mam, predsednica ZZB Moste - Polje Branka Kastelic in predsednica KO ZB Mija Kocjančič. Slavnostna govornica je bila ministrica za kulturo Asta Vrečko. Sledilo je prijetno druženje.

Med najpomembnejšimi projekti je bilo večletno delo pri vzpostavljanju Arhiva lokalne zgodovine NOB v Spominski hiši Podlipoglav 19. Hišo je podarila partizanska družina Smrekar naši organizaciji v želji, da celotna hiša postane spomenik NOB, nato je prešla v last MOL, ki stanovanjski del oddaja, dve sobi (Soba herojev in Društvena soba) pa sta namenjeni razstavi predmetov, listin,

dokumentov, brošur, fotografij, knjig in dejavnosti naše organizacije. Osnovo zbirke sestavlja gradivo našega sokrajana zbiralca ljudske zapuščine Edvarda Svetka. Lahko si ogledate cev minometa iz bitke na Jančah, zajemalko prve partizanske kuhinje na Pugledu (kuhinja je del stalne razstave na Ljubljanskem gradu) in številne predmete iz časa prve svetovne vojne do vojne 1991. Zahvaljujemo se Petru Svetku, ki nam je odstopil v hrambo dele zbirke svojega očeta! Arhiv in razstavo smo dopolnjevali z odstopljenimi in podarjenimi predmeti naših članov, prijateljev in podpornikov. Razstavo slik sta oblikovala Olga in Branko Vidrajz, literaturo, dokumente, govore je podatkovno uredila Marjana Moškrič. Številni pa so sodelovali pri fizičnih opravilih (Franc Vreča, naš praproščak, in Franci Vrečar iz Karlovcev). Finančna sredstva so prispevali podjetje Ni-bo in Georaz, ZZB Moste - Polje in KO Zadvor - Sostro. MOL, Služba za lokalno samoupravo, pa je poskrbela za celotno obnovo spominskega dela hiše in za vzdrževanje. Ogled Spominske hiše je možen za posameznike in skupine po predhodni napovedi na mobilno številko 041 684 836. Na to številko nas lahko tudi obvestite, če imate tudi vi kakšne zanimive zgodovinske stvari, da obogatimo našo zbirko. Od odprtja Arhiva junija 2023 smo pripravili že nekaj ogledov manjših in večjih skupin (tudi zunaj območja ČS Sostro in zunaj Ljubljane), zgodovinarjev raziskovalcev, več okroglih miz in sestankov.

Sodobni čas pa pred našo organizacijo postavlja tudi nove zahteve in nove načine delovanja. Poleg našega osnovnega programa (skrbi in čuvanja zgodovinske dediščine NOB) je naša dolžnost tudi spoštovanje vrednot, povezanih z NOB, ki je omogočal pridobitev ozemlja in meja za današnjo Republiko Slovenijo. V naših vrstah so številni veterani vojne '91 in tudi tesno sodelujemo s policijskimi in vojaškimi veteranskimi organizacijami. Žal so nas borci NOB po večini že zapustili, a

prvoborec II. grupe odredov Ivan Benedik - Matiček je še med nami in je 15. 7. 2023 praznoval 100. rojstni dan. Čestitke in dobro zdravje!

Velik poudarek pa dajemo vključevanju v društvene dejavnosti ČS in delu v splošno korist. Vedno se številčno udeležujemo čistilne akcije, spominskih pohodov, izletov, občnih zborov društev. Na Praznik jeseni nas je prijazno povabilo Sadjarsko-vrtnarsko društvo Sostro. Predstavili smo se z našimi simboli, brošurami in domačim pecivom naših članic, za učence pa smo pripravili malinovec in nagradni kviz z vprašanjem o narodnih herojih (Moškrič in Trtnik) s privlačnimi nagradami (pice pri Kovaču). Verjemite, veliko je bilo izpolnjenih vprašalnikov. Spoznali smo se tudi z učenci, potomci naših herojev. Lepo!

Naša krovna organizacija Združenje ZB Moste - Polje pa je organizirala veliko razstavo NOB 1941–1945 avtorja dr. Martina Premka in sočasno razstavo oskrbovancev DSO Fužine z naslovom Spomini še živijo (spomini na vojna doživetja iz otroštva). Obe razstavi sta ponudili spremljajoče brošure.

Kot je verjetno iz tega poročila o delu razvidno, moramo biti zelo dejavni in učinkoviti, naši člani in prijatelji vlagajo veliko prostovoljnega dela in seveda moramo širiti število članov in drugih sodelavcev, kar nam dobro uspeva. Ves čas skrbimo tudi za naše starejše člane z obiski in druženji. Popisujemo pa tudi njihove spomine in pričevanja. V tem letu smo zapisali spomine žal že pokojne Zinke Bučar in Matevža Lenčeta iz Podmolnika o enoti partizanske bolnice Kvadn'k (Kladnik). Vedno bomo z veseljem sodelovali z vsakomer, ki prepozna in spoštuje vrednote naše organizacije: tovarištvo, solidarnost, humanost, človekove pravice. Ni treba, da bi vsi enako mislili, je pa treba različnost nazorov izražati spoštljivo.

Ob hitro bližajočem se koncu leta želimo več strpnosti, potrpljenja, prijaznosti in spoštovanja med ljudmi. Želimo si miru pri nas in po svetu, manj besnenja narave in hitro popravo škode po poplavih. Da bi si lahko malo oddahnili od stalnih kriz zadnjih let in zaživel v večjem sožitju, prijateljstvu in razumevanju.

SREČEN BOŽIČ!
SREČNO NOVO LETO 2024!

Mija Marija Kocjančič,
predsednica KO ZB Zadvor – Sostro

S soncem obsijane JANČE 2023

V prelepem okolju planinskega doma na Jančah se je pri spomeniku NOB v nedeljo, 28. 5. 2023, zbrala množica občanov, ki so se z veseljem in ponosom udeležili tradicionalne proslave v spomin na bitko z nemškimi okupatorji in se spomnili, da je narodnoosvobodilni boj pomembno prispeval tudi k naši današnji samostojni državi.

Združenje borcev za vrednote NOB Ljubljana Moste - Polje, Združenje borcev za vrednote NOB Litija - Šmartno in Združenje borcev za vrednote NOB Ljubljana so tudi letos na Jančah organizirala tradicionalno srečanje s slovesnostjo ob 81. obletnici boja II. grupe odredov NOV in POS ter 154. obletnici spopada slovenskih kmetov in nemških turnerjev na Jančah.

Na Jančah se je zbrala množica mladih po srcu vseh generacij, ki so prišli peš ali z avtobusi in avti na s soncem obsijane Janče. Prireditveni prostor je bil lepo urejen tudi s pomočjo Turističnega društva Janče in Planinskega doma Janče.

Ob spomeniku sta stala častni vod SV in četa praporščakov. Pred začetkom slovesnosti je delegacija KO za vrednote NOB Janče - Prežganje položila venec

k spomeniku na Tujem Grmu in skupaj z Branko Kastelic k spomeniku NOB na Jančah.

Slavnostni govornik je bil Marjan Šarec, Minister za obrambo Republike Slovenije. V imenu gostiteljev so udeležence pozdravili predsednica ZB za vrednote NOB Ljubljana Moste - Polje Branka Kastelic, župan Mestne občine Ljubljana Zoran Janković in župan Občine Litija Franci Rokavec.

Na prireditvi so podelili priznanja zaslužnim članom.

V kulturnem programu so nastopili Pevski zbor ZORA Janče, učenci Podružnične šole Janče in OŠ Sostro, Pihalni orkester Litija, pevka Maša Tiselj ob spremljavi kitare in Barbara Jozelj z recitalom Kajuhovih pesmi. Program je povezoval Marko Ujc.

Po lepem in navdušujočem kulturnem programu, ko smo še posebej z veseljem prisluhnili nastopu učencev POŠ Janče in OŠ Sostro, je sledilo tovariško srečanje ob dobri ponudbi krajevnih kulinarčnih dobrot Planinskega doma na Jančah. Ob slovesu smo se vsi pozdravili z željo, da se znova srečamo na Jančah 2024.

Alenka in Anton Grosek

Razstava Narodnoosvobodilni boj 1941–1945 in Spomini živijo

V okviru Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije v letošnjem letu posamezna združenja v okolju svojega delovanja postavljajo premično razstavo avtorja dr. Martina Premka, zgodovinarja, poslanca Državnega zbora in ponovno izvoljenega člana predsedstva zveze z naslovom Razstava Narodnoosvobodilni boj 1941–1945.

Tako je Združenje za vrednote NOB Ljubljana Moste - Polje 4. oktobra 2023 v avli Osnovne šole Sostro postavilo in s svečano otvoritvijo ponudilo na ogled 12 panojev, ki prikazujejo osnovna dejstva druge svetovne vojne in narodnoosvobodilnega boja v Sloveniji. Zgodovina druge svetovne vojne še vedno buri duhove in se zlorablja v politične namene, pri tem pa se dejstva o njej namerno zamolčuje ali izkrivlja. Zato navedena razstava predstavlja osnovne podatke in potek druge svetovne vojne v Sloveniji in jih obogati

z nazornimi fotografijami. Prikazuje napad in razkosanje Slovenije leta 1941, potek vojne in partizanskega boja do leta 1945, predstavljeni sta Osvobodila fronta in partizanska vojska, prav tako pa je predstavljena oborožena kolaboracija z okupatorjem. Kot že povedano, je izvirno besedilo razstave pripravil dr. M. Premk, fotografsko gradivo pa je iz Muzeja novejših zgodovine Slovenije. Namen razstave je, da bi se ljudje seznanili z dogajanjem med drugo svetovno vojno ter prek zgodovinskih dejstev spoznali zmagovite vrednote, ki so nas povezoval v najbolj

težkih zgodovinskih trenutkih in ki nas povezujejo tudi še danes. Ob pripravah za postavitve navedene razstave smo na pobudo stanovalcev DSO Fužine pod vodstvom koordinatorice Aktiva ZB, ki deluje v okviru KO Ljubljana Moste - Selo, tov. Angelce Butenko in delovnega terapevta M. Puškariča, dobili zamisel, da razstavi pridružimo v vsebinskem smislu zelo primerno razstavo Spomini še živijo. Omenjena razstava je nastala naključno. Zamisel zanjo se je utrnila na letnem zboru borcev KO Ljubljana Moste - Selo, ko je ena izmed članic ZB zboru predstavila

življenjsko zgodbo svojega moža Baha Zvoneta, ki je pretresla večino prisotnih. Temu so sledili preostali stanovalci, ki so začeli pripovedovati svoja doživetja med drugo svetovno vojno in neposredno po njej. Zgodbe posameznikov so se razlikovale in so pomenile pravo zakladnico doživetij in spominov.

Vse te zgodbe so predstavljene na panojih in so dejansko spomini otrok, so takšni, kot so jih oni doživljali in jih za dolga leta ohranjali v spominu. Nedvomno so vsi avtorji spominov, ki so sodelovali pri projektu, na neki način obremenjeni z vojno in burnimi dogodki prva leta po njej. Pisanje spominov na vojno in po njej stanovalcev DSO Fužine je pomembno tudi z vidika zadnje generacije, ki se tistih dogodkov še spominja in jih je doživela sama, zato je enkratno, da te spomine delimo. Izjemno je, da zdaj te spomine delijo z mladimi rodovi, konkretno z učenci osnovne šole v avli šole.

Otvoriti obeh razstav smo popestrili s svečanostjo oz. kulturnim programom, kjer so sodelovali učenci osnovne šole pod vodstvom ge. Bratkič. Množico obiskovalcev razstave je nagovorila

Branka Kastelic, predsednica Združenja za vrednote NOB Ljubljana Moste - Polje, ki je tudi glavni organizator razstave. Vsebinsko in namen razstav je podrobneje z govorom udeležencem podal sam avtor razstave NOB 1941–1945 Martin Premk. Drugi del razstave Spomini še živijo je predstavila stanovalka DSO Lidija Livek.

Kot prireditelj obeh razstav smo izredno zadovoljni, da smo z njima združili in odgovorili na dve pomembni dejstvi, češ, na eni strani zgodovino NOB nekateri predvsem iz političnih razlogov potvarjajo in jo spreminjajo, po drugi strani pa dejstvo, da mladi rodovi, zlasti tudi učenci devetletk in pozneje tudi dijaki srednjih šol zgodovine NOB sploh ne poznajo. Na dvanajstih panojih s fotografskim in besedilnim gradivom so nazorno predstavljeni dejstva in vrednote časa druge svetovne vojne, ki so privedle do zmage nad fašizmom in nacizmom. Besedila razstave Spomini še živijo predstavljajo spomine otrok, ki so vojno preživeli in doživeli tudi zmago nad okupatorjem in njegovimi pomagači. Tako njihova pričevanja prenašamo na vse rodove, ki vojne nismo doživeli, in prav tako na otroke, ki o drugi svetovni vojni vedo

premalo. Ker pa je razstava postavljena v prostorih šole, smo namen razstave dosegli do popolnosti. Že takoj s postavitvijo razstav smo ugotovili zanjo veliko zanimanje, zlasti učencev. Poudarjam, da smo s postavitvijo obeh razstav izredno zadovoljni, še zlasti smo zadovoljni, da smo ju postavili v avlo Osnovne šole Sostro, ki se je nekoč imenovala po narodnem heroju Tonetu Trtniku, ki je izhajal iz Zadvora. Za vse skupaj se moramo zahvaliti zlasti ravnateljici Osnovne šole Sostro ge. Mojci Pajnič Kirn, ki nas je z razumevanjem sprejela v šolske prostore. Poudarjamo, da z OŠ Sostro zgledno sodelujemo že vrsto let, zlasti z vsakoletno izvedbo ur zgodovine za 8. in 9. razrede te šole, ki potekajo ali v Spominski hiši v Podlipoglavu ali na Urhu. Učenci šole s svojo mentorico vzorno sodelujejo tudi pri izvedbi kulturnega programa pri različnih prireditvah naše organizacije. S šolo se pogovarjamo že za naslednje dejavnosti, ki zadevajo tematiko druge svetovne vojne.

Branka Kastelic,
*predsednica Združenja za vrednote NOB
Ljubljana Moste - Polje*

Kulturni utrip

Popotovanje glasbene šole Bučar v letu 2023

**Večer harmonike in smeha
V nedeljo, 2. aprila, je dvorana Četrtna
skupnosti Sostro pokala po šivih na
Večeru harmonike in smeha 2023
od števila nastopajočih, od množice
obiskovalcev, od energije, smeha,
prepevanja in od harmonik Orkestra
harmonikarjev Bučar, ki se je zopet
izvrstno izkazal v vlogi gostiteljev.**

Letošnjega koncerta kot običajno niso začeli na odru, z živahno polko so se sprehodili med obiskovalci in tako začeli večer. Na odru so se jim pridružili izjemni gosti: Firbci, Mladi Dolenjci, Osvajalci, Ansambel Zavriskaj, Trio Gas, vokalista Klavdija Zakrajšek in Leon Ruparčič, trobentač Domen Gracej, harmonikarji in pevski zborček Glasbene šole Bučar ter njihova gonilna sila Simon Bučar s prijatelji. Prek videoplatna pa jih je pozdravil tudi Ansambel Saša Avsenika.

S plesom je glasbo popestrila Folklorna skupina Javorje, s smehom pa je dvorano napolnil standupovski komik Perica Jerković, ki se ni mogel načuditi, med koliko harmonikarji se je znašel.

Večer je na hudomušen način povezovala

zdaj že njihova prijateljica Tanja Vidic Goršak, ki je Simonu in orkestru pripravila tudi prav posebno presenečenje, prek videoplatna so jih nagovorili znani slovenski glasbeniki (Slavko Ivančič, Adi Smolar, Vlado Kreslin ...). Za konec pa, kot je bilo gledalcem obljubljeni, je obiskovalce dobesedno dvignilo s stolov presenečenje večera, skupina Čuki. V že tako razvneti dvorani je završalo, neverjeten je bil pogled po dvorani, vsi so bili na nogah, polna je bila dvorana, poln je bil oder, komaj je bilo še kaj

prostora med nastopajočimi in občinstvom. Na koncu je bilo med obiskovalci videti same zadovoljne obraze in slišati dobre komentarje o vrhunskem nedeljskem razvedrilu. Ponosni, da je glasba med mladimi zastopana v tako velikem številu, so po čestitkah vsem nastopajočim počasi zapustili dvorano in se strinjali, da morajo za prihodnji večer harmonike in smeha poiskati večji prostor, da se bodo z njimi lahko veselili vsi, ki so željni dobre glasbe in smeha.

Dobrodelni koncert

Nato je prišla jesen, deževen dan, nedelja, 24. september 2023, za dogodke na prostem nič kaj pravi dan. A nekaj minut po prvih jutranjih kapljah so se z vodstvom Planinskega doma Janče, Planinskim društvom Litija in Art vizijo sound soglasno odločili, da dogodek DOBRODELNO ZAIGRAJ IN ZAPOJ sicer izpeljejo po načrtovanem programu, a se preselijo pod streho. In prav so se odločili. Za družino iz Črne na Koroškem so zbrali 1.266,33 €. Mala kapljica v morju, a iz srca, za družino, ki so ji zbrana sredstva prišla še kako prav. Med deseto in peto uro ni bilo minute brez žive glasbe in veselja. Hvaležni so bili glasbenikom, planincem, ustvarjalcem in vsem, ki so na ta dan dokazali, da imajo veliko srce ter kako se da v majhnem kraju stopiti skupaj in narediti nekaj dobrega za sočloveka. Take zgodbe se lahko pišejo le SKUPAJ. Iz srca hvaležni so bili seveda tudi vsem srčnim ljudem, brez katerih dogodek Dobrodelno zaigraj in zapoj ne bi uspel: Perkakšns, Miha Zupanič in Gašper Sedej, Erik Šavron, Marcel Kodre, Matej Lebič, skupina Svedri, Zborček GŠ Bučar, Orkester harmonikarjev Bučar, Akustik 3o, Podružnična šola Janče, ansambel Osvajalci, Janez Ferlež, ansambel Razgled, ozvočenje ART Vizija SOUND, Kaja Grašič in Janja Šuštaršič (GŠ Bučar), Planinsko društvo Litija (markacisti, GRS, mladinski odsek, vodniki PZS), Planinski dom Janče, Boštjan Kokalj in Radio Zeleni val, Marjana Marn (Četrtna skupnost Sostro) in Dejan Crnek (Mestna občina Ljubljana).

Kitarska delavnica

V soboto, 30. septembra, so uspešno izvedli kitarsko glasbeno delavnico – različni pristopi igranja narodnozabavne glasbe. Na delavnici so se skozi teoretični in praktični prikaz dotaknili različnih tem: ritmično podajanje valčka in polke, osnovni pojmi ritmične fraze, različni ritmični pristopi načina kitarske spremljave, kako ustvariti skupno igro tria (harmonika, bas, kitara). Na koncu so zaigrali in teoretično znanje, ki so ga pridobili, uporabili še v praksi. Zadovoljni, da je glasbena delavnica z Milanom Kokaljem uspela več kot po pričakovanjih, se zahvaljujejo g. Milanu Kokalju in seveda vsem udeležencem.

S harmoniko na Triglav

Glasbena šola Bučar je v letu 2022 praznovala desetletnico svojega delovanja in ker tradicionalno vsako leto od takrat organizira dvodnevni pohod s harmoniko, tudi prvo tako odpravo so namenili najvišjemu vrhu Slovenije, so si za 10.

obletnico zadali, da Triglav s harmonikami znova osvojijo. Vreme jim ni bilo naklonjeno, odpravo so morali prestaviti kar dvakrat, a, kot pravi rek, »v tretje gre rado«, ga Bučarjevi pohodniki lahko z veseljem potrdijo. Na vrh Triglava so se odpravili z enoletnim zamikom in iz doline startali v soboto, 9. septembra. Strpnost pri prestavljanju terminov je bila poplačana, saj si lepšega vremena in razgledov ni bilo mogoče zamisliti. In tako se je 65 pohodnikov, ki poleg lepote gora ljubijo slovensko domačo glasbo, s Pokljuke odpravilo proti Vodnikovi koči na Velem polju. Odpravo je varno vodilo osem gorskih vodnikov, ki so veliki skupini narekovali tempo. Vmes so se tudi ustavili, 14 glasbenikov je zaigralo, njihovi prijatelji in mimoidoči pa so peli na vsa grla. Ker so instrumenti težki in predvsem nerodni za nošnjo, so nekateri močni fantje iz skupine razbremenili rame glasbenikov in jim pri nošenju velikodušno pomagali. Na poti je bila tisti konec tedna neverjetna gneča, zato so se kljub dobremu tempu preudarno odločili, da se na vrh Slovenije s Kredarice odpravijo v nedeljo zgodaj zjutraj. Na Kredarici so se okrepčali in prespali, pred spanjem pa je Triglavski dom pokal od glasbe, petja, plesa, veselja in zabave ob vsem tem. Razpoloženje je bilo izjemno. Spočiti so se zjutraj namenili osvojiti vrh in seveda uspeli. Približno sedem pohodnikov se za vrh ni odločilo, skoraj 60 pa jih je na 2864 metrih nad morjem, ob prekrasnem razgledu po okoliških skalnatih vrhovih z naježeno kožo in izjemnim ponosom vriskalo v dolino. Simon Bučar, idejni vodja in organizator glasbenega pohoda S harmoniko na Triglav je izbral tudi dve pesmi projekta, ki so ju prepevali ves konec tedna, seveda tudi na vrhu. Po Julijcih sta odmevali Triglavski valček Ansambla Lojzeta Slaka in Najlepše je doma ansambla Slapovi. Ker jih je preganjal čas, so se zadovoljni odpravili proti svojemu izhodišču, Rudnemu polju. Pot je bila za utrujene noge naporna, a ob glasbi je tudi tak napor lažje prestat. Na koncu njihove poti jih je počakalo prelepo presenečenje podpornikov in prijateljev, ki so ostali v dolini; vsakemu pohodniku so izročili rdeči nagelj in rožmarin ter jih pogostili s prigrizki in hladno pijačo. Kot nam je povedal vodja Glasbene šole Bučar Simon Bučar: »Deseto obletnico Glasbene šole Bučar in deseti glasbeni projekt smo proslavili na najlepši možen način! Končno tako, kot smo si želeli že od lani. Ne moremo opisati sreče, veselja in ponosa, ko smo na vrhu Slovenije zaigrali in zapeli v en glas. Povezali smo se v veliko družino in tej krasni deželi, ki jo imamo iz srca radi, podarili največ kar lahko –

slovensko pesem. Hvala, dragi glasbeniki in prijatelji, za najlepša dva dneva in obilo spominov, ki jih bomo nosili s seboj na vsakem koraku do naslednje obletnice. Vi veste: 'Saj že star domač pregovor pravi: Lepo je vsepovsod, a najlepše je doma, ne pozabi ga.« Se močno strinjamo z njim in jim želimo, da tovrstne dogodke nadaljujejo in s tem počastijo lepote naše čudovite domovine. Glasbena šola Bučar sicer s polno paro začena novo glasbeno leto, ki bo bogato z novimi dogodivščinami in predvsem za njihove učenke in učence novimi znanji.

Glasbena šola Bučar

Zavod Frnikola

Zavod Frnikola je nastal pred tremi leti v veliki želji po ustvarjanju gledaliških predstav in drugih dogodkov za otroke in odrasle. Frnikola smo Lovro Lah, Hana Kranjc in Tina Tavčar, vsi po vrsti izkušeni igralci in animatorji, ki imamo za seboj že zelo dolgo pot ustvarjanja, kar nekaj različnih nagrad in tudi pedagoškega znanja. Želimo si, da naši gledalci med ogledom predstav uživajo, se sprostijo in se nasmejijo, še bolj srečni pa smo, če se vmes, tako mimogrede, še česa novega naučijo. Trenutno veliko gostujemo po vrtcih in šolah, v decembru pa vsak dan odigramo vsaj eno praznično predstavo, saj poznamo Miklavža, Božička in dedka Mraza. Skupaj se tako večkrat odpravimo naokoli v vrtce, šole in gledališke dvorane ter obdarujemo male in velike. Poleg gledaliških predstav za otroke pa se zelo radi odpravimo tudi na kako praznovanje petdesetletnice ali pa zlate poroke, kjer s svojimi skeči popestrimo dogajanje. Takrat se predstavi namreč Zabavnik, mojster za rojstnodnevne zabave. Če načrtujete kako v prihodnjih mesecih, ga le pokličite! Veselimo se novih skupnih sodelovanj in vezi, ki jih bomo skupaj z vami zagotovo še spletili.

Vaša Frnikola

Mešani pevski zbor ZORA Janče

Uspešno poslanstvo, tudi v letošnjem letu, nadaljuje Mešani pevski zbor Zora Janče z zborovodkinjo Asto Jakopič.

Po jubilejnem koncertu narodnih, umetnih, partizanskih pesmi ter pesmih svetovne glasbene literature smo nadaljevali vaje vse do pred kratkim izvedenega koncerta priljubljenih skladb bratov Avsenik, ki jih je za Mešani pevski zbor in soliste priredila zborovodkinja Asta.

Seveda tudi med letom nismo mirovali. S pevskim programom smo med drugim sodelovali ob 8. marcu, dnevu žena, v PŠ Janče in prav tako na povabilo predsednice Četrtno skupnosti Sostro, gospe Marjane Marn tudi ob dnevu Četrtno skupnosti Sostro v Podmolniku.

Z OŠ Sostro, PŠ Janče in seveda z vodjo šole na Jančah Marjano Marn odlično sodelujemo, zato se z veseljem in hvaležnostjo vedno radi odzovemo povabilu. Veseli smo, da nam je v tem prelepem naravnem okolju omogočeno vaditi in s

tem pritegniti v zbor čim več navdušenih pevcev. Dobro razpoloženje zbora pa je pritegnilo tudi našo zborovodkinjo Asto Jakopič, da je ob 70-letnici delovanja ansambla Avsenik priredila najzlahotnejše melodije ansambla za naš mešani pevski zbor in soliste.

Večmesečno delo zborovodkinje Aste je ob neprespanih nočeh ob izjemni strokovnosti in nadporečni delavnosti obrodilo sad. Tako smo 18. novembra 2023 v kulturnem domu Zadvor ob polni dvorani naših zvestih poslušalcev izredno uspešno in dopadljivo izvedli najuspešnejše skladbe bratov Vilka in Slavka Avsenika. Treba je poudariti še enkrat, da je bila večina priredb skladb delo zborovodkinje Aste Jakopič, ki je s tem opravila neprecenljivo delo in obogatila slovenski kulturni prostor. Zbor si tega ne bi mogel

privoščiti, če njeno delo priredb in delo z zborom ne bi bilo brezplačno. Zato se Asti in imenu občinstva in pevcev za užitek ob interpretaciji pesmi in za bogatenje slovenskega glasbenega izročila spoštljivo zahvaljujem.

Matko Zdešar,
predsednik MPZ Zora Janče

Šola in vrtec

Svet po našem okusu je »ZERO WASTE«

Projekt je pred učence postavil različne ekološko obarvane izzive, krepil njihovo zavedanje o pomenu varovanja okolja in možnostih za svet brez odpadkov. Namesto z avtom so se v šolo, trgovino ali na trening podali peš, s kolesom, rolko ... , namesto nepotrebne nakupa so darilo ob materinskem dnevu izdelali sami iz stvari, ki so jih našli doma. Izdelali so poster o tem, kaj ne sodi v WC-školjko, ter letak 5R: **Reduce – Reuse – Recycle – Refuse – Rot** ali po slovensko zmanjšaj – ponovno uporabi – recikliraj – zavrni – zbiraj in ponovno uporabi (npr. biološke odpadke). O plastiki in mikroplastiki, ki ogrožata okolje, so ustvarjali pesmi, slike, fotografije ali postre, o ravnanju z odpadki na naši šoli pa posneli kratek film.

Dejavnosti v projektu so učence spodbujale

k odgovornemu ravnanju s hrano. V skrbi, da bi s hrano ravnali smotrno in da ne bi bilo ostankov, je med učenci nastala bogata kuharska knjiga različnih receptov, ki nas učijo, kako že enkrat pripravljeno hrano ponovno uporabiti za novo jed. Mladi so se preizkusili celo v snemanju reklame z okoljevarstveno temo. Kritično so se ozrli na brezglavo nakupovanje in kopičenje oblačil, medtem ko babičina omara ponuja pravi zaklad. Ob razmišljanju o količini oblačil, ki jih ljudje zavrzemo, smo oblikovali spoznanje, da se moda vrača, naš planet pa se ne bo.

Tudi na uporabo mobilnih telefonov so mladi člani ekipe ZWOT pogledali z druge strani. Ni jih zanimal le vidik časa, ki ga z napravami porabijo, niti vsebine, s katerimi si krajšajo čas. Pri svoji nalogi so se ukvarjali predvsem z ravnanjem z napravami, ko nam te enkrat ne služijo več. Raziskovanje tega področja in ugotovitev, da izčrpavamo naravo za pridobivanje surovin za izdelavo novih aparatov, medtem ko odsluženi ležijo v domačih predalih, sta mladostnike spodbudila k organizaciji zbiralne akcije odsluženih telefonov. Da pozabljena ali enostavno nerabljena stvar ponovno oživi v rokah drugega, skušamo na šoli doseči še z dvema zbiralnima akcijama. Ena je namenjena zbiranju sredstev in šolskih

potrebščin za socialno šibkejše, druga pa zbiranju odej in hrane za male živali. Svet brez odpadkov, ki naj bo brez meja, smo učenci in učitelji OŠ Sostro, vključeni v projekt Zero waste – our taste, odkrivali s petimi partnerskimi šolami iz Češke, Portugalske, Litve, Španije in s Cipra. Vsaka od šol je bila v času trajanja projekta enkrat v vlogi gostiteljice mobilnosti. Zaradi nezavidljivih zdravstvenih razmer je prvo srečanje vseh članic in v projekt vključenih učencev marca 2021 potekalo kar virtualno, nato pa so sledile mobilnosti na Ciper (Larnaca, november 2021), Portugalsko (Braga, februar 2022), Češko (Veseli nad Moravou, oktober 2022) in v Španijo (Olot, marec 2023). V maju 2022 smo učence gostili v Ljubljani, zadnjo pot v okviru projekta pa smo izvedli v Litvo v sredini aprila letos.

Zero waste – our taste je in mora ostati več kot geslo. Člane projekta je povezal v čudoviti izkušnji, predvsem pa je mladim, na katerih, kot radi rečemo, svet stoji, ponudil priložnost za vnašanje sprememb za boljši jutri. Na okoljevarstvenem dnevu, ki smo ga izvedli ob svetovnem dnevu voda, so učenci, vključeni v projekt ZWOT, svoje znanje in izkušnje prenašali tudi na mlajše učence. Zanje so pripravili kviz in delavnice z ekološko vsebino ter na ta

način poskrbeli za širjenje miselnosti »brez smeti nam svet diši«.

Da so učenci razvijali svoje komunikacijske in socialne spretnosti, znanje tujega jezika, večšine uporabe IKT-tehnologije – vse to z namenom odgovornega ravnanja z

okoljem – priča tudi spletna stran <http://erasmuszwot.splet.arnes.si/>, na kateri smo vsa tri leta objavljali dogodke in na ogled postavili gradiva, nastala v okviru projekta.

V imenu ekipe Erasmus+ ZWOT zapisala
Katarina Leban Škoda

Igralo veselja

V maju so na šolskem igrišču PŠ Besnica začeli urejati prostor za postavitev gugalnice – gnezdo. Dela so končali junija. V ponedeljek, 12. junija, smo v dvorani PŠ Besnica ob koncu šolskega leta pripravili prireditev za starše in krajanje, nato pa smo imeli slovesno odprtje nove gugalnice. Vsi učenci so se neizmerno razveselili, po slovesnem prerezu traku so jo tudi prevzeli. Gugalnica – gnezdo je velika pridobitev za kakovostno preživljanje prostega časa za vse otroke, saj je ves čas dostopna vsem krajanom. Tudi v popoldanskem času otroci radi preživljajo prosti čas na šolskem igrišču. Iskreno se zahvaljujemo staršem, ki so

prispevali za novo gugalnico – gnezdo, in naši ravnateljici Mojci Pajnič Kirn.

Maja Sveršina Dobravec,
vodja PŠ Besnica

Odprtje otroškega igrišča na Prežganju

Sončnega 10. oktobra smo se za šolo na Prežganju zbrali s prav posebnim namenom, in sicer da odpremo težko pričakovano otroško igrišče. Obisk je bil številčen – učenci in uslužbenci Podružnične šole Prežganje, starši, vodstvo Osnovne šole Sostro, kolegice s podružnic ter predstavnica Mestne občine Ljubljana. Obiskovalcem smo zapeli nekaj pesmi, starejši otroci so predstavili, kaj jim je pri igrišču najbolj všeč, mlajši pa so pokazali svoje gibalne veščine na igralih. Gospa ravnateljica je v spremstvu dveh mladih pomočnikov slavnostno odprla igrišče,

srečanje pa smo sklenili z igro na igralih in kramljanjem ob slastnih prigrizkih, ki so jih priskrbeli starši.

V imenu učencev ter učiteljic PŠ Prežganje bi se rada zahvalila vsem, ki so kakor koli pripomogli k postavitvi novega igrišča. Nad njim smo več kot navdušeni in ga s pridom uporabljamo. Upamo, da bo dogodek vsem udeležencem ostal v lepem spominu, predvsem pa da bo igrišče risalo nasmeh na obraze še številnim generacijam. Vsi otroci lepo vabljeni, da ga preizkusite!

Anja Rahne,
PŠ Prežganje

Razredna stopnja

Učenci OŠ Sostro so 1. septembra pogumno prestopili šolski prag. Nekateri prvič, nekateri pa so tega že povsem vajeni. V šolskih klopeh pridobivamo nova znanja, na šolskem igrišču tkemo nova prijateljstva, v kuhinji pa poskrbijo, da se zdravi in polni moči podamo novim izzivom naproti. Učenci OŠ Sostro imajo na voljo raznovrstne interesne dejavnosti, razredi so vključeni v številne projekte, športno-naravoslovne taborje, razstave in dogodke. Vrnitev po jesenskih počitnicah ne bo težka, saj je konec leta pri nas poln predprazničnega dogajanja, na katero se bomo začeli pripravljati že prav kmalu.

Jan Gačnik,
OŠ Sostro

V začetku šolskega leta smo se podali na pohod v bližnji gozd. V tednu otroka pa tja tudi na športne gozdne igre, ki jih je za nas pripravilo Športno društvo Zadvor. Posebno presenečenje nas je čakalo na igrišču, na katerem so učitelji pekli palačinke.

Z vsakodnevno jutranjo telovadbo smo na velikem igrišču zaznamovali evropski teden športa. Vadbo so vodili učenci predmete stopnje in s svojim zgledom motivirali mlajše.

Podružnična šola Lipoglav

V okviru OŠ Sostro cvetijo v MOL grajske šole – podružnične šole. Ena izmed njih je šola na Lipoglavu. V šolskem letu 2023/2024 jo bogatijo 29 učencev, 4 učiteljice in gospodinja. Od začetka šolskega leta smo izvedli številne zanimive dejavnosti, ki so popestrile vzgojno-izobraževalno delo. Evropska tedna mobilnosti in športa sta bila resnično nepozabna, saj smo se v tem času posvetili pomenu športa in gibanja za naše učence. Skozi različne dejavnosti so učenci spoznali, da šport ni samo gibanje, temveč prinaša tudi neprecenljive življenjske lekcije o vztrajnosti in spoštovanju okolja. V tednu otroka smo se posvetili radovednosti, ki je bila obenem tudi tema tega tedna. Na PŠ Lipoglav smo imeli dejavnosti, ki so spodbujale našo vedoželjnost in nam omogočale raziskovanje v šoli in čudoviti okolici. Seveda nismo pozabili na svetovni

dan učiteljev, saj nam učitelji odkrivajo neskončne globine znanja, nas navdihujejo pri delu, usmerjajo pri iskanju odgovorov in spodbujajo v težkih trenutkih. Ob mesecu požarne varnosti smo imeli s PGD Lipoglav nepozaben naravoslovni dan, ko smo se seznanili z delom gasilcev, izvedli evakuacijo in sodelovali v različnih gasilskih igrah. Ob svetovnem dnevu kuharjev smo se zahvalili naši kuharici za vsakdanjo skrb in trud pri pripravi naših obrokov, ki nam vedno znova polepšajo dan. Tudi sami smo pripravili zelenjavni in sadni krožnik. Od 27. do 31. oktobra smo v šolski telovadnici gostili tabornike. Za podporo pri izvajanju vseh dejavnosti na naši PŠ Lipoglav se zahvaljujemo ge. ravnateljici Mojci Pajnič Kim in MOL.

Sandra Žužul Jovanović,
vodja PŠ Lipoglav

Na dnevu Evrope

Na dan Evrope, 9. maja, praznujemo mir in enotnost v Evropi. Predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji je na Kongresnem trgu v Ljubljani organiziralo osrednje praznovanje za vse generacije, letos v znamenju zelene preobrazbe Evrope ter evropskega leta spretnosti. Celodnevno praznovanje je odprl pevski zbor OŠ Vide Pregarc. Sledila sta pozdravna nagovora predsednice republike Nataše Pirc Musar in evropskega komisarja Janeza Lenarčiča. V nadaljevanju so četrtošolci OŠ Sostro, PŠ Janče, z moderatorko sodelovali v pogovoru o Evropski uniji, državah članicah, nogometaših in predstavili, kaj najraje počnejo v svojem šolskem ekسادovnjaku. Nastop so sklenili z janško himno ob spremljavi kitare, na katero je igrala Lilijana Stepic, in harmonike v rokah Simona Bučarja. Učenca Matic in Jakob sta za radijsko postajo Val 202 opravila intervju s predsednico republike. Bila sta izvrstna. Po končanem kulturnem programu so se učenci z radovednostjo in veseljem udeležili najrazličnejših delavnic v znamenju zelene preobrazbe in trajnostnih praks.

Marjanca Marn,
vodja PŠ Janče

Podružničarji Janč navdušili člane Evropske mreže skupne kmetijske politike za podeželje (EU CAP NETWORK)

V Sloveniji je 18. in 19. oktobra potekala dvodnevna mednarodna delavnica o pristopu LEADER/CLLD, financiranem iz več skladov EU. Slovenija je bila izbrana kot država gostiteljica zaradi uspešnega in učinkovitega izvajanja tega pristopa, ki se financira iz več skladov že od leta 2014. Organizatorja dogodka sta bila Evropska mreža skupne kmetijske politike za podeželje (angleško EU CAP Network) in Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) – LEADER pisarna. Delavnica je bila priložnost za izmenjavo izkušenj ter praktičnih rešitev za izboljšanje izvajanja pristopa LEADER/CLLD, financiranega iz več skladov EU v programskih obdobjih 2014–2022 in 2023–2027. Podala pa je tudi pregled izvajanja pristopa LEADER/CLLD po vsej EU. Udeleženci so zbrali tudi ideje o možnostih izboljšav uporabe pristopa LEADER/CLLD v načrtovanju programov po letu 2027. Konference se je udeležilo okrog 90 predstavnikov pristopa LEADER/CLLD iz držav članic EU ter vseh štirih evropskih skladov (Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja – EKSRR, Evropskega sklada za regionalni razvoj – ESRR, Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo – ESPRA ter Evropskega socialnega sklada – ESS+). Udeležili so se je tudi predstavniki Evropske komisije (Direktorata za kmetijstvo

– DG AGRI, Direktorata za regionalno in mestno politiko – DG REGIO ter Direktorata za zaposlovanje in socialne zadeve – DG EMPL) ter predstavniki slovenskih lokalnih akcijskih skupin (LAS). Posebna pozornost je bila posvečena slovenskemu modelu izvajanja kot primer uspešnega izvajanja pristopa LEADER/CLLD. Prvi dan je potekala delavnica s predstavitvami različnih pristopov in izkušenj z uporabo skupnega pristopa LEADER/CLLD. Udeleženci so razpravljali o glavnih izzivih pri načrtovanju, oblikovanju in izvajanju, s katerimi se spoprijema ta pristop, iskali rešitve, ki dobro delujejo tako na ravni programiranja kot na lokalni ravni, določili korake za poenostavitev sistema v tem in naslednjem programskem obdobju. Drugi dan so se udeleženci razdelili v dve skupini in se odpravili na terenski ogled projektov – slovenskih primerov dobrih praks. Udeležencem sta bila predstavljena

LAS-a iz okolice Ljubljane – LAS Sožitje med mestom in podeželjem ter LAS Barje z zaledjem. LAS Sožitje med mestom in podeželjem je predstavil projekte Podružničarji gremo naprej, Tržnica za vse in Razširitev naravoslovno-učne poti Po sledih vodomca. Udeležence sta na četrtkovo jutro ob odhodu iz Ljubljane spremljala rahel dež in megla. Na avtobusu, ki je peljal na Janče, je bilo 33 udeležencev iz 17 evropskih držav. Med njimi tudi predstavnika Generalnega direktorata za kmetijstvo in razvoj podeželja pri Evropski komisiji. V Sostrem sem se udeležencem pridružil tudi sam, kot vodilni partner LAS. Ob vožnji na Janče sem na kratko predstavil LAS in projekte, ki jih bodo obiskali. Nemalo začudenja je bilo ob informaciji, da so še vedno v Ljubljani, no, v Mestni občini Ljubljana. Dodatno presenečenje še dejstvo, da se je razvoj podeželja v Sloveniji pravzaprav začel v teh krajih (CRPOV 1993 – Sadna cesta). Kot nalašč so se ob prihodu v Gabrje nekoliko raztrgali oblaki in odprl se je čudovit pogled na sadovnjake in okoliške hribe. In potem, tako rekoč sredi gozda, Podružnična šola Janče. Kljub dežju je stavba, v kateri domujejo šola, vrtec in vaška učna točka, očarala obiskovalce. Ob vstopu v stavbo pa novo presenečenje. Pričakali so nas učenci podružničarji in vsakemu udeležencu okoli vratu obesili spominsko jagodo. In še sami so jih naredili. Naj se ve, da so gostje prišli v deželo jagod. Vse nas so popeljali v dvorano

vaške učne točke, kjer nas je pričakala razstava zelišč in vrtnin iz šolskega vrta. Za pogret pa kava in čaj in, kot se spodobi, tudi veliko slaščic in drugih dobrot. Zares slastna dobrodošlica. Kar težko so se ločili od dobrot in se posvetili predstavitvi projekta. Vse prisotne je najprej pozdravil podžupan MOL g. Dejan Crnek. Opravičil je župana, g. Zorana Jankovića, ki je velik navdušenec nad Jančami, a žal zaradi zares nujnih obveznosti ni mogel priti, in zaželel udeležencem dobrodošlico in lep dan. Navdušenje se je stopnjevalo, ko so otroci, oblečeni v enotne majice z emblemi EU LEADER, zapeli ob spremstvu učiteljic. Velik aplavz, fotografiranje, snemanje . . . MALA ŠOLA, MAJHNI OTROCI, A VELIKO SRCE! Pa še ni bilo konec. Za vsakega udeleženca so otroci skupaj z učiteljicami pripravili darilce: marmelado, ki so jo sami skuhal, in zbornik o projektu. Sijoče otroške oči, velik nasmeh, ljubeznivost in dobrosrčnost ne le navduši, ampak zares pokaže pravo vrednost izvajanja projekta in sofinanciranja z LEADER sredstvi. Sledila je predstavitev projekta. Srčna in z veliko ljubeznijo do podeželja, kot to zna učiteljica Marjana Marn,

pa tudi učiteljice Ana Jager, Ana Petelin in Lilijana Stepic. Udeleženci ne morejo prehvaliti otrok in učiteljic. Ni pomembna zgradba ali oprema šole, ni pomemben le učni program, pomembno je srce učiteljic! Prav nič čudno ni, da je ta projekt postal prepoznaven kot primer dobre prakse. Na vožnji k naslednjim ogledom udeleženci kar niso nehali spraševati o projektu, otrocih in učiteljicah. Udeleženka iz Romunije je izrazila željo, da bi pripeljala na Janče predstavnike šol z njihovega podeželja, da bi jim podružničarji pokazali, kaj vse je mogoče, če učitelj ni le učitelj. Skoraj nisem mogel verjeti, ko so tudi predstavniki iz Švedske in Finske rekli, da bodo obisk šole Janče in projekt predstavili v svojih domovinah, saj sta ti dve državi zame zgled šolskega sistema. Čisto zares: DOBER GLAS SEŽE V DEVETO VASI! Že od leta 2002 tako ali drugače sodelujem s šolo na Jančah, s tukajšnjimi otroki in učiteljicami. Samo hvaležen sem lahko, da sem del te čudovite zgodbe. Ljubezen do podeželja, do domačih krajev, sočloveka, do otrok . . . samo nesebična požrtvovalnost vodi do sijočih otroških oči.

Josip Pintar

Vrtec PEDENJPED, 50-letnica vrtca v ZADVORU

Vedno bolj prepoznaven in pomemben del skupnosti v ČS Sostro – Vrtec Pedenjped, enota Učenjak, praznuje v letošnjem letu častljivo 50. obletnico. To je priložnost za razmislek o pomenu predšolske vzgoje, ki jo vrtec v tem kraju zagotavlja že od leta 1973 in se seveda razvija skozi leta družbeno-ekonomskih sprememb. Vrtec v Zadvoru ponuja otrokom varno in spodbudno okolje, kjer se igrajo, učijo in rastejo otroci, stari od 1 do 6 let. Vrtec je bil v letu 2021–2022 že drugič povečan in popolnoma obnovljen. Vrtec ves čas tesno sodeluje s krajevnimi društvi in ustanovami, kar vpliva tudi na boljšo povezanost otrok z lokalno skupnostjo in razvija občutek pripadnosti kraju, v katerem živijo. Sodelujemo na različne načine, od skupnih prireditev do srečanj ter podpore pri projektih, ki koristijo otrokom in celotni skupnosti. Obletnico smo praznovali na marčevskem dogodku PEDENJPED

PRAZNUJE, kjer so otroci in strokovni delavci vrtca v dvorani pripravili odmevno kulturno prireditev z interaktivno predstavitvijo pesmic našega knjižnega junaka, po katerem vrtec nosi ime. Slavje se je nadaljevalo z VRTNO ZABAVO konec maja, kjer so se nam poleg družin pridružili tudi gosti. Za svečano razpoloženje so poskrbeli otroci s svojim glasbeno-plesnim nastopom, Papirniški pihalni orkester Vevče in prijazen nagovor ravnateljice vrtca ge. Marjane Zupančič, ki se je zahvalila vsem, ki soustvarjajo pestro življenje v vrtcu. Petdeset let vrtca v Zadvoru so zaznamovale številne generacije otrok in staršev, ki so s sodelovanjem in podporo soustvarjali to lepo zgodbo. Zahvalo si zaslužijo tudi vsi zaposleni, ki s svojo predanostjo poklicu neprecenljivo prispevajo k vzgoji otrok in razvoju lokalne skupnosti.

*Mojca Laznik,
vodja enote Učenjak*

Teden mobilnosti na najvišjem vrhu MOL

Teden mobilnosti, ki je potekal 16.–22. septembra, smo zaznamovali z veliko dejavnostmi tudi na najvišjem vrhu MOL, na Jančah. Vrtec Pedenped ima enoto Potepuh v prostorih skupaj z OŠ Sostro, podružnico Janče. Otroci ter zaposleni v vrtcu in šoli se pri pomembnih dogodkih združimo in dejavnosti izpeljemo skupaj.

Osrednja tema letošnjega evropskega tedna mobilnosti so varne poti, v Mestni občini Ljubljana pa so geslo nadgradili v »var(č)ne poti«. Tako smo razmišljali, kako glavno temo letošnjega leta VAR(Č)NE POTI približati otrokom.

Ker na Jančah s pridom izkoriščamo prelepo okolico in redno zahajamo v gozd, opažamo veliko avtomobilov na gozdnih poteh in odločili smo se, da z otroki narišemo opozorilne table OTROCI NA GOZDNI POTI. Table smo otroci iz vrtca in šole postavili na najbolj obiskane gozdne poti in s tem opozorili, da so vozniki še posebej pozorni na najmlajše udeležence v prometu.

Na dan športa smo pripravili športno dopoldne spoznavanja ekipne igre rokomet. Otroci so spoznali pravila igre in ves dopoldan preigrali mini žoge in z njimi ciljali v gol. Šolarji, ki so že bolj spretni, so lahko vrtčevske otroke naučili kakšen nov trik pri igri z žogo. Teden mobilnosti smo podaljšali v dva tedna in tako izkoristili lepo jesensko vreme in opravili v okolici veliko izletov, kolesarčkovo dopoldne in igre z žogo.

Vesna Košir Pevec,
vodja enote Potepuh

Vzgoja za vrednote v vrtcu

Vzgoja najmlajših generacij ni le vprašanje poučevanja osnovnih znanj in spretnosti, temveč oblikovanje njihovih moralnih vrednot, družbene odgovornosti in čustveno socialnih kompetenc. V Vrtcu Pedenped smo te vidike vzgoje postavili v ospredje, saj se zavedamo, da so sočutje, skrb za človeka in trajnostni razvoj ključni elementi sobivanja v družbi. Otroci se skozi igro in z vsakodnevnimi stiki s sovrstniki učijo prepoznavati, izražati, pa tudi obvladovati svoja lastna čustva. Razvijamo empatijo, komunikacijo in sprejemanje drug drugega. Otroci se učijo, kako sodelovati in se povezovati z vrstniki ter kako reševati konflikte. S tem, ko želimo otroka obvarovati pred vsemi nevarnosti, težavami in konflikti v otroštvu, ga prikrajšamo za pomembne izkušnje, ki bi mu kasneje v življenju pomagale pri premagovanju izzivov. Ohranimo pristen odnos z otroki, predvsem pa odrasli, še zlasti družina, s svojim zgledom podprimo otrokov razvoj vrednostnega sistema. Družba se lahko šteje za uspešno in razvito, ko ljudje izražajo spoštovanje, sočutje in skrb za sočloveka. Vrtci imamo pri oblikovanju teh vrednot pomembno vlogo, saj vstop v vrtec predstavlja prvi korak otroka v družbo. Eden izmed načinov, kako v vrtcu razvijamo empatijo, je tudi organizacija vsakoletne akcije zbiranja hrane za socialno ogrožene družine. Navadno poteka 16. oktobra, ob svetovnem dnevu hrane, ki je izhodišče za pogovor o odnosu, ki ga imamo do hrane. Vzgojitelji z otroki izvajajo različne dejavnosti, s katerimi razvijajo spoštovanje do hrane. V vrtcu skrbimo za gredice z zelišči, zelenjavo in dišavnicami. Otroci pomagajo pri vzdrževanju gredic, zavzeti so

tudi pri okušanju in uporabi pridelkov. Pri obrokih se učimo, da ne zavržemo preveč ostankov, celo več – iz čistih ostankov sadja, kruha, medu, oreščkov in mleka smo pripravili novo okusno pečeno sladico. Upamo, da nekaj teh izkušenj prenesejo tudi v svoj dom. Otroci se učijo, da niso vsi enako privilegirani in se zavedajo pomena pomoči tistim, ki so v stiski. Skupaj z delavci vrtca in starši zbiramo hrano, ki jo doniramo posameznikom v okolju ali lokalnim organizacijam za pomoč socialno ogroženim. Letos smo zbrano hrano podarili Zvezi prijateljev mladine Ljubljana Moste - Polje. Vsem, ki ste prispevali, se iskreno zahvaljujemo.

Poleg skrbi za sočloveka se v vrtcu učimo skrbeti tudi za živali. S tem razvijamo odgovornost in empatijo ter skrb za širšo skupnost. Trajnostno usmerjeni evropski teden zmanjševanja odpadkov zaznamujemo tudi tako, da izvedemo humanitarno akcijo zbiranja starih brisačk, odejic ter pripomočkov za živali, ki jih morda doma ne potrebujemo več, kot so igrače, posteljice, ovratnice, kletke, hrana za živali. Zbrano podarimo zavetišču za živali na Gmajnicah ali v Horjulu. Starejšim otrokom v Zavetišču za živali Gmajnice omogočijo obisk, ki imajo s tem priložnost spoznavati življenje brezdomnih živali. Takšni obiski spodbujajo sočutje in razvijajo odgovornost do živali. Otroci s temi malimi dejanji spoznavajo, da lahko tudi oni pomembno prispevajo k skupnosti.

Prihaja najlepši čas v letu, ko se naše misli usmerijo v obdarovanje. Spodbudimo otroke in vse nas – obdarujmo drug drugega s spoštovanjem, prijaznimi besedami, kakšno lepo pohvalo, jutranjim nasmehom in toplim objemom. Čas, preživet drug z drugim, pa je najbrž najdragocenejše darilo.

Mojca Laznik,
pomočnica ravnateljice Vrtca Pedenped

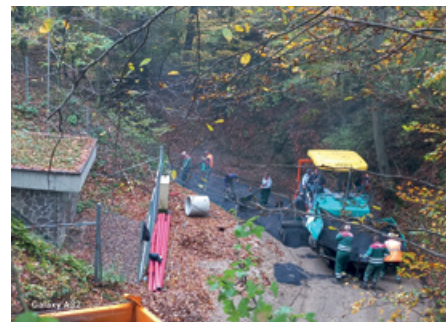
Tudi v hribih se dogaja

Novi metri asfalta

Na veliko veselje prebivalcev vasi Vnajnarje kot tudi okoliških vasi je v juniju vas pridobila nove metre asfalta. Novembra 2022 smo odprli moderniziran, do zdaj najbolj kritičen in nevaren del lokalne ceste v dolžini 800 metrov, letos pa smo nadaljevali prenovo naslednjih 700 metrov proti dolini Besnici. V sklopu obnove se je uredilo odvodnjavanje ceste, na novo položila dvoslojna asfaltna prevleka. Hkrati so se položile še vodovodne cevi in cevi za optiko z vgrajenimi priključki za uporabnike. Nove metre asfalta smo odprli 27. junija v prisotnosti predstavnikov izvajalcev Komunalnega podjetja Ljubljana in Komunalnih gradenj Grosuplje, Dejana Crneka, podžupana MOL, Jere Grobelnik, vodje Službe za lokalno samoupravo, Mihe

Zorna iz Oddelka za gospodarske dejavnosti in promet, Tina R. Kovač, Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu MOL, in svetnikov ČS Sostro.

V oktobru 2023 so uredili in asfaltirali še odcep z glavne ceste proti kmetiji Skakavnikovih v dolžini 35 metrov ter nov priključek. Poleg tega so uredili tri večje posesti na glavni cesti mimo Maroltovih, prav tako v vasi Vnajnarje. Končno smo dočakali tudi težko pričakovani asfaltirani cestni odsek mimo vodohrana Volavljje v dolžini 150 metrov. Urejeno je odvodnjavanje, v katero se je priključil še izpust iz vodohrana. Položeni sta tudi dodatni cevi za elektriko ali morda optiko. Obnovljena cesta predstavlja vsem, ki

jo vsakodnevno uporabljajo, neizmerno veliko pridobitev, saj se z izvedbo takšnih projektov izboljšujeta sama kakovost bivanja kot tudi prometna varnost. Hkrati se zmanjšujejo stroški vzdrževanja samih cest.

Marjanca Marn

Obnova vodovoda na Tujem Grmu

V hribih se na zadovoljstvo krajanov nadaljuje obnova vodovodov. Tako je v letošnjem letu prišla na vrsto vas Tuji Grm. Vas se s pitno vodo oskrbuje iz vrtine Trebeljevo prek vodohranov Volavljje in Janče. V preteklosti je oskrba potekala iz dveh zajetij, zahodno od naselja, po njuni opustitvi pa iz vrtine Janče. Iz vodohrana Janče je voda odtekala v vodohran Tuji Grm. Z izgradnjo povezovalnega voda Volavljje–Janče ter posodobitvijo vodohrana na Jančah v letu 2021 je bila vrtina na Jančah izločena iz oskrbe zaradi previsoke vsebnosti železa in mangana. Obstoječi cevovod je imel na cevovodu zaradi velike vsebnosti železa in mangana v vodi, črpani iz vrtine Janče, obloge. Dimenzija obstoječega cevovoda prav tako ni zagotavljala ustreznih

pogojev požarne varnosti. To so bili razlogi za obnovo cevovoda za vas Tuji Grm. Izvedenih je bilo več del: obnova vodovodnega cevovoda v dolžini 274 metrov, ukinitve vodohrana Tuji Grm, izvedba regulacije tlaka za višje in nižje ležeče dele naselja, vgraditev nove cevi in namestitev nadtalnega hidranta, zdaj poteka še vgrajevanje priključkov. S projektom Obnova vodovoda na Tujem Grmu je Mestna občina Ljubljana uspešno kandidirala na petem javnem pozivu Lokalne akcijske skupine Sožitje med mestom in podeželjem in pridobila evropska sredstva iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Z izvedbo projekta se je prispevalo k zmanjšanju razvojnih razlik med urbani in podeželskimi naselji, ustvarjanju privlačnejšega bivalnega okolja in k dvigu kakovosti bivanja na podeželju. Sama investicija predstavlja vlaganje v lokalno javno infrastrukturo na podeželju (obnova vodovoda) in s tem omogoča razvoj javne infrastrukture, ki je v širšem interesu vseh prebivalcev ter prispeva k decentralizaciji dostopnosti do osnovnih storitev na podeželju. Najpomembnejše je, da bo s tem zagotovljena nemotena, zanesljiva in kakovostna preskrba prebivalcev s pitno vodo. Za vse pridobitve se zahvaljujemo Mestni občini Ljubljana in v prihodnosti upamo ne samo na nove metre, temveč kilometre asfalta.

Marjanca Marn

Pesem **Hvalnica Ravnemu Brdu** je nastala ob odprtju prenovljene ceste na Ravnem Brdu 4. novembra 2022.

Ko v dolini se jeseni megla vije, na Ravnem Brdu sonce sije.

Na obronkih najlepšega mesta na svetu, živimo v naravi, predani našemu planetu.

Odkar imamo asfalt, pot v dolino za nas ni več stresna, situacija skozi ovinke precej manj je resna.

Življenje na deželi res je krasno in se tudi kolesarjem zdi vse bolj špansko.

Vožnja po ravnini res ni zabavna, skozi ovinke in v klanec precej bolj je mikavna.

Veseli smo delegacije, kot je današnja, misel na vsak nov meter asfalta res je krasna.

Pozdravljen, kolesar, pohodnik ali kar tako meščan, dobrodošel na Ravno Brdo, imej lep dan!

Petra Mlakar

V dolini Besnice

Praznovanje 1. maja v Besnici

Praznik dela (znan tudi kot prvi maj) je mednarodni praznik delavcev, ki ga vsako leto praznujejo v večini držav sveta, redka izjema so Združene države Amerike. Pred drugo svetovno vojno praznika v Sloveniji niso uradno zaznamovali, čeprav so obstajale neuradne slovesnosti in jih oblast načeloma ni prepovedovala. Prvi maj je že po zgodovinski tradiciji naš največji delavski praznik, saj ga, kot je v navadi, zaznamujemo s kresovi in nošnjo nageljnov. Ob praznovanju prvega maja so znane budnice lokalnih pihalnih godb. Tudi letošnji maj ni bil nič drugačen. Že drugo leto zapored sta se na pobudo domačina Ivana Zamana ustavila v vasi Besnica dva orkestra pod vodstvom

dirigenta Jožeta Kregarja, Godba ljubljanskih veteranov in Pihalni orkester Ljubljana, ki sta v povorki s koračnicami in budnicami prebudila na trenutke mirno vas. Koračnice in budnice je bilo mogoče slišati vse od Barona do domačije Boškaj, ki je prijazno odstopila prostor pod skednjem za prijetno druženje krajanov Besnice z godbeniki in njihovimi glasbenimi vložki. S prostovoljnimi

prispevki smo pogostili godbenike, ki so se tudi odžejali in posladkali. Vse to ne bi bilo izvedljivo ob hkratni podpori Lovske družine Pugled in TD Besnica - Janče. Kot se za tradicijo spodobi, so dekleta in žene dobile nageljne. Upamo, da bo tako praznovanje prvega maja postalo ustaljeno tudi v naši dolini.

Simona Mušič

Prva avtobusna povezava z Zalogom

V Besnici se je porodila ideja, da bi se vzpostavila avtobusna povezava do Zalog, predvsem zaradi mladih, ki obiskujejo srednje šole, in starejših ljudi, ki so odvisni od drugih in nimajo možnosti svojega prevoza. Ideja sta podprla tako nekdanji Svet ČS Sostro kot tudi sedanji. In stekla je akcija za novo pridobitev, ki je obrodila sadove. Namreč Ljubljanski potniški promet je novembra 2022 na novo uvedel linijo 10 v Podgrad (Četrtna skupnost Polje) in 26. junija 2023 jo je podaljšal v Besnico (Četrtna skupnost Sostro) ob soglasju in podpori Toneta Podobnika, predsednika ČS Polje, Ivana Gregorca, predsednika Upravnega odbora Kmetijske zadruge Dobrunje, Zorana Jankovića, župana Mestne občine Ljubljana, in lastnikov zemljišč, na katerih so danes postajališča: Ostrovrhar, Hlebš, Vnajnarje, Tinčk in obračališče Besnica. S tem je LPP zagotovil večjo pokritost svojega

omrežja na vzhodnem delu Ljubljane. Prav tako se je na liniji 26 vzpostavilo novo postajališče Baron.

Podaljšanje avtobusne linije številka 10 v Besnico pri Ljubljani je pomembna infrastrukturna pridobitev, ki prinaša številne koristi za to območje. Vzpostavila se je prva avtobusna povezava po dolini, ki nas pripelje v Zalog, kar je edinstven prispevek k izboljšanju mobilnosti samega območja.

Polni veselja in zadovoljstva smo se v torek, 27. junija 2023, zbrali v prečudoviti dolini Besnica pri stavbi Kmetijske zadruge Dobrunje, v kateri je imela nekoč svoj sedež tudi Krajevna skupnost Besnica, in skupaj s predstavniki Mestne občine Ljubljana, vodstva Ljubljanskega potniškega prometa, drugih gostov in krajanov slovesno odprli novo avtobusno linijo z nastopom učencev Podružnične šole Besnica, ki so s petjem in razstavljenimi slikami avtobusa številka 10, ki so ga v ta namen ustvarili ob koncu šolskega

leta, povsem očarali. Otroci vrtca Pedenjped z Janč pa so zaplesali na pesem Avtobus. Kot se za tako pridobitev spodobi, smo na sklepni slovesnosti skupaj prerezali trak ter vozniku avtobusa linije 10 zaželeli srečno vožnjo.

Hvala vsem gostom za spodbudne besede in hvala vsem, ki ste prispevali svoj del k dosegu cilja. Ta doseg nas spomni na moč skupnosti in na to, kaj je mogoče doseči, ko se ljudje združijo v skupnem cilju.

Marjanca Marn

Prejeti zahvali krajanov iz Besnice:

Spoštovani!
Zahvaljujem se vsem, ki ste sodelovali pri pridobitvi avtobusne linije številka 10. Sem redna uporabnica prevozov večkrat tedensko. Avtobus uporabljam za obisk zdravnika, knjižnice, trgovine, telovadbe itd. Zelo dobra je tudi povezava do mesta. Pohvaliti moram prijetne voznike. Še enkrat hvala vsem.

Marija Petek

Sem Olga Mlakar, stanujem v Besnici. Stara sem 82 let. Zelo sem se razveselila avtobusne povezave številka 10 z mestom. Ta povezava je za nas starejše zelo dobrodošla. Brez težav dostopamo do zdravnika, lekarne, trgovine ... Mislim, da smo vsi krajanje s to pridobitvijo zelo zadovoljni, zato se vam tudi zahvaljujem.

Lepo vas pozdravljam s Prežganja, kamor me je za župnika postavil ljubljanski nadškof Stanislav Zore. Zraven upravljam še župniji Janče in Štanga, ki je v občini Šmartno pri Litiji. Nekaj več vam bom napisal o Prežganju in Jančah, kakšno besedo pa še o Štangi.

Župnija Prežganje (sv. Marjeta Antiohijska)

Ime Prežganje naj bi izhajalo iz besede žgati, torej naj bi označevalo kraj, kjer se veliko žge in kuha. V okolici je bilo veliko sadnega drevja in sadja, ki se ga je prekuhalo, žgalo žganje. Etimološka razlaga imena je malo drugačna: izvor krajevnega imena je po etimologiji vezan na požig. To naj bi bil torej prostor, kjer je bilo s požigom izkrceno zemljišče za njive, za obdelavo tal. Kraj leži na gričevju med Jančami in Trebeljevim. Najvišji vrh je visok 657 metrov, na njem pa stoji cerkev, posvečena sv. Marjeti.

Po potrjenih pisnih virih je prvotna cerkev tu stala že pred letom 1395, in sicer kot podružnica prafare Šentvid pri Stični. Neznane leta pred tem so jo dali pozidati stiški menihi. Po vsej verjetnosti pa je še starejša cerkev na sedanji lokaciji stala že v 11. stoletju ali celo prej, torej pred prihodom menihov v Stično.

Vikariat je bil na Prežganju ustanovljen leta 1590, samostojna župnija pa okrog leta 1660. O njej piše tudi Janez Vajkard Valvazor v tistih svojih delih, ki so izšla po letu 1670. Staro prežganjsko cerkev so verjetno podrli in leta 1751 začeli na isti lokaciji graditi novo. Ime je dobila po zavetnici sv. Marjeti. Prvotni tloris nove cerkve je bil 19 x 15 metrov, visoka pa je bila 10 metrov. Leta 1873 so jo v smeri glavnega vhoda podaljšali za osem metrov in tako ustvarili pogoje za 43 metrov visoki zvonik tlorisne velikosti 5 x 5 metrov.

Cerkev je sezidana iz avtohtonega luknjičastega kamna, podobnega lehnjaku, ki so ga kopali blizu Volavelj (okolica sedanjih Slapov). Podboji vrat in obhajilna miza so bili iz črnega kamna, ki so ga lomili na Trebeljevem, od tam pa je tudi rdeči kamen, imenovan trebeljevski marmor, iz katerega so izdelali tlake. Prav te tlake Zavod za varstvo kulturne dediščine še posebej

varuje.

Sedanja cerkev je bila dokončana in posvečena leta 1777. Arhitekt Leopold Hoffer jo je zasnoval podobno kot cerkev v Cerkljah na Gorenjskem, ki je tudi bila sezidana po njegovih načrtih. Gre za poznobaročni bogoslužni prostor, ki se je takrat v arhitekturi na podeželju še ohranjal, medtem ko se je v mestih že uveljavljala modernejši klasicizem.

Na Prežganju je v župnišču tudi dom duhovnih vaj, ko se mladi lahko za nekaj dni duhovno poglobljajo in se na svoj način sprostito. Skupine od lani naprej sprejema sestra Rebeka Kenda.

Je pa zadnja leta, kar sem župnik na Prežganju, vse bolj obarvano z zelišči. Naredili smo lep Rajski vrt z zelišči. En vrt pa je že tudi v Štangi.

Župnija Janče (sv. Nikolaj – Miklavž)

Od prazgodovine že živijo ljudje na janškem vrhu. Vsaj od leta 1581 verni domačini na tem kraju častijo sv. Nikolaja, zavetnika popotnikov.

Vas Janče sodi v najvišji vrh gričevja, ki se začena s kašljskim hribom proti vzhodu do Litije, na desnem bregu Save. Vrh doseže 794 metrov. Janče imajo lep razgled. Tu oko kot na dlani pregleda Gorenjsko do Triglava, Karavank in Kamniških planin. Pogled seže tudi na Dolenjsko. Vidijo se Ribniški svatje in Kočevarija. No Notranjskem šele Nanos omeji pogled prav v Vipavo, do Štajerske pa zastirajo pogled do dolin le Vrhovi.

Kraj je bil naseljen že v prazgodovinski dobi. Ljudsko izročilo pravi, da je bilo prvotno ime kraja na janškem vrhu Črni gozd, ker je bil na gosto poraščen z gozdom. Čez vrh je vodila pot iz Gorenjske na Dolenjsko. Potnike so tod večkrat napadli pobegli janičarji oz. njihovi potomci. Zato so ta kraj preimenovali v Jantschberg in iz tega Janče. Med drugim jim je v roke padel osamel popotnik, ki se je v tiski zaobljubil, da bo sezidal kapelo v čast sv. Nikolaju (priprošnjik v stiskah na vodah in v gorah ter zavetnik popotnikov), če bo živ prišel domov. Kdaj se je to zgodilo, se ne ve. Cerkev se omenja že leta 1581. Najprej je bila podružnica Št. Vida pri Stični, nato Šmartnega (1784) in nazadnje Prežganja (od 1861). Lokalna kaplanija je postala 1787, samostojna župnija pa je od 1. januarja 1876. Kdaj je bila cerkev postavljena, ni znano. Prvotno svetišče je imelo troje oken. Kasneje

so to cerkev podrli ali pa močno prenovili. Podatki povedo, da so sedanjo cerkev prenovili v letu 1796. Zidana je v baročnem slogu. Tloris prezbiterja je polkrog z ravnim podaljškom na obe strani. Tudi ladja je zidana baročno, toda iz temnejšega brusnika, kar pomeni, da je kasnejšega izvora. Zunaj je samo pol metra na vsako stran širša od prezbiterja. Cerkev je dolga 22,5 metra, široka 12 metrov, zvonik pa je visok 36 metrov. Cerkev je dobila sedanjo podobo v letih od 1827 do 1830. Cerkvena streha je bila pokrita s skalco, zvonik pa s škodlami.

Cerkev je 8. julija 1832 posvetil knezoškof A. A. Wolf. Sedanji glavni oltar nosi letnico 1884 ter je posvečen zavetniku cerkve in župnije, sv. Nikolaju.

Med drugo svetovno vojno je bila cerkev poškodovana, vendar so jo domačini leta 1947 popravili.

Župnija Štanga (sv. Anton Padovanski)

Cerkev sv. Antona je bila pred slabimi sto leti najpomembnejša romarska božja pot k sv. Antonu Padovanskemu na Kranjskem in ena pomembnejših na Slovenskem.

Kaj več lahko napišem drugič.

V teh treh župnijah sem župnik Janez Ferlež, ki sem bolj znan kot pojoči pater. Še pred dvema letoma sem namreč pripadal redovnikom minoritom, sedaj pa sem škofijski duhovnik, inkardiniran v ljubljansko nadškofijo.

Moje največje veselje zraven duhovniške službe je gotovo glasba. Sem avtor 85 duhovnih pesmi (skladatelj, pisec besedil,

nekaj pa sem naredil priredb). Gotovo so najbolj znane Peter Skala, Hozana, Rad bi te videl, Nad vsem naj bo ljubezen ... Trenutno sodelujem s hrvaškim kantavtorjem Antoniem Tkalcem, s katerim sem imel do zdaj največji koncert pred enim tednom na Viču. Sem pa pred enim mesecem sodeloval na njegovem koncertu v Varaždinu, ki ga je imel na glavnem mestnem trgu. Drugo moje veselje je igranje nogometa. Čeprav sem že v letih (53 let), se še vedno

z veseljem podim za žogo. Sodelujem tudi s slovensko duhovniško nogometno reprezentanco v dvoranskem nogometu. Bil sem že na 12 evropskih prvenstvih. Tretje veselje pa je zeliščarstvo. Imam še velike načrte v zvezi z zelišči. Res je, da mi zmanjkuje časa, da bi kaj bolj preučil. Moja velika želja pa je, da bi z zelišči pomagal k boljšemu počutju oz. zdravju številnim ljudem. Z zelišči je kar veliko dela, posebno ko je treba urejati vrt. In imam celo dva

dokaj velika. Vesel sem številnih prijateljev, ki mi pri tem pomagajo. Verjamem, da se bo s Prežganja in iz drugih far še veliko lepega slišalo, ker je moje geslo Hvaljen, Gospod. In res si želim, da bi oznanjal veselo novico res v veselju, torej da bi to ljudje na meni opazili. Želim vam Božjega blagoslova in Marijinega varstva. Mir in dobro!

Janez Ferlež

Športnik z vasi

Žiga Lin Hočevar - mladinski svetovni prvak v kanuju

O Žigi Linu Hočevarju bi lahko ob uspehih v rani mladosti napisali knjigo. A skromen 16-letni mladenič ni samo odličen kajakaš in kanuist, spoštljiv sovaščan, zaupanja vreden brat, ljubezniv in delaven sin ter vnuk. Je nagrajen pošten športnik, saj je že kot trinajstletnik predal kolajno državnega prvenstva naslednjemu uvrščenemu, ker je po videoposnetku ugotovil dotik vratc, kar bi mu prineslo pribitek dveh sekund in bi končal na drugem mestu. Kolajno je kar po pošti poslal svojemu »nasledniku«. Zato je bil za svojo pošteno športno potezo leta 2021 tudi nagrajen z evropskim priznanjem za Fair Play, priznanjem OKS in priznanjem Športnika leta. Najbrž ni samoumevno, da si take vrednote prigaras s trdim treningom, vsakodnevnim mladostniškim odrekanjem in razvijanjem podedovanega talenta. Žigi Linu je bilo kajakaštvo položeno v zibelko, saj je na olimpijskih igrah leta 1972 v Münchnu tekmoval njegov dedek Tone, oče Simon je nanizal kopico vrhunskih rezultatov in osvojil številne kolajne na prvenstvih, med drugim je bil leta 1996 evropski prvak, sestra Eva Alina pa je leta 2018 postala svetovna mladinska prvakinja v kajaku, ob tem pa osvojila še kolajne na evropskih prvenstvih za mladince in mlajše člane ter tudi ekipni kolajni na članskih svetovnih in evropskih prvenstvih. Član kanuistične in kajakaške slalomske družine Hočevar je v premierni

sezoni na največjih mladinskih prvenstvih osvojil dve zlati, dve srebrni in bronasto kolajno, kar do zdaj ni uspelo še nobenemu slovenskemu mladincu na divjih vodah. Na svetovnem prvenstvu v Ivrei je v ekipni tekmi kanuistov veslal v konkurenci do 23 let ter skupaj z Nejcem Polenčičem in Jušem Javornikom priveslal do bronaste kolajne, na evropskem prvenstvu pa so postali evropski prvaki med mlajšimi člani. Na prvenstvu stare celine je dijak športnega oddelka Gimnazije Šentvid osvojil kar štiri kolajne. Poleg ekipnega naslova med kanuisti do 23 let je skupaj z Atejem Zobcem Urbančičem in Renejem Jeklinom postal še mladinski evropski prvak v ekipni tekmi kajakašev, v posamični konkurenci mladincev pa se je razveselil srebra najprej v kajaku, potem pa še v kanuju. Je dobitnik desetih medalj z največjih tekmovanj, večkratni državni prvak do 23, 18 in 16 let, član državne članske reprezentance in najvišje rangiran kanuist na svetu do osemnajstega leta. Mladi športnik je veslo prvič prijel pri treh letih, po divjih brzicah se je podal pri šestih. Vzoredno je med 3. in 13. letom treniral tudi hokej, a se je le odločil nadaljevati »družinsko tradicijo«. Kot pravi: »Občutek drsenja čolna na vodi me je v trenutku prevzel in ni bilo več poti nazaj.« Treningi so zanj nekoliko posebni, saj je

njegov oče hkrati tudi njegov trener. To oblikuje zelo poseben odnos med njima. Oče ga seveda najbolj pozna. Ve, kaj lahko od njega pričakuje in koliko je pripravljen v to vložiti, pa tudi kdaj je treba potegniti zavoro in ga umiriti. Žiga Lin ne izpušča treningov in tekmovanj, ker ve, da na koncu dobiš toliko, kolikor vložiš. Vedno želi stvari narediti popolno in redko obupa. Ob treningih in šoli mu ne ostane veliko prostega časa, ki ga izkoristi tako, da gre s prijatelji v gozd na spust, downhill, kjer počne razne vragolije na kolesu, pozimi pa uživa v turnem smučanju. Najraje za energijo poskrbi s tortiljami in sladkimi dobrotami svojih babic. Krajani ČS Sostro smo lahko ponosni, da imamo tako obetavnega in izjemnega športnika v naši sredini. Želimo mu veliko uspehov na njegovi nadaljnji športni poti in izpolnitev največje želje – postati olimpijski prvak.

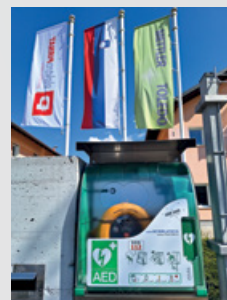
Maruša Babnik

Novo na vasi

Nov defibrilator na Poti heroja Trtnika

Podjetji Elektro Pirnat, s. p., in Mettler Toledo, d. o. o., sta se skupaj odločila za nakup defibrilatorja, ki sta ga namestili na zunanjo stran ograje poslovnega objekta na naslovu Pot heroja Trtnika 26. Tako je naprava, ki lahko pomaga v primeru srčnega zastoja, dostopna vsem okoliškim prebivalcem. Za vse zaposlene in sosede smo izvedli delavnice prve pomoči, na katerih so obnovili znanje izvajanja temeljnih postopkov oživljanja in uporabe defibrilatorja. Delavnic se je skupno udeležilo 52 zaposlenih in sosedov. Lokacijo naprave smo registrirali na iHELP | Family, prav tako so o novi lokaciji defibrilatorja obveščeni v Dispečerskem centru zdravstva Ljubljana. Z namestitvijo defibrilatorja in izvedbo usposabljanj sta Elektro Pirnat, s. p., in Mettler Toledo, d. o. o., prispevali k večji varnosti svojih zaposlenih in vseh v skupnosti.

Monika Pirnat

Podarim dobim in Klinika DMD

Se še spomnite nagradne igre Podarim dobim izpred vrsto let? Lahko bi rekli, da se je nekaj podobnega zgodilo v okviru srečelova na letošnji veselici gasilskega društva PGD Sostro. Glavni krivec, ki je prispeval glavno nagrado za letošnji srečelov, je bila namreč Klinika DMD.

Kot pri vseh igrah, ki vključujejo srečo, se je veliko časa ugibalo in tuhtalo, le kdo je ta srečni nagrajenec? Kajti glavna nagrada je bila prav posebna, kot še nikoli. Srečnež bo prejel vrhunski zobni implantat znamke Ankylos s polno porcelansko krono vred v protivrednosti kar 1500 evrov.

Veliko domačinov naju je z dr. Ivanušičem ustavljalo v ordinaciji in njeni okolici ter spraševalo, ali se je srečnež že pojavil. Malo smo se tudi pošalili, da je nagrado morda kdo kar zadržal zase.

Tik pred poletnimi dopusti, ko smo že skoraj malce pozabili

na vse skupaj, je zazvonil telefon pri dr. Zupancu in se je kot strela z jasnega končno pojavila prva informacija o glavnem dobitku na srečelovu. Najbolj nas veseli, da bo nagrada ostala v lokalnem okolju. Prejel jo je najmlajši član družine Babnik. Ker pa je sam priden in vestno umiva svoje zobe ter na njegovo srečo v družini nihče ne potrebuje zobnega vsadka, je bon prijazno odstopil svoji mami Maji. Maja si je že dolgo časa želela, da bi njen nasmeš postal lepši, zobje pa videti ravni. Njeni želji smo na Kliniki DMD prisluhili in glavno nagrado, zobni vsadek, prijazno zamenjali v protivrednost za nevidni ortodontski aparat, ki ga je že prejela in ga pridno nosi.

Tako bi lahko rekli, da je Klinika DMD **PODARILA** glavni dobitnik, Maja pa **DOBILA** nov nasmeš.

Urban Zupanc, dr. dent. med., in Tomaž Ivanušič, dr. dent. med.

Vabila na kulturne dogodke

Članica Komisije za kulturo pri Svetu Četrtne skupnosti Sostro Majda Tomc vabi, da se ji pridružite v svetu improvizacije ali bralnega krožka. Pridružite se, ne bo vam žal!

IMPROVIZACIJSKO GLEDALIŠČE – za mladino in mlade po srcu

Imate radi dobro družbo, humor, smeh in gledališče? Če je odgovor pritrdilen, se prijavite v improvizacijsko skupino, ki bo delovala v Zadržnem domu. Kdaj bodo potekala srečanja, boste obveščeni po prispelih prijavih, ki jih pošljite na naslov majda.tomc@gmail.com.

BRALNI KROŽEK – za starejše in ljubitelje branja

Če imate radi dobro knjigo in pogovore o različnih temah, se prijavite v bralni krožek, ki bo deloval v Zadržnem domu v dopoldanskem času. O točnem času srečanj boste obveščeni po prijavih, ki jih pošljite na naslov majda.tomc@gmail.com.

Sostrski Svizci se že pridno pripravljamo, da vam popestrimo letošnje novoletne praznike. Kot v preteklih letih vas tudi letos lepo vabimo na premiero naše predstave, ki bo **28. decembra 2023 ob 19.00**. Takoj po novem letu, **7. januarja 2024, ob 19.00** pa bomo odigrali prvo ponovitev. Uprizorili vam bomo **komedijo Afera Pouhn kufr** avtorja Iztoka Lovriča. Zabava in smeh sta zagotovljena. Se vidimo!

Ekipo letos sestavljamo: David Janušič, Jernej Birk, Lea Fugger, Luka Perkovič, Timotej Jereb Bec, Žiga Košir in Živa Jereb

Bec. Torej sedem nadarjenih igralcev, ki smo seveda v prvi vrsti prijatelji že več let. Že od samega začetka, leta 2017, si želimo vsako leto pokazati nekaj novega, zabavnega, pri tem pa lahko občutite, kako kot igrska skupina napredujemo. Združuje nas želja po igri, smehu, druženju in odkrivanju novih inovativnih

idej. Kot vsako leto bo tudi letos vstop brezplačen, že vnaprej pa se vam zahvaljujemo za morebitne prostovoljne prispevke. Ti nam omogočajo, da lahko še naprej pokrivamo nujne stroške in vas vsako leto znova zabavamo!

Gledališka skupina Svizci

SVET ČETRTNE SKUPNOSTI SOSTRO VABI NA

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT IN SREČANJE KRAJANOV

V PETEK, 8. DECEMBRA 2023, OB 19.00
v dvorano Zadrúžnega doma Zadvor.

Nastopila bosta Papirniški pihalni orkester Vevče
in Glasbena šola Bučar.

Po koncertu se bomo ob domači hrani in pijači
zadržali ob prijetnem sosedskem pogovoru.

Prisrčno vabljeni!

Za najmlajše

Miklavž prihaja med nas

Vsako leto v našo vas pride na obisk
sveti Miklavž. Tudi letos bo v torek, **5.
decembra**, s svojimi pomočniki obiskal

pridne otroke (od najmlajših do 3. razreda
OŠ) v Zadrúžnem domu. Za svoje otroke
izpolnite spodaj pripravljeno prijavnico

in jo do **1. decembra 2023** oddajte v
nabiralnik župnišča župnije sv. Lenarta v
Sostrem ali v času uradnih ur župniku.

PRIJAVNICA – MIKLAVŽEVANJE

Ime in priimek otroka

Starost

Naslov

Elektronski naslov staršev

Mobitel

Podpis staršev

S potekom Miklavževanja boste obveščeni po elektronski pošti.
Za dodatne informacije: 031 281 888 (župnik Aleš)

Odbor miklavževanja 2023

